

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yetmişinci İnikat

20.V.1957 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	232	Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/550)	249:250
2. — Havale edilen maddeler	232	5. — 31 Ağustos 1946 tarihli Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasının bir yıl müddetle temdidine mütaallik mektupların tasdikı hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/628)	250
3. — Yoklama	233	6. — Türkiye ile Bulgaristan arasında imzalanan zabıtname ile teati edilen mektupların tasdikı hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/620)	250
4. — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyyeye mâruzatı	233	7. — İzmir Mebusu Pertev Arat'ın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda bâzı değişiklikler yapılmasına ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesine dair 5951 ve 6244 sayılı kanunlarla vaz'edilmiş olan müracaat müddetinin üç ay daha temdidi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/411)	251
1. — Elâzığ Mebusu Selâhattin Toker'in, encümenlerce müddeti zarfında intae edilemiyen kanun tekliflerinin ruznameye alınması hakkında tavriri (4/293)	233:234	8. — Yozgad Mebusu Ömer Lütfi Erzurumluoğlu'nun, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir madde ve bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/310)	251:254
5. — Müzakere edilen maddeler	234		
1. — Sanayi, Maden ve Enerji Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası ve İktisat, Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/423)	234:244,250,254,256:257		
2. — Ereğli kömür işletmeleri Kanunu lâyihası ve Muvakkat Encümen mazbatası (1/639)	244:249,250,254,260:263		
3. — Tediye meseleleri hususunda Yunan Hükümeti ile Hükümetimiz arasında teati olunan mektupların tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/614)	249		
4. — Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmayı tadil eden 29 Haziran 1956 tarihli ve 8 numaralı Ek Protokolün tasdikine dair kanun lâyihası ve			

6. — Sualler ve cevaplar	Sayfa 254
A — <i>Tahrirî sual ve cevabı</i>	254
1. — Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın, belediyelerin re'sen vekâletlerle muha-	

bere etmelerini meneden bir vekâlet tami-	Sayfa
minin mevcud olup olmadığına dair sualine	
Dahiliye Vekili Namık Gedik'in, tahriri	
cevabı (7/333)	254:255

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

Ege, Karadeniz Teknik ve Orta - Doğu Teknik Üniversiteleri ile bundan sonra kurulacak üniversiteler için yapılacak istimlâklerde takdiri kıymet komisyonları ile ehliyak heyetlerinin sureti teşkili hakkındaki kanun lâyihasını müzakere etmek üzere Adliye, Bütçe, Dahiliye, Maliye, Ziraat ve Nafia encümenlerinden seçilecek üçer âzadan mürekkep Muvakkat bir Encümen teşkili kabul edildi.

İdama mahkûm Abdülkadir Gögüş'e ait hüküm dosyası, Başvekâletin talebi üzerine, iade edildi.

Tunceli Mebusu Arslan Bora'nın, Subay ve askerî memurların maaşatına dair olan 1453 sayılı Kanuna ek 3661 sayılı Kanunun ikinci maddesinin tadili ve bu kanuna muvakkat maddede ilâvesi hakkında kanun teklifi, teklif sahibinin isteği üzerine, geriverildi.

Denizli Mebusu A. Hamdi Sancar'ın,

Türk Ceza Kanununun 13 ve 16 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi ile buna ait mazbatanın, Adliye Encümeni Riyasetinin tezkeresi üzerine, geriverilmesi kabul olundu.

Kanun lâyiha ve tekliflerinin suallerden evvel görüşülmesi hakkındaki takrirler kabul olundu.

Sanayi Vekâleti kuruluş ve vazifelerine dair olan kanun lâyihasının maddeleri üzerinde müzakereye devam edildi.

20 . V . 1957 Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada son verildi.

Reisvekili	Kâtip
Bursa Mebusu	Kayseri Mebusu
Agâh Erozan	Ömer Mart
	Kâtip
	Bolu Mebusu
	İhsan Gülez

Sualler

Tahrirî sual

1. — Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın, İzmit Selüloz ve Kâğıt Fabrikaları Umum Müdürlüğü idaresinde iki umum müdür muavininin

vazifelerinin naklolunduklarının doğru olup olmadığına ve mezkûr Umum Müdürlükte yaptırılan tahkik ve teftişe dair tahrirî sual takriri İşletmeler Vekâletine gönderilmiştir. (7/340)

2. — HAVALA EDİLEN KÂĞITLAR

Lâyhalar

1. — Atatürk Üniversitesi kanunu lâyihası (1/667) (Maarif ve Bütçe encümenlerine)

2. — Nevşehir vilâyetine bağlı Kırşehir kazasında (Kırşehir) adıyla yeniden bir vilâyet kurulması hakkında kanun lâyihası (1/668) (Dahiliye ve Bütçe encümenlerine)

Tezkereler

3. — Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresinin 1954 bütçe yılı hesabına ait raporla bilânçosunun sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reis-

liği tezkeresi (3/523) (Divanı Muhasebat Encümenine)

4. — Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresinin 1955 bütçe yılı hesabına ait raporla bilânçosunun sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/524) (Divanı Muhasebat Encümenine)

Mazbata

5. — Belediye Kanununun 15 nci maddesinin 41 nci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Dahiliye Encümeni mazbatası (1/663) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,05

REİS — Reisvekili İhsan Baç

KÂTİPLER : Muslih Görentaş (Van); Übeydullah Seven (Hakkâri)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapacağız, efendim.
(Kastamonu mebuslarına kadar yoklama ya-

pıldı)

REİS — Ekseriyetimiz var, celseyi açıyorum.

4. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1. — *Elâzığ Mebusu Selâhattin Toker'in, encümenlerce müddetli zarfında intacedilemiyen kanun tekliflerinin ruznameye alınması hakkında takriri (4/293)*

REİS — Takririni okuyoruz, efendim.
Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine
Encümenlere havalesi gününden itibaren nihayet bir buçuk ay içinde Heyeti Umumiye'ye gönderilmemiş olan veya bu müddet içinde müzakeresinin neticelendirilemediği Heyeti Umumiye'ye bildirilmemiş bulunan ekli listede isimleri yazılı kanun tekliflerimin Meclis Dahili Nizamnamesinin 36 ne maddesine istinaden doğrudan doğruya ruznameye alınmasını arz ve talebedirim.

Elâzığ
Selâhattin Toker

1. Doğu Üniversitesinin kuruluşu hakkında kanun teklifi.

2. Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 6422 sayılı Kanunla değiştirilen 39 ne maddesinin tadili hakkında, kanun teklifi.

3. Kırşehir kazasında (Kırşehir) adıyla yeniden bir vilâyet kurulmasına dair kanun teklifi.

4. Memurların tahsil müesseselerinde talebe olmaları hakkında 4007 sayılı Kanunun meiriyetten kaldırılmasına dair kanun teklifi.

5. Memurların kadro maaşı intibaklarının yapılması hakkında kanun teklifi.

6. Hareerah Kanununun 7 ne maddesinin birinci bendinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi.

7. Maaş Kanununa ek 4379 sayılı Kanunun

1 ne ve 2 ne maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair 5585 sayılı Kanuna muvakkat madde ilâvesi hakkındaki 6724 sayılı Kanuna muvakkat ikinci bir madde ilâvesine dair kanun teklifi

8. Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkındaki 4598 sayılı Kanunun 4 ne maddesinin tadili hakkında kanun teklifi.

9. Ordu mensuplarıyla Emniyet Umum Müdürlüğü ve Gümrük Muhafaza ve Muamele sınıfı kadrolarında çalışanlara birer er tayını verilmesi hakkındaki 4367 sayılı Kanuna ek kanun teklifi.

REİS — Efendim; Selâhattin Bey tarafından verilen kanun tekliflerinden dördü Bütçe Encümeninde, 2 si Dahiliye ve 3 ü de Maliye encümenlerinde bulunmaktadır. Dahili Nizamnamenin 36 ne maddesi mucibince bir buçuk ay zarfında intacedilmeyen bu kanun teklifleri, sahibi tarafından teklif edildiği takdirde Yüksek Heyetimizin vereceği kararlar, ruznameye alınabilir.

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Muhterem arkadaşlar, Selâhattin Tokçr arkadaşımızın Bütçe Encümeninde bulunan 4 kanun teklifi mümasil kanun teklifleriyle bir ahenk içinde müzakere edilmesi endişesiyle gündeme sıra ile alınmaktadır. Bu kanun tekliflerinden bir kısmının Personel Kanununu alâkadar etmekte olması ve Personel Kanunu encümenimizce bir Sukomisyonla havale edilmiş bulunması itibariyle o Sukomisyonun müza-

keratı neticesinde tahassul edecek vaziyete göre bu kanunlar hakkında encümen bir karar verecektir. Diğer bir kısmı Emekli Sandığı Kanununda tadilâtı icabettirmektedir. Aynı kanunda tadilât yapılmasını istilzam eden muhtelif tekliflerle birlikte mütalâa edilmesi zaruri olduğuna göre onlar meyanına ithal edilmiş bulunmaktadır. Bu itibarla encümenimiz bu kanun tekliflerini, diğer arkadaşlarımızın bu mevzulardaki kanun teklifleriyle ve Hükümetten gelen aynı mevzu ile ilgili kanun lâyihaları ile birlikte müzakere etmeyi uygun gördüğü için sırayla gündeme alınmaktadır. Vaziyet bundan ibarettir, arkadaşlar.

REİS — Dahiliye Encümeni adına Ömer Lütfi Erzurumluoğlu.

DAHİLİYE ENCÜMENİ ADINA ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Yozgad) — Muhterem arkadaşlarım, Selâhattin Toker arkadaşımızın, Kırşehir kazasında Kırşehir adı ile vilâyet teşkilâtı kurulmasını istihdaf eden kanun teklifi, encümenimize havale edildiği andan itibaren 17 gün içinde ruznameye alındı. Dahiliye Vekili de hazır bulunduğu gün, Dahiliye Vekilinin, Kırşehir kazasının vilâyet olması meselesini Hükümetin ele aldığı ve yakında bir lâyiha ile gelinceğini izah etmesi üzerine bu mesele arkadaşımızın da muvafakati ile Hükümet teklifi ile birlikte müzakere edilmek üzere tehir edilmiştir. Biz Dahiliye Encümeni olarak arkadaşımızın kanun lâyihasını, kendisinin muvafakati ile, Hükümet teklifi gelinceye kadar talik ettik. Hükümetten henüz bir teklif gelmedi. Bu bakımdan, Heyeti Celilenize takrir sahibi tarafından arz edilen bu mâruzatla, encümenimizin mâruzatını takdirlerinize arz ederiz.

İkinci kanun teklifi; memurların tahsil müesseselerinde talebe olamayacakları, yani 4007 sayılı Kanunun lâgıvı hakkındaki kanunun teklifi. 4007 sayılı Kanunun çok evvel, 4214 sayılı Kanunla kaldırıldığı söylenmiş, arkadaşımız tashih edip teklifini tekrar getireceğini va'detmişti.

Henüz getirilmediğinden dolayı encümenimize, haklı olarak, teklifin getirilmesine kadar talik edilmiştir.

Encümenize havalesinden itibaren birisi 17, diğeri 26 ncı günü, havale tarihi itibariyle arz ediyorum, ruznameye alınmış, fakat kendi muvafakatleri ile talik edilmiş, bulunmaktadır. Encümenin bu hususta yapacağı bir şey yoktur aziz arkadaşlar.

DAHİLİYE VEKİLİ NAMIK GEDİK (Aydın) — Muhterem arkadaşlarım; Kırşehir kazasının vilâyet haline getirilmesi hakkındaki kanun tasarısı Hükümet tarafından hazırlanmış. Başvekâletten de geçtikten sonra Büyük Meclise intikal etmiş bulunmaktadır. Sadece bunu arz etmekle iktifa ediyorum.

REİS — Encümenlerin mütalâasını dinlemiş bulmuyorsunuz.

Selâhattin Toker arkadaşımız, Dahilî Nizamnamenin 36 ncı maddesine göre, bir buçuk ay gecikmiş bulunduğunu zikrederek, encümenlerde kalan kanun tekliflerinin hepsinin, Heyeti Umumiye kararıyla gündeme alınmasını istemektedir. Bunların gündeme alınmasını isteyen Selâhattin Toker arkadaşımızın takririni reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Takrir reddedilmiştir.

Gündemle alakalı bir takrir var, okuyoruz efendim.

Yüksek Reisliğe

Kanun lâyiha ve tekliflerinin sualler ve diğer işlerden evvel görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Uşak
Hâcîm Yılmaz

REİS — Takrir, kanun, lâyiha ve tekliflerinin suallerden evvel görüşülmesine dairdir. Takrirî yüksek reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

6. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Sanayi, Maden ve Enerji Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası ve İktisat, Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/423)*

REİS — Hakkında müstaceliyet kararı veri-

len maddelerden Sanayi, Maden ve Enerji Vekâleti kurulması hakkındaki lâyihanın maddelerinin müzakeresine devam ediyoruz.

İkinci madde müzakere edilmekte idi, bu madde hakkında başka söz isteyen var mı, efendim? (Yok sesleri)

Bu madde hakkındaki takrirleri okutuyorum.

Yüksek Riyasete

Hükümet lâyihasında yer alan İktisat ve Nafia Encümenince kabul edilen ve fakat Bütçe Encümenince kaldırılmış bulunan, şifahen arz ettiğim tetkik heyeti reisliğinin müzakere edilen Bütçe Encümenininin 2 nei maddesine ilâvesini arz ve rica ederim.

Nafia Encümeni Reisi
Süleyman Kuranel

Yüksek Riyasete

Hükümet lâyihasında yer alan İktisat ve Nafia encümenlerinde kabul edilen ve fakat Bütçe Encümeninde çıkarılan, şifahen arz ettiğim (küçük sanatlar dairesi) nin müzakere mevzuu olan Bütçe Encümenininin ikinci maddesine ilâvesini arz ve rica ederim.

Nafia Encümeni Reisi
Gazianteb
Süleyman Kuranel

17 . V . 1957

Yüksek Reisliğe

Müzakeresi yapılmakta olan «Sanayi Vekâleti» Kanununun 2 nei maddesine Hükümet teklifinde mevcut ve İktisat ve Nafia encümenlerince de kabul edilmiş bulunan «Küçük Sanatlar Dairesi Reisliği» nin ilâve edilmesini arz ve teklif ederim.

Erzurum
Şevki Erker

REİS — Efendim, takrirlerin ikisi aynı mahiyettedir. Diğeri değişiktir, fakat maddede aykırılık itibariyle hepsi birdir.

HİMMET ÖLÇMEN (Konya) — Takrirler üzerinde söz istiyorum.

REİS — Buyurun.

HİMMET ÖLÇMEN (Konya) — Muhterem arkadaşlar; yeni Sanayi Vekâleti Kanunu görüşülürken bilhassa Bayındırlık Komisyonunda bir nokta üzerinde ehemmiyetli bir şekilde tevaküf edildi. Bu nokta, bugüne kadar hiçbir daire tarafından esaslı bir surette organize edilmemiş, tesahubedilmemiş, çok kıymetli değerler, ciddi ölçülerle incelenmemiş bulunan küçük sanatlar mevzuudur.

REİS — Himmet Bey; ilk takrir, Tetkik He-

yetinin ilâvesi hususundadır. Sözüünüz bu hususta mı olacaktır?

HİMMET ÖLÇMEN (Devamla) — Hayır, küçük sanatlar üzerinde.

REİS — Lütfen sırası geldiği zaman konuşursunuz.

HİMMET ÖLÇMEN (Devamla) — Peki.

REİS — İlk takriri okuyoruz.

(Süleyman Kuranel'in birinci takriri tekrar okundu.)

REİS — Encümen iştirak etmemektedir. Takrirden (Tetkik Heyeti) nin ilâvesi teklif edilmektedir. Bu takriri reylerinize arz ediyorum. Nazarı itibara alanlar... Almiyanların Takrir reddedilmiştir.

Diğeri takrirleri de tekrar okutuyorum:

(Erzurum Mebusu Şevki Erker'in takriri tekrar okundu.)

(Nafia Encümeni Reisi Gazianteb Mebusu Süleyman Kuranel'in ikinci takriri tekrar okundu.)

HİMMET ÖLÇMEN (Konya) — Söz istiyorum.

REİS — Buyurun.

HİMMET ÖLÇMEN (Konya) — Muhterem arkadaşlar; bu küçük sanatlar mevzuu üzerinde Yüksek Meclise izahatta bulunmak istiyorum. Memlekette bilhassa şu dört, beş sene zarfında hususi teşebbüs tarafından ismi cismi bilinmeyen namütenahi miktarda küçük sanayi inkişaf halindedir. Fakat bunlar gerek kredi bakımından gerek teknik bilgi bakımından asla bir rehberle sahip değildir. Bugüne kadar İşletmeler Vekâleti bünyesinde Küçük Sanatlar Umum Müdürlüğü diye bir daire vardı. Fakat bu daire asla buna tesahubetmemiştir. Bu işi organize edememiştir. Misal olarak arz edeyim; yüzlere, binlere lira döviz ödemek suretiyle zirai kombinaller tarafından, şu veya bu daire tarafından Avrupa'dan halen getirilmekte olan birçok malzemelerden daha iyileri, daha yenileri ve daha kuvvetlileri memleket dâhilinde yapıldığı halde maalesef bunların miktarı, einsi hakkında katı bir bilgi ve ciddi bir istatistik mevcudolmadığı için maalesef millî emekler ve millî servet heba olmaktadır. Bunu nazarı itibara alan Bayındırlık Komisyonu Yüksek Mühendis ve Mimmar Odaları Birliği ile istişari temaslardan istifade etmek suretiyle yeni kurulacak Sanayi Vekâletinin bünyesi içinde müstakillen bir Küçük Sanat-

lar Umum Müdürlüğü kurulmasını ehemmiyetle nazarı itibara almıştır. Şunu da açıklayalım ki, Sanayi Vekâletinin getirmekte olduğu tek yenilik de hemen hemen bu olacaktır. Zira bugün maden işleri için, elektrik işleri için, enerji işleri için muhtelif vekâletlerde kurulmuş müesseseler mevcuttur. Halbuki küçük sanayi mevzuunda eiddî bir teşekkül mevcut değildir.

Binaenaleyh, istirahat ediyoruz, Bütçe Encümeni de bize iltihak etsin. Her ne kadar Hükümet ve Bütçe Encümeni bunu diğer kurulmakta olan Sanayi Reisliği içinde mütalâa etmekte ise de, memlekette hergün gelişmekte olan çimento işleri, elektrik işleri, maden işleri ve saire arasında küçük sanayi, üvey evlât mevkîinde kalmaya mecbur ve mahkûm olacaktır. Nafia Encümeninde bu esaslar, Hükümet temsileşinin de huzurunda, eiddî surette tetkik edilmiş ve bir karara bağlanmıştır. Halbuki bugün görüyoruz ki Küçük Sanayi Dairesi Reisliği tamamen ilga edilmekte ve umumi sanayi zümresinin bir kolu halinde bırakılmaktadır. Bu büyük teşekkül içinde, devlet sektörü içinde, hususi sektör içinde bu küçük sanayi ihmal edilmiş veyahut lâ-yık olduğu ehemmiyet verilmemiş bir durumda kalacaktır. İleride büyük ümitler beslediğimiz bu küçük sanayi kolu bu vaziyette sahipsiz kalacaktır.

Onun için istirahat ediyorum; Bütçe Encümeninin de iltihakını rica ediyorum, bu daire müstakil reislik olsun. Teşkilâtta üç beş kişilik personel fazla telekki edilmemelidir. Bu daire müstakil olmazsa resmî ve hususi sektör içinde bu küçük sanayi beledilebilir duruma düşer. İstirhamımı tekrar ediyorum; Nafia Encümeninin teklifini aynen kabul edelim; Küçük Sanatlar Reisliğine müstakil bir hüviyet verelim.

REİS — Bütçe Encümeni namına Sebati Ataman.

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Muhterem arkadaşlar, Bütçe Encümeni küçük sanat işlerinin büyük ehemmiyetini tamamen müdrük olarak bu tasarıyı getirmiş bulunmaktadır. Esas itibarıyla arkadaşlarımızın küçük sanatlar mevzuuna verdikleri ehemmiyet hususunda encümenin aslâ bir ihtilâfı bulunmamaktadır. Bu, yalnız bir organizasyon meselesidir. Biz, küçük sanat işleriyle umumi sanayi işlerinin, yani cemiyetin mamûl madde ihtiyacını giderecek olan bütün içti-

mai ve iktisadi faaliyetler camiasının bir başa bağlanması daha uygun olacağı mülâhazasıyla ve bunun birtakım tedahüllere ve salâhiyet ihtilâflarına meydan vermiyeceğini düşünerek, sanayi reisliği içinde bir reis muaviniinin emri altında küçük sanatları mülâhaza ettik. Biz bu meseleye o kadar ehemmiyet verdik ki, Nafia Encümeninin, küçük sanatlar için kabul ettiği kadrolardan daha fazlasını kabul ettik. Bütçe Encümeni olarak, küçük sanatların müstakil bir umum müdürlük veya daire reisliği halinde idare edilmesiyle, diğer bir reisliğe bağlı olması arasında fark görmüyoruz. O da mümkün, öteki de mümkün... Biz, salâhiyet ihtilâflarına meydan vermemek ve daha büyük bir camianın daha büyük imkânlarından bu işte istifade edebilmesi mülâhazasıyla bunu böyle yaptık.

Takdir Yüksek Heyetimizindir. Yalnız, arkadaşımızın bir mütalâasına işaret etmek isterim. Küçük sanat işleri bu kanunun getirdiği bir yenilik değildir. Küçük Sanatlar Umum Müdürlüğü halen İktisat ve Ticaret Vekâletinde mevcuttur. Bu umum müdürlük, (küçük sanat işleri) eskiden Sanayi Umum Müdürlüğü'nün bir şubesi halinde idare edilmekte iken, 1945 senesi sonunda çıkan bir kanunda Küçük Sanatlar Umum Müdürlüğü tesis edilmiştir. 12 seneden beri bu Umum Müdürlük mevcuttur. Ama maalesef 12 seneden beri küçük sanatlar sahasında bu Umum Müdürlüğün, umum müdürlük olarak mevcud olmasına rağmen, elle tutulacak, gözle görülecek bir varlık gösterememiş olduğu iddia edilebilir. Biz bu küçük sanat işlerinin lâ-yık olduğu ehemmiyetle ele alınmasını temin ve bir taraftan da idari ihtilâflara meydan vermemek için bunu Sanayi Dairesi Reisliğinin idaresi altında mülâhaza ettik. Yani memlekette birbiriyle tedahül arz eden küçük sanatlarla büyük sanatların hududu nerededir? Bu hudut malûm olmadığına göre, küçük sanatların birçok hammadde ve yarı mamûl madde ihtiyaçlarının büyük sanatlar dairesi tarafından temin edildiğini de nazarı itibara alarak, bunları bir başa bağlamakta, bütün memleket sanayisini küçüğünü, büyüğünü bir başa bağlamakta fayda mülâhaza ediyoruz. Takdir Yüksek Heyetinizindir. Öyle de olur, böyle de olur.

REİS — Şevki Bey.

ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Çok muhterem arkadaşlar, bundan evvelki toplantıda Kü-

çük Sanatlar Reisliğinin müstakil bir hüviyet olarak kanunda yer almasının lehinde dilimin döndüğü kadar mâruzatta bulunmuştum. Eğer encümen sözcüsü tekrar kürsüye çıkıp da, bunun mümkün olduğunu, fakat kendi noktai nazarlarının tatbikat bakımından daha elverişli olduğu kanaatini izhar etmeselerdi ben de buraya çıkıp sizleri tekrar rahatsız etmezdim.

Muhterem arkadaşlar, Bütçe Encümeninin tasarısında Küçük Sanatlar Dairesinin vazifelerine lâ-yıkıveçhile ehemmiyet verilmemiştir. Üçüncü maddede bu, sarahatle gösterilmiştir. Bendeniz de bunu üçüncü maddede izah edeceğim.

Bütçe Encümeni bizimle mutabık olarak, küçük sanatlar vazifesinin ehemmiyetinde, çok büyük ehemmiyetinde bizimle beraber olduğuna göre böyle büyük ehemmiyeti haiz olan ve miktar itibariyle, iş tekâsüfü itibariyle, iş hüviyeti itibariyle hakikaten bir daireyi dolduracak ve onu baştan başa işgal edecek mahiyette de olduğuna göre, bu kadroyu fazlasıyla karşıladıklarını izah etmenin bence yeri yoktur. Asıl mesele, kanunda, teşkilâtında ve vazife hükümlerinde lâ-yık olduğu derecede ehemmiyeti vermektir. Bunlar yapıldıktan sonra, yarın iş icabı ve ihtiyaç karşılığı olarak kadro artırılabilir, ehemmiyetli olan bu değildir. Asıl mesele dâvanın ehemmiyetindedir.

Koordinasyon meselesine gelince : Bu daire reisliği içerisinde olamaz. Esasında, tetkik heyeti, müsteşarı, koordinasyon heyeti vardır. Büyük sanatlarla, küçük sanatlar ayrılabilir. Tarifleri talimatname ile yapılabilir. Esasen bir vatandaşa sorsanız, bu hususta fikri vardır. El sanatları, küçük sanatlar zaten herkesçe malûm şeylerdir. Belki faslı müşterekte ufak tefek tefsirlere, tedahüllere meydan verilebilir. Bu da kanun tasarısında yer alan müşterek tetkik heyeti, koordinasyon heyeti tarafından halledilebilir. Talimatname ile de halledilebilir. Binaenaleyh bundan evvelki izahlarımızı tekrar etmek için sözümü burada kesiyorum. Bu kanunun değiştirilmesi ile bir Küçük Sanatlar Dairesi Reisliğinin teşkilâta tekrar ilâvesini bilhas-sa arz ve rica ederim.

REİS — Baki Erden, buyurun.

BAKİ ERDEN (Siird) — Muhterem arkadaşlar, birçok kıymetli hatip arkadaşlarımız Bütçe Komisyonunun küçük sanatlar için vazife hususunda koyduğu cümleleri ve mefhumları

kifayetsiz buluyorlar. Ben aynen Ticaret ve Nafia encümenlerinin küçük sanatlar için koyduğu fıkranın Sanayi Dairesi Reisliğinin vazifeleri meyanına alınmış bulunduğunu müşahede etmekteyim. Burada katıyen bir azalma yoktur.

Muhterem arkadaşlar, kanunun ahengi ve güdülen gaye bakımından memleket sanayiini bir elde, Sanayi Vekâletinde topluyoruz. Memleketin sanayi, enerji ve maden mevzularını burada küçük sanatların gelişmesi ve etüd bakımından ve imalât bakımından hepsini Sanayi Dairesine bağlıyoruz.

Muhterem arkadaşlarımız : teklifimizde biz ısrar ediyoruz. Yüksek Meclisiniz bu tavrı kabul ederse ona göre Bütçe Encümeni gereken tadilleri teklif edecektir.

REİS — Muhlis Ete.

MUHLİS ETE (Ankara) — Muhterem arkadaşlarımız; geçen gün bir nebze temas etmiştim. Küçük sanatlar bu memleket için o kadar ehemmiyet arz eder ki bizim bunu toplu olarak korumamız icabeder. Bu kısmı küçük sanatları ve hususi teşebbüsü mecederek bir umum müdürlüğe bağlarsanız, hem hususi sanayi hem de Devlet sanayi ile iştigal edecek olan bir daire reisinin bu sanatlarla uğraşması kabil olamaz. Küçük sanatlar politikasını tanzim etmek ve bir müddetten beri İktisat Vekâletinde olduğu halde bir türlü çıkarılmıyan Küçük Sanatlar Kanunu da beraber çıkarsa ve bunun için de bir tahsisat koyarsanız inşallah o zaman bir küçük sanatlar politikası takibetmek ve bu işleri bir programa bağlamak imkânı hâsil olur. Sanayi ve küçük sanatlar zâhiren birbirine karışmıştır. Buna rağmen bu mefhumların ayrı tarifleri vardır ve bu hususu kanunlarımız da tâyin etmiştir.

O itibarla, Nafia Encümeni arkadaşlarımızla birlikte ben de küçük sanatlar kısmının, bunun müstakil bir daire olarak mütalâa edilmesini arz ve rica ederim.

REİS — Nafia Encümeni adına Süleyman Kuranel.

NAFIA ENCÜMENİ REİSİ SÜLEYMAN KURANEL (Gaziantep) — Muhterem arkadaşlar, Bütçe Encümeninin iştirak edeceğini anladığım için fazla konuşmıyacağım. Evvelece bu hususta bir hayli konuştuk ve hattâ Tetkik Kurulunda işinde, Nafia Encümeni olarak, biz kendi-

lerinin fikirlerini benimsedik. Onlar da Nafia Encümeninin, Hükümetin ve İktisat Encümeninin müştereken kabul etmiş olduğu Küçük Sanatlar Dairesi Reisliğini kabul edeceklerdi. Fakat nedense tekrar aramızda ihtilâf çıktı. Şimdi kabul edeceklerini vadediyorlar. Bu itibarla huzurlarımızı fazla işgal etmiyeceğim.

REİS — Efendim, Bütçe Encümeni ısrar ediyor. Takrirleri okuduk. Her iki takrir de maddeye (Küçük Sanatlar Dairesi) nin ilâvesine mütedairdir. Bütçe Encümeni itşirak etmemektedir.

Bu takrirleri reylerinize arz ediyorum. Nazarı itibara alanlar lütfen işaret buyursunlar... Nazarı itibara alımyanlar... Nazarı itibara alınmıştır.

Encümen filhâl itşirak ediyor mu?

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA BAKİ ERDEN (Siird) — İştirak ediyoruz, efendim.

REİS — Encümen filhâl itşirak ettiğine göre hangi fıkraya ilâve ediyorsunuz? Derhal söylerseniz maddeye ilâve ederiz, yoksa encümene iade ederim.

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — (G) harfinden sonra (H) olarak Küçük Sanatlar Dairesinin ilâve edilmesi.

REİS — Efendim, (G) harfinden sonra (H) olarak (Küçük Sanatlar Dairesi Reisliği) nin ilâve edilmesi suretiyle maddeyi yüksek reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. (H) fıkrasından sonraki fıkraların harfleri değişecektir.

MADDE 3. — Müsteşar ile kuruluş içindeki dairelerin vazifeleri şunlardır:

A) Müsteşar: Vekilin müşavir ve yardımcısı olup vekil adına ve vekilin direktiflerine göre vekâlete ait işleri mevzuat dâhilinde tanzim ve idare eder ve gereken emirleri verir.

B) Hususi Kalem Müdürlüğü: Vekâlet makamının resmî ve hususi muhaberelele ile şifre ve protokol işlerini yapar.

C) Teftiş Heyeti Reisliği: Vekil adına vekâletin merkez ve vilâyetler teşkilâtında ve vekâlete bağılı işletme, tesis ve şirketlerle bunlara ait fabrika, işletme ve her türlü iş yerinde tetkik, teftiş ve tahkikler yapar.

D) Hukuk Müşavirliği: Vekâlet makamından havale edilecek işlerle vekâlet daireleri-

nin hazırladıkları kanun, nizamname ve talimatnameleri inceler, bunlar hakkında hukuki ve kanuni mütalâa verir. 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre idari ve adlî kaza mercilerinde açılan dâvalara ait gerekli bilgileri hazırlar ve Hazineyi ilgilendirmiyen idari dâvalarda vekâleti temsil eder.

E) Sanayi Dairesi Reisliği: Memleket sanayinin sicilini tutar ve umumi envanterini yapar. Mevcut sanayiın inkişafına ve yenilerinin kurulmasına ait etüdleri yaparak ihtiyaç derecelerine ve imkânlarla göre resmî ve hususi sektörlerde ele alınabilecek işlerin prioritetlerini tesbit eder ve bunlardan ön sırada tahakkuku lüzumlu işlerin plân, proje ve rantabilite etüdlerini hazırlayarak teşebbüs sahasına intikali için gerekli tedbirleri alır. Vekâletle ona bağılı smâi müessese ve işletmeler arasında irtibat ve münasebet tesis eder. Sanayiın finansmanına ve umumiyetle teşvikine ait esasları ve kanunları hazırlar. Alelûmum sanayi müesseseleri arasında irtibat ve koordinasyonu sağlar. Teknik bilgi vererek hususi teşebbüse rehberlik eder. Standardizasyon ve norm esaslarını tesbit ve tatbikatını temin ve kontrol eder.

Sanayi mamullerinin kalite kontrolünü yapar. Teknik istatistik ve neşriyat faaliyetini idare eder ve umumi olarak sanayi müesseseleriyle küçük sanatlara, el sanatlarına ve imalâtçı esnafa mütâallik işleri mevzuat hükümleri dairesinde yapar.

F) Maden Dairesi Reisliği: (E) fıkrasındaki vazifelerin madencilğe aidolanlarını yapar ve madenlerle ilgili mevzuat hükümlerini tatbik ederek Devlete veya hususi maden müesseselerine mütâallik işleri mevzuat esasları dairesinde yürütür.

G) Enerji Dairesi Reisliği: (E) fıkrasındaki vazifelerin enerji tesislerine aidolanlarını yapar ve umumi olarak Devlete veya hususi teşebbüse ait her nevi (havagazı dâhil) enerji müesseselerine mütâallik işleri mevzuat hükümleri dairesinde yürütür.

1. Enerji istihsali için Devlet, vilâyet ve belediyelere verilecek imtiyaz ruhsat ve müsaadelere ait mukavelename ve şartname tiplerini mevzuat ve ihtiyaçlara uygun bir şekilde ihzar ve tasdik ile bunların tatbikatını murakabe eder.

2. Devlet, vilâyet veya (su kuvvetinden istihsal olunan enerjiden maadası için) belediyeler tarafından verilen imtiyaz, ruhsat veya müsaadenamelere dayanarak hakiki veya hükmi şahıslar arafından vücuda getirilen veyahut Devlet, vilâyet ve belediyelere doğrudan doğruya yapılan enerji tesis ve işletmelerinin :

a) Fennî, iktisadi ve idari esas ve nizamla memleketin ve tesis mahallinin ihtiyaç ve menfaatlerine uygun olarak yapılmalarını ve işletilmelerini murakabe,

b) Tarife esaslarını tesbit ve tasdik ile tatabikatını murakabe,

c) Umumi şebekelere bağlı dahili tesisleri yapanların ehliyetlerini tâyin ve murakabe eder.

3. Devlete ve vilâyetlere ait arazi, yollar ve sulardan istifade veya bunları işgal suretiyle vücuda getirilecek enerji tesislerine ait plânları tasdik ve inşalarını murakabe eder.

H) Sınai Mülkiyet Müdürlüğü : Sınai mülkiyete ait işleri mevzuat hükümleri dairesinde yapar.

İ) Zatisleri Müdürlüğü : Vekâletin memur ve hizmetlilerinin sicil, tahakkuk ve tahsis gibi her türlü zatislerini yürütür.

J) Levazım ve Evrak İşleri Müdürlüğü : Vekâletin her türlü levazım ve aynıyat işleriyle vekâlete gelen ve vekâletten çıkan evrak ve umumi arşiv işlerini yapar.

REİS — Bütçe Encümeni, bu maddenin, şimdi kabul edilen madde ile alâkası var mı?

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Var efendim, arz edip, teklif yapacağız.

Efendim, bu madde biraz evvel kabul buyduğunuz «Küçük Sanatlar Dairesi Reisliği» ihdası dolayısıyla şu şekilde olacaktır.

Maddeye (H) fıkrası olarak : (Küçük Sanatlar Dairesi Reisliği: Küçük sanatlara, el sanatlarına ve imalâtçı esnafa mütaallik işleri mevzuat hükümleri dairesinde tanzim ve murakabe eder.) şeklinde Nafia Encümeninin küçük sanatlar için kabul ettiği bendin ikamesi gerekmektedir.

Bu şekilde maddenin tadil ve tashihi lâzımgelmektedir.

REİS — Buyurun, Şevki Bey.

ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Muhterem arkadaşlar, 2 nci maddeye ilâvesini kabul buyduğunuz daire reisliğinin vazifelerine mütaallik

hüküm için Nafia Encümeni maddesinin aynen konulması maksadın tamamen temini için kâfi değildir.

Bendeniz bu tadilin, Bütçe Encümeni metnine meselâ, Madenler Dairesi Reisliği için konulan ifadenin aynen geçirilmesi suretiyle yapılmasını rica edeceğim. Orada der ki, «Sanayi Dairesi Reisliğindeki vazifelerin madenlere aidolanlarını aynen yapar» Binaenaleyh bu madde de böyle değiştirilirse ve «E fıkrasındaki Sanayi Dairesi Reisliğindeki vazifelerin küçük sanatlar ve el sanatlarına aidolanları aynen yapar.» şeklinde tadil edilirse kanaatimce daha doğru olur. Sanayi Dairesinin vazifeleri şümüllü olarak izah edilmiş; şerh edilmiş. Ve buna lüzumlu ehemmiyet verilmiştir. Buna intibak ettirilmesi daha uygun olur. Noktai nazarımın Heyeti Celilenizce nazara alınmasını rica ederim.

REİS — Takrir yoktur.

ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Takrir hazırlıyorum, efendim.

REİS — Bütçe Encümeninin teklif ettiği şekilde maddedeki değişiklikleri arz ediyorum :

Maddenin değişmiş kısımları, (E) bendinin son satırları şöyle oluyor.

«Teknik istatistik ve neşriyat faaliyetini idare eder ve umumi olarak sanayi müesseselerine mütaallik işleri mevzuat hükümleri dairesinde yapar.»

(E) fıkrasının sonu bu şekilde değişiyor. G fıkrasından sonra ilâve edilen (H) fıkrasını da okutuyorum.

H) Küçük Sanatlar Dairesi Reisliği :

Küçük sanatlara, el sanatlarına ve imalâtçı esnafa mütaallik işleri mevzuat hükümleri dairesinde tanzim ve murakabe eder.

REİS — Bundan sonra maddede mevcut (H, İ, J) fıkralarının sonuna (K) fıkrası ilâvesiyle (H, İ, J, K) haline gelmektedir.

Maddeyi bu şekilde encümenin teklifi veçhile değişmiş olarak tekrar okutuyorum :

MADDE 3. — Müsteşar ile kuruluş içindeki dairelerin vazifeleri şunlardır :

A) Müsteşar : Vekilin müşavir ve yardımcısı olup vekil adına ve vekilin direktiflerine göre vekâlete ait işleri mevzuat dâhilinde tanzim ve idare eder ve gereken emirleri verir.

B) Hususi Kalem Müdürlüğü : Vekâlet

makamının resmî ve hushî muhabereleeri ile şifre ve protokol işlerini yapar.

C) Teftiş Heyeti Reisliği : Vekil adına vekâletin merkez ve vilâyetler teşkilâtında ve vekâlete bağlı işletme, tesis ve şirketlerle bunlara ait fabrika, işletme ve her türlü iş yerinde tetkik, teftiş ve tahkikler yapar.

D) Hukuk Müşavirliği : Vekâlet makamından havale edilecek işlerle vekâlet dairesinin hazırladıkları kanun, nizamname ve talimatnameleri inceler, bunlar hakkında huku ki ve kanuni mütalâa verir. 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre idari ve adli kaza mercilerinde açılan dâvalara ait gerekli bilgileri hazırlar ve Hazineyi ilgilendirmiyen idari dâvalarda vekâleti temsil eder.

E) Sanayi Dairesi Reisliği : Memleket sanayinin sicilini tutar ve umumi envanterini yapar. Mevcut sanayinin inkişafına ve yenilerinin kurulmasına ait etüdleri yaparak ihtiyaç derecelerine ve imkânlarla göre resmî ve hususi sektörlerde ele alınabilecek işlerin priyori telerini tesbit eder ve bunlardan ön sırada tahakkuku lüzumlu işlerin plân, proje ve rap tabilitte etüdlerini hazırlayarak teşebbüs sahasına intikali için gerekli tedbirleri alır. Vekâletle ona bağlı sınaî müessese ve işletmeler arasında irtibat ve münasebet tesis eder. Sanayinin finansmanına ve umumiyetle teşvikine ait esasları ve kanunları hazırlar. Alefûmum sanayi müesseseleri arasında irtibat ve koordinasyonu sağlar. Teknik bilgi vererek hususi teşebbüse rehberlik eder. Standardizasyon ve norm esaslarını tesbit ve tatbikatını temin ve kontrol eder.

Sanayi mamullerinin kalite kontrolünü yapar. Teknik istatistik ve neşriyat faaliyetlerini idare eder ve umumi olarak sanayi müesseselerine mûtaallik işleri mevzuat hükümleri dairesinde yapar.

F) Maden Dairesi Reisliği : (E) fıkrasındaki vazifelerin madencilğe aidolanlarını yapar ve madenlerle ilgili mevzuat hükümlerini tatbik ederek Devlete veya hususi maden müesseselerine mûtaallik işleri mevzuat esasları dairesinde yürütür.

G) Enerji Dairesi Reisliği : (E) fıkrasındaki vazifelerin enerji tesislerine aidolanlarını yapar ve umumi olarak Devlete veya hususi teşebbüse ait her nevi (havagazı dâhil) ener-

ji müesseselerine mûtaallik işleri mevzuat hükümleri dairesinde yürütür.

1. Enerji istihsali için Devlet, vilâyet ve belediyelerce verilecek imtiyaz, ruhsat ve müsaadelere ait mukavelename ve şartname tiplerini mevzuat ve ihtiyaçlara uygun bir şekilde ihzar ve tasdik ile bunların tatbikatını murakabe eder.

2. Devlet, vilâyet veya (su kuvvetinden istihsal olunan enerjiden maadası için) belediyeler tarafından verilen imtiyaz, ruhsat veya müsaadenamelere dayanarak hakiki veya hükmi şahıslar tarafından vücuda getirilen veyahut Devlet, vilâyet ve belediyelere doğrudan doğruya yapılan enerji tesis ve işletmelerinin :

a) Fennî, iktisadi ve idari esas ve nizamlara, memleketin ve tesis mahallinin ihtiyaç ve menfaatlerine uygun olarak yapılmalarının ve işletilmelerini murakabe,

b) Tarife esaslarını tesbit ve tasdik ile tatbikatını murakabe,

c) Umumi şebekelere bağlı dahilî tesisleri yapanların ehliyetlerini tâyin ve murakabe eder.

3. Devlete ve vilâyetlere ait arazi, yollar ve sulardan istifade veya bunların işgal suretiyle vücuda getirilecek enerji tesislerine ait plânları tasdik ve inşalarını murakabe eder.

H) Küçük Sanatlar Dairesi Reisliği ; küçük sanatlara, el sanatlarına ve imalâteç esnafa mûtaallik işleri mevzuat hükümleri dairesinde tanzim ve murakabe eder.

I) Sınai Mülkiyet Müdürlüğü : Sınai mülkiyete ait işleri mevzuat hükümleri dairesinde yapar.

J) Zatişleri Müdürlüğü : Vekâletin memur ve hizmetlilerinin sicil, tahakkuk ve tahsis gibi her türlü zatişlerini yürütür.

K) Levazım ve Evrak İşleri Müdürlüğü : Vekâletin her türlü levazım ve ayniyat işleriyle vekâlete gelen ve vekâletten çıkan evrak ve umumi arşiv işlerini yapar.

REİS — Üçüncü maddeyi okunan şekilde yüksek reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Üçüncü maddeye bir fıkra ilâvesi hakkındaki takririn...

REİS — Üçüncü madde reye konmuş ve kabul edilmiştir, efendim. Dördüncü maddeyi okuyorum.

MADDE 4. — Sanayi, Maden ve Enerji dairelerinin müşterek veya birbiriyle alâkalı işlerini tetkik etmek üzere bu dairelerin reis ve reis muavinlerinden mürekkep bir Koordinasyon Komitesi kurulur. Komite vekâlet müsteşarının reisliğinde toplanır.

REİS — Bütçe Komisyonu.

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Efendim, bu maddeye de «Küçük sanayiler Dairesi Reisliğinin» ilâvesi lâzımdır.

REİS — Efendim, Bütçe Encümeni, üçüncü maddede değişen fıkraya istinaden bu maddede enerji kelimesinden sonra «ve Küçük Sanayiler» ibaresinin ilâvesini teklif etmektedir. Maddeyi bu tadil şekliyle tekrar okutuyorum :

MADDE 4. — Sanayi, Maden, Enerji ve Küçük Sanayiler dairelerinin müşterek veya birbiriyle alâkalı işlerini tetkik etmek üzere bu dairelerin reis ve reis muavinlerinden mürekkep bir Koordinasyon Komitesi kurulur. Komite vekâlet müsteşarının reisliğinde toplanır.

REİS — Dördüncü maddeyi okunan şekilde kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Vekâletin vazifeleri arasında bulunan mevzularda hususi teşebbüsün fikirlerinden de istifade etmek üzere bir Sanayi Şûrası kurulmuştur.

Şûra dört senede en az bir defa toplanır.

Şûranın toplantı zamanı, terekküp tarzı ve müzakere usulü nizamname ile tâyin olunur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Memurlar için kurulacak Vekâlet Disiplin Komisyonu, müsteşar veya tevkil edeceği zatın başkanlığı altında Daire Reisleri, Teftiş Kurulu Reisi, Hukuk Müşaviri ve Zatişleri Müdüründen terekkübeder.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Sümerbank, Etibank, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu, Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri, Türkiye Selüloz ve Kâğıt Fabrikaları İşletmesi, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü, Elektrik İşleri Etüd İdaresi Sanayi Vekâletine bağlanmıştır.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 8. — 3460 sayılı Kanunla İktisat Vekâletine ve birinci maddede yazılı işlerle ilgili olarak kanun, nizamname ve kararlarla İktisat Vekâletine veya diğer vekâletlere verilmiş olan vazife ve salâhiyetler Sanayi Vekâletine devredilmiştir. Kanunlarla İşletmeler Vekiline verilmiş bulunan vazife ve salâhiyetleri Sanayi Vekili ifa ve istimal eder.

6224 sayılı Kanunun 8 nci maddesine göre kurulan Yabancı Sermayeyi Teşvik Komitesine, İşletmeler Vekâleti Etüd ve Plân Kurulu Başkanı ve Sanayi İşleri Umum Müdürü yerine Sanayi, Maden ve Enerji Dairesi Reisleri iştirak ederler.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Sanayi Vekâleti kuruluşuna dâhil dairelerle memur ve müstahdemlere ait vazifeler bir talimatname ile tanzim olunur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 10. — 1. 2450, 3612, 4842, 4853 ve 5528 sayılı kanunlarla 3611 sayılı Kanunun 32 nci maddesi ve 5639 sayılı Kanunun 7 nci maddesi hükümleri ilga edilmiştir.

2. Nafia Vekâletinin ilişik 3 sayılı cetvelde gösterilen kadroları kaldırılmıştır.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi ilişik cetveliyle beraber reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Sanayi Vekâletinin aylıklı kadroları ihtisas mevkileri işaretlenmek suretiyle bağlı 1 sayılı cetvelde gösterilmiş ve bunlar 3656 sayılı Kanuna bağlı 1 sayılı cetvele eklenmiştir.

Sanayi Vekâleti teşkilâtında 5 nci ve daha yukarı derecede bir memuriyete veya vekâlet müfettişliğine alınacak olanlar müşterek karar ile bunların dışında kalanlar vekâletçe tâyin olunurlar.

İlişik 2 sayılı cetvelde gösterilen kadrolar 3656 sayılı Kanuna bağlı 1 sayılı cetvelin Ticaret Vekâleti kısmına eklenmiştir.

REİS — Efendim, ikinci madde dolayısıyla cetvelde bir değişiklik var mı?

Buyurun, Baki Bey.

BÜTÇE ENCÜMENİ NAMINA BAKİ ERDEN (Siird) — Muhterem arkadaşlarım, biraz evvel Yüksek Heyet Küçük Sanatlar Dairesi Reisliğini kabul etti. Buna göre 1 ve 2 sayılı cetvellerde şu değişikliği teklif ediyoruz :

Bizim teklifimizde Sanayi Dairesi Reisliğinde küçük sanatlar için 3 neü dereceden reis muavinliği kalkıyor.

Üçüncü dereceden bir tane 100 liralık ihtisas yeri, dördüncü dereceden bir tane 90 liralık ihtisas yeri, beşinci dereceden 80 liralık ihtisas yeri. Bunları Sanayi Dairesi Reisliğinden alıyoruz.

Ondan sonra raportörlükten 70 lira maaşlı 2 tane, 60 lira maaşlı 2 tane... Bunları Sanayi Dairesi Reisliğinden çıkarıyoruz.

Yine, Sanayi Dairesi Reisliğinde görülen 2 adet 90, küçük sanatlar müfettişi (ihtisas yeri) 2 tane 80, küçük sanatlar müfettişi (ihtisas yeri) 4 tane 70, küçük sanatlar kontrolörü (ihtisas yeri) 8 adet 60.

Heyeti umumiyesi itibariyle şöyle olacaktır:

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
2	Reis (İhtisas yeri)	1	125
3	Reis Muavini (İhtisas yeri)	1	100
3	Uzman (İhtisas yeri)	1	100
4	» » »	1	90
5	» » »	1	80
6	Başraportör	2	70
7	Raportör	2	60
4	Başmüfettiş (İhtisas yeri)	2	90
5	Müfettiş (İhtisas yeri)	2	80
6	Müfettiş (İhtisas yeri)	4	70
7	Kontrolör (İhtisas yeri)	8	60

Bütün bu arz ettiğim kadroları Küçük Sanatlar Dairesi Reisliği kadrosu olarak teklif ediyoruz.

(2) sayılı cetvel de şöyle olacaktır.

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
<i>Tetkik Kurulu Başkanlığı</i>			
2	Başkan	1	125
3	Üye (biri başkan yardımcılığı)		

D	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
	yapar)	5	100
4	Uzman	7	90
5	»	7	80
6	Şube Müdürü	2	70
8	» » Yardımcısı	3	50
5	Mütetereim	1	80
5	Ressam	1	80
6	»	1	70
7	»	1	60

Teşkilâtlandırma Umum Müdürlüğü

3	Umum Müdür	1	100
<i>Su Ürünleri ve Avcılığı İşleri Müdürlüğü</i>			
6	Müdür	1	70
8	» Yardımcısı	1	50
6	Uzman	1	70
7	»	1	60

Vilâyetler

3	İktisat ve Ticaret Bölge Müdürü	1	100
4	» » » » »	1	90
6	» » » » Muavini	1	70

REİS — Efendim, encümenin beyan ettiği şekilde tadil edilen cetvelleri ve maddeyi bu değişikliklerle reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1. — İşletmeler Vekâletinin bütün dosya, evrak, kırtasiye, ve demirbaşları ile Nafia ve İktisat ve Ticaret vekâletlerinin merkez ve vilâyetler teşkilâtında mevcut ve 1 nci maddede yazılı vazifelerle (havagazı dâhil) ilgili dosya, evrak ve demirbaşları Sanayi Vekâletine devredilir.

Buna ait muameleler bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir ay içinde ikmal olunur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? (Yok, sesleri) Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2. — 1957 yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1), (A/2) ve (D) işaretli cetvellerin Nafia, İktisat ve Ticaret vekâletleriyle, İşletmeler Vekâleti başlığı altındaki tahsisat ve kadrolardan Sanayi Vekâletine taallük edenlerini Sanayi Vekâletinin tek-

lifiyle aynı cetvellerde Sanayi Vekâleti başlığı altında yeniden açılacak kısım ve tertiplere nakletmeye Maliye Vekili mezundur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? (Yok, sesleri) Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 3. — Bu kanuna bağlı 4 sayılı cetvelde yazılı kadrolar 1957 malî yılı zarfında kullanılamaz.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? (Yok, sesleri) Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 4. — Bu kanunla kadroları kaldırılanlardan kanunun yürürlüğe girdiği tarihte muvakkat vazife, hastalık, izin gibi kanuni sebeplerle vazifesi başında bulunmayanlar vekâlet teşkilâtında maaşlı bir vazifeye tâyin olundukları takdirde işe başlama kaydı aranmaksızın maaşları verilmeye devam olunur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? (Yok, sesleri) Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Bu kanun 31 Ağustos 1957 tarihinden itibaren mer'idir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? (Yok, sesleri) Bir tahrir var, okuyoruz.

20. V. 1957

Yüksek Başkanlığa

12 nci maddenin aşağıdaki tarzda değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Zonguldak

Suat Başol

Madde 12 : Bu kanun 30 Haziran 1957 tarihinden itibaren mer'idir.

REİS — Encümen tahririne iştirak etmektedir. Tahrir meriyet tarihini 30 Hazirana tahvil etmektedir. Tahriri yüksek reylerinize arz ediyorum. Nazarı itibara alanlar... Almayanlar... Tahrir nazarı itibara alınmıştır.

Maddeyi (30 Haziran) halinde değişmiş olarak reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Bu kanun hükümlerini İera İera Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUHLİS ETE (Ankara) — Tümü hakkında söz istiyorum.

REİS — Buyurunuz.

MUHLİS ETE (Ankara) — Muhterem arkadaşlarım, geçen gün İşletmeler Vekâletinin lâğvına taraftar olduğumu, fakat Sanayi Umum Müdürlüğünün Ticaret Vekâletinden ayrılıp müstakil bir vekâlet olmasının doğru olamayacağını arz etmiştim. Bu görüşümü teyit için bu vekâletin geçirmiş olduğu istihaleyi kısaca arz ediyim :

1920 senesinde bir kanunla İktisat Vekâletine; ticaret, sanayi, ziraat, orman ve maden işlerinin tedviri verilmiştir. 1924 te ziraat, orman ve baytariye işleri, Ziraat Vekâletine; ticaret, sanayi ve maden işleri Ticaret Vekâletine veriliyor ve İktisat Vekâleti lâğvoluyor. 1928 de Ziraat ve Ticaret Vekâletleri, İktisat Vekâleti adı altında birleştiriliyor. 1931 de: Ziraat Vekâleti ayrılıyor, İktisat Vekâleti kalıyor. 1933 te; İktisat Vekâletine yani ticaret, sanayi ve maadin işlerine deniz ve hava işleri dâhil oluyor. 1934 te; Sümerbank, Etibank, Maden Tetkik Arama, Elektrik Etüd Dairesi de İktisat Vekâletine bağlanıyor. 1936 da; İktisat Vekâletine iş dairesi bağlanıyor. 1939 da; deniz işleri yeni kurulan Ulaştırma Vekâletine geçiyor. Yine 1939 da iç ve dış ticaret, teşkilâtlandırma, ölçü ve ayarlar ve standardizasyon daireleri işleriyle uğraşmak üzere İktisat Vekâleti yanında ayrıca Ticaret Vekâleti teşkil olunuyor. 1946 da, Ekonomi ve Ticaret Vekâleti birleştiriliyor. 1949 da İşletmeler Bakanlığı kuruluyor ve bu kanun lâyihasıyla de 1957 de İşletmeler Vekâleti lâğvolunuyor.

Ekonomi ve Ticaret Vekâleti : Biri Ticaret Vekâleti ve diğeri Sanayi Vekâleti olarak ikiye ayrılıyor. Bu mâruzatımla şu hususu tebarüz ettirmek istiyorum ki; bir vekâletin neden tam mânasiyle işleyip işlemediği tetkik edilmeden, ismi ve şekli değiştirilmek suretiyle başka bir vekâlet kuruluyor. Bu suretle Devlet organında istikrarsızlık doğuyor. Halbuki bu istikrarın temini lâzımdır. Bu hususta ricam şu ki, bu sefer teşkil edilen Sanayi Vekâleti kendisinden beklenen işleri esaslı olarak tedvir etsin ve tekrar de-

ğiştirilmeye lüzum kalmam. Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Lâyihanın tümünü açık reyeye arz ediyorum .

2. — *Ereğli kömür işletmeleri kanunu lâyihası ve Muvakkat Encümen mazbatası (1/639) (1)*

REİS — Birinci müzakeresi yapılacak maddelere geçiyoruz.

Bu maddelerle ilgili bir takrir var, okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

Ruznamenin birinci müzakeresi yapılacak maddeleri arasında 6 nci sırada bulunan (Ereğli Kömür İşletmeleri kanunu lâyihasının), bir an evvel kanuniyet kesbetmesi için, takdimen ve müstaceliyetle müzakeresini arz ve teklif ederim.

İşletmeler Vekili
Samet Ağaoglu

REİS — Efendim, takrirdede Ereğli Kömür İşletmeleri kanun lâyihasının takdimen ve müstaceliyetle görüşülmesi istenmektedir. Bu lâyin takdimen müzakeresini yüksek reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı? Yok. Maddelere geçilmesini yüksek reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Takrirdede müstaceliyet kararı da var. Müstaceliyetle müzakeresini yüksek reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Kanunu

Bölüm : I.

Kuruluş ve vazifeler

MADDE 1. — Hükmi şahsiyeti haiz bulunmak ve bu kanunla 3460 sayılı Kanun hükümlerine tâbi olmak üzere «Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu» adıyla bir teşekkül kurulmuştur.

Bu kanunda «Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu» «TKİ» remzi ile ifade olunmuştur.

TKİ, İşletmeler Vekâletine bağlı olup merkezi Ankara'dadır.

TKİ, yurt içinde ve dışında şubeler açabilir ve temsileiler bulundurabilir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Buyurun Encümen.

MUVAKKAT ENCÜMEN M. M. AVNİ YURDABAYRAK (Zonkuldak) — Efendim, İşletmeler Vekâleti olarak tâbirinin, biraz evvel kabul buyurulan kanun mucibince Sanayi Vekâleti olarak tashih edilmesini rica ediyoruz.

REİS — Mehmet Hazer Bey bir sual soracaklar.

MEHMET HAZER (Kars) — Efendim, metinde «kurum» ve «teşekkül» tâbirleri var. Aynı mânada ise fazlalık vardır, ayrı mânada ise izahım rica ederim.

AVNİ YURDABAYRAK (Devamla) — Efendim, esbabı mucibe lâyihasında kısaca izah etmiştik. Bir teşekkül olduğunu izah edebilmek için (Kurum) tâbiri kullanılmıştır. Esasen buna mütenazır bundan evvel kurulan Karabük Demir, Çelik fabrikaları ve (SKA) tâbiriyle izah ettiğimiz kâğıt sanayii kanun lâyihasında da kabul ettiğimiz tarzda bir hükmi şahsiyeti haiz olan bu kurumun bir teşekkül olduğunu izah sadedinde (Kurum) tâbiri kullanılmıştır.

REİS — Buyurun, Sebati Bey. Encümen adına mı?

SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Şahsan arz edeceğim, efendim.

Muhterem arkadaşlar. Sanayi Vekâleti diye bir vekâlet henüz kanunen ve hukuken mevcut değildir. Bu 31 Mayıs tarihinde Resmî gazete ile neşredildikten sonra mevudolacaktır. Bu kanunla esasen İşletmeler Vekâleti, kendisine mevdu işleri Sanayi Vekâletine devredecektir. Binaenaleyh burada İşletmeler Vekâleti tâbirlerinin Sanayi Vekâleti olarak değiştirilmesine lüzum yoktur. (Doğru sesleri) Bu itibarla maddenin olduğu gibi kabul edilmesi icabeder.

İkineisi, «kurum» müessesenin ismidir. «Teşekkül» ise umumi bir tâbirdir. Kurum diye burada geçen şey müessesenin ismidir. TKİ kurumunun ismidir. Teşekkül umumi olarak 3460 sayılı Kanunla vaz edilmiş bir ıstılahtır. Buradaki (Kurum) ise müessesenin ismidir. Nitekim bu türlü başka isimler de, emsal de mevcuttur. Bu itibarla bunun böylece kabul edilmesini rica ederim.

REİS — Encümen.

MUVAKKAT ENCÜMEN M. M. AVNİ YURDABAYRAK (Zonkuldak) — Efendim, Sebati

(1) 189 sayılı matbuu zaptın sonundadır.

Bey arkadaşımızın, birinci maddede İşletmeler Vekâleti yerine Sanayi Vekâleti kurulsun, teklifine bir itirazı var. Diyor ki: «bu kanun daha yürürlüğe girmedi.» Fakat bu kanun ondan sonra yürürlüğe gireceğine göre ve sonra çıkan kanunda böyle bir değişiklik bulunması kanun taknini bakımından da elzem olduğuna göre; İşletmeler Vekâleti tâbirinin yerine Sanayi Vekâleti tâbirinin konulması lüzumludur.

REİS — Takririniz var mı, efendim?

AVNİ YURDABAYRAK (Zonguldak) — Hayır, efendim.

REİS — Efendim, alâkâlı encümen İşletmeler Vekâletinin değiştirilmesini istiyor. Fakat takrir yok. Maddeyi tekrar okuyoruz.

(Madde 1 tekrar okundu.)

REİS — Madde hakkında başka söz isteyen yok. Maddeyi aynen reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — TKİ nin yapabileceği işler şunlardır:

A) Türkiye'de taş kömürü, linyit, trup gibi kömür madenlerini aramak ve işletmek,

B) Yukardaki fıkrada yazılı maden kömürlerinden kok, briket gibi diğer nevi kömürler ve bileümle tâli maddeler imal ve istihsal etmek,

C) 11 Haziran 1937 tarihli ve 3241 sayılı Ereğli Şirketinden alınan liman, demiryolu ve madenlerle Kozlu ve Kilimli demiryollarının işletilmesi ve Havza'daki deniz işlerinin inhisar altına alınması ve 30 Mayıs 1940 tarihli ve 3867 sayılı Ereğli Kömür Havzasındaki ocakların Devletçe işlettirilmesi hakkındaki kanunlarla Etibanka ve Ereğli Kömürleri İşletmesine verilmiş veya devredilmiş bulunan madenleri, sınai tesisleri, liman ve demiryollarını ve ihdas edilmiş olan inhisarı ve Ereğli limanı ile Ereğli - Armutçuk demiryolunu işletmek,

Ç) 22 . VI . 1938 tarihli ve 3473 sayılı Mahrukat Kanunu ile Etibank'a verilen vazifeleri ifa etmek,

D) Yukardaki fıkralarda yazılı faaliyetlerin gerektirdiği her türlü ticari muamelelerle kara ve-deniz nakliyat, alım ve satım muamelelerini yapmak,

E) Yukardaki fıkralarda yazılı işlerle ilgili olmak üzere yeni tesis ve fabrikalar kurmak ve işletmek,

F) Yukardaki fıkralarda yazılı faaliyetler

için lüzumlu işletme madde ve malzemelerini temin etmek maksadiyle her türlü tesis ve işletmeleri kurmak,

G) C fıkrası müstesna olmak üzere yukardaki fıkralarda yazılı işlerle meşgul olmak maksadiyle kurulmuş ve kurulacak Anonim ve limitet şirketlere ödenmiş sermayesinin % 10 nu geçmemek üzere lüzumu halinde iştirak etmek.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölüm : II.

Malî hükümler

MADDE 3. — TKİ nin sermayesi 750 milyon lira olup İcra Vekilleri Heyeti kararıyla bu miktar bir misline kadar artırılabilir. Sermaye aşığıdaki kaynaklardan terekkübeder.

A) Muvakkat 1 nci madde gereğince TKİ ye intikal edecek her çeşit kıymetler,

B) 7 nci maddeye göre sermayeye eklenecek kârlar,

C) Umumi bütçeden sermayeye mahsuben yapılacak tediyeler.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — TKİ nin bankacılık ve kredi muamelelerini Etibank yapar.

TKİ nin uzun veya kısa vâdeli kredi ihtiyaçlarını aralarında akdedecekleri mukavele ile tâyin edilen esaslar ve hadler dâhilinde evvelâ Etibank temin eder.

TKİ, Etibanktan temin edeceği krediler dışında diğer malî müesseselerden kısa vâdeli veya itibari sermayesinin yarısını geçmemek üzere tahvilli veya tahvilsiz uzun vâdeli istikrazlar da yapabilir.

6115 sayılı Kanununun 23 ncu maddesi TKİ nin Etibanktan yapacağı uzun vâdeli istikrazlara tatbik edilmez.

TKİ, Etibankın muvafakati olmadıkça diğer bir bankaya tevdiatta bulunamaz.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Etibank, 9 ncu maddede yazılı projelerin tatbiki için TKİ nin çıkaracağı

tahvillere ve yapacağı uzun vâdeli istikrazlara kefalet eder.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — TKİ, kendi kurduğu müesseselerin dışında hakiki ve hükmi şahıslara ikrâz yapamaz.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — TKİ nin yıllık sâfi kârından 3460 sayılı Kanunun 42 nci maddesi ve 6212 sayılı Kanun hükümlerine göre gerekli tefrikler yapıldıktan sonra bakiye, ödenmemiş sermayeye mahsubedilir.

Sermaye tamamen ödendikten sonra kârlar sermayenin dörtte birine varıncaya kadar fevkalâde ihtiyat akçesi olarak tefrik olunur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölüm : III.

İş ve finansman programları

MADDE 8. — TKİ nin iş programları, idare ve işletme masraflarını ihtiva eden bütçe ve kadroları İşletmeler Vekâletinin tasdiğiyle tekmül eder.

TKİ, senelik finansman programını hesap yılı başlangıcından bir ay evvel Etibanka gönderir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 9. — TKİ nin Etibanktan yapacağı istikraz ile tatbik edeceği yeni kömür arama ve işletmelerine ve kuracağı yeni fabrika ve tesislere ve yapacağı esashi amanjman ve tevsilere ait projeler üzerinde bu banka ile mutabık kalması şarttır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölüm : IV.

İdari hükümler

MADDE 10. — TKİ, biri Umum Müdür, diğeri Etibank Umum Müdür teknik muavini ol-

mak üzere beş kişilik bir idare meclisi tarafından idare olunur. Reis ile bir âza İşletmeler Vekilinin, bir âza Maliye Vekilinin inhası üzerine İcra Vekilleri Heyetince tâyin edilir.

Reis ve âzaların hizmet müddetleri üç yıldır. Müddeti bitenler yeniden tâyin edilebilirler. Müddetlerini doldurmadan ayrılanların yerine tâyin olunan âzalar ayrılanların müddetlerini tamamlarlar.

İdare Meclisi Reis ve âzalarının, teşekkülün iştigal mevzuları ile alâkalı teknik, malî ve iktisadi işlerden en az biri üzerinde tecrübe ve ehliyet sahibi olmaları şarttır.

Etibank Umum Müdür Muavinine, TKİ İdare Meclisindeki vazifesinden dolayı 3460 sayılı Kanunun 6212 sayılı Kanunla değiştirilen 45 nci maddesinin 4 ncu bendi hükmü tatbik olunur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 11. — İdare Meclisi en az ayda dört defa teşekkülün merkezinde evvelden tâyin edilen günlerde toplanır. Bu toplantılar lüzumu halinde müesseselerde de yapılabilir.

Bundan başka İdare Meclisi fevkalâde olarak âzadan iki zatın müzakere mevzuunu sarahaten gösteren müşterek yazılı takrirleri veya reisin daveti veya umum müdürlüğün yazılı teklifi üzerine de toplanır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 12. — TKİ nin bir Umum Müdürü ile lüzumu kadar muavini bulunur. Umum Müdür ve muavinlerinin yüksek tahsil görmüş, teknik işlerle iştigal edecek, muavinlerin ise yüksek mühendis olmaları şarttır.

Umum Müdür muavinleri, Umum Müdürün inhası ve İşletmeler Vekilinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince tâyin olunurlar.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Umum Müdür, TKİ nin bütün muamelelerini kanunlar ve nizamnameler hükümleri ile İdare Meclisi kararları dairesinde

ve TKİ nin iştigal mevzularının icaplarına göre tedvir eder.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 14. — 3612 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi TKİ memurlarına tatbik edilmez. Ancak müessese müdürlerinin tâyini İşletmeler Vekâletinin tasvibi ile tekemmül eder.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Bölüm : V.

Müteferrik hükümler

MADDE 15. — TKİ, bilcümle tesislerini 3460 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi mucibince müessese haline getirmeden kendine bağlı teşebbüsler halinde idare edebilir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 16. — 3460 sayılı Kanunun 43 ncü madesinde yazılı suçları işliyen TKİ veya müesseseleri memur ve müstahdemleri hakkında da aynı madde hükümleri tatbik edilir.

İrtikâp veya rüşvet suçlarını işliyen TKİ veya müesseseleri memur ve müstahdemleri Türk Ceza Kanunundaki Devlet memurlarına mütaallik cezalar ile cezalandırılırlar.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Bölüm : VI.

Muvakkat maddeler

MUVAKKAT MADDE 1. — Mahdut Mesuliyetli Ereğli Kömürleri ve Garp Linyitleri İşletmeleriyle Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesinin mevcut bütün tesisleri ile bitmemiş veya başlangıç halinde bulunan ve henüz bu müesseseler hesaplarına intikal ettirilmemiş olan tesisleri ve bütün bu tesislere ait bilcümle hak ve menfaatleri, mevcut ve matlûpları, taahhüt ve borçları ve birikmiş fonları ve tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçları ve buna mütaallik diğer vecibeleri ile Etibankın elinde bulunan kömür madenlerine mütaallik bilcümle hak ve menfaat ve vecibeleri ile TKİ ye intikal eder.

REİS — Encümen, buyurun.

MUVAKKAT ENCÜMEN MAZBATA MUHARRİRİ AVNİ YURDABAYRAK (Zonguldak) — Bu muvakkat birinci maddeye küçük bir ilâve yapmak icab ediyor. Muvakkat birinci maddenin «Ereğli kömürleri» ibaresinden sonraki yere «Mahdut Mesuliyetli Armutcuk Kömür Müessesesi» diye bir ilâve yapacağız.

REİS — Takriri okuyoruz, efendim.

Yüksek Reisliğe

Muvakkat birinci maddede «Ereğli kömürlerinden» sonra «Mahdut Mesuliyetli Armutcuk Kömür» ibarenin ilâvesini arz ve teklif ederim.

Zonguldak

Avni Yurdabayrak

REİS — Maddede «Ereğli kömürlerinden» sonraya «Mahdut Mesuliyetli Armutcuk Kömür» ibaresinin ilâvesi talebedilmektedir.

Bu takriri yüksek reylerinize arz ediyorum. Nazarı dikkate alanlar lütfen işaret etsinler... Almıyanlar... Nazarı dikkate alınmıştır, efendim.

Encümen filhal iştirak ettiğine göre bu değişikliklerle maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2. — Muvakkat 1 ncı madde gereğince Etibanktan devredilen kıymetler muvakkat 4 ncü maddede yazılı heyet tarafından kanunun meriyete girdiği tarihteki durumlarına göre değerlendirilerek bir devir bilânçosu yapılır.

Defter kıymetleriyle yeni değerler arasındaki fark hiçbir suretle Etibankın hesaplarına geçirilmez ve her hangi bir vergi ve resme tâbi tutulmaz.

Bu bilânçoya evvelâ 3 ncü madde mucibince TKİ ye tahsis edilen 750 milyon liralık itibari sermaye kaydı tesis edildikten sonra muvakkat 1 ncı madde mucibince aktife :

- A) Menkul ve gayrimenkullerle haklar,
- B) Bilcümle alacaklar,

Pasife :

- A) Bilcümle borçlar,
- B) Çürük alacaklarla vasfını ve kıymetini kaybetmiş aynı mevcutlar için usulü dairesinde ayrılacak karşılıklar, müterakim amortismanlar, bilcümle ihtiyatlar ve diğer fonlar.

Birinci fıkra mucibince takdir ve tesbit edilmiş kıymetler üzerinden geçirilir.

Devir bilânçosunda gösterilip kesin netice-

leri sonradan anlaşılacak olan hesaplar, neticelerine göre devir bilânçosunun aktif ve pasifine kaydolunur.

Aktif ve pasif arasındaki fark TKİ nin ödenmiş sermayesini teşkil eder.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 3. — Etibankın, mahdut mesuliyetli Ereğli Kömürleri İşletmesine ödediği 126 milyon liralık sermaye ile Mahdut Mesuliyetli Garp Linyitleri İşletmesine ödediği 30 milyon liralık sermaye ve Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesine ödediği 3 milyon liralık sermaye devir tarihi itibarıyla Etibankın ödenmiş sermayesinden indirilir.

REİS — Encümen.

MUVAKKAT ENCÜMEN MAZBATA MUHARRİRİ AVNİ YURDABAYRAK (Zonguldak) — Bu maddeyi de değiştirmiş bulunuyoruz. Demin birinci maddeye ilâve ettiğimiz Armutçuk İşletmesi için Etibankın ödenmiş sermayesinden ödenen on milyon liralık bir meblâğ vardır. Bu itibarla bu maddeyi de değiştiriyoruz. Değişik şekilde kabul edilmesini rica ederim.

REİS — Muvakkat 3 ncü maddenin değiştirilmesine mütedair tavrini okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

Kanunun muvakkat 3 ncü maddesinin ilişik metin şeklinde kabulünü arz ve teklif ederim.

Zonguldak

Avni Yurdabayrak

MUVAKKAT MADDE 3. — Etibank'ın, Mahdut Mesuliyetli Ereğli Kömürleri İşletmesine ödediği 117 milyon liralık sermaye ile Mahdut Mesuliyetli Armutçuk Kömürleri İşletmesine ödediği 10 milyon liralık sermaye ve Mahdut Mesuliyetli Garp Linyitleri İşletmesine ödediği 30 milyon liralık sermaye ve Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesine ödediği 3 milyon liralık sermaye devir tarihi itibarıyla Etibank'ın ödenmiş sermayesinden indirilir.

REİS — Tahrir 3 ncü muvakkat maddenin değiştirilmesine mütaalliktir. Tahriri nazarı itibara alanlar.. Almyanlar.. Tahrir nazarı itibara alınmıştır.

Maddeyi değişmiş şekliyle reyinize arz edi-

yorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 4. — Muvakkat 2 ncü maddede yazılı olduğu veçhile TKİ ye devredilecek kıymetlerin takdiri ve devri bilânçosunun tanzimi muameleleri Maliye ve İşletmeler Vekâletleriyle Umumi Murakabe Heyeti, Etibank ve TKİ taraflarından seçilen birer üyeden müteşkil üç heyet marifetiyle kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde yapılı.

Bu heyetlerden biri mahdut mesuliyetli Ereğli Kömürleri İşletmesi, diğeri Garp Linyitleri İşletmesi ve üçüncüsü Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi ile ilgili kıymet takdirlerini yapar. Devir bilânçosu her üç heyet tarafından müstereken tanzim edilir.

Heyetler lüzumu kadar personel kullanabilirler. Heyetlerin ücret ve masrafları ile kullanacağı personelin ücret ve masrafları TKİ tarafından takdir ve tediye olunur.

REİS — Değiştirilen madde ile bunun bir alâktsı var mı? (Yok sesleri) Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi kabul edenler.. Etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 5. — Bu kanunun meriyete girdiği tarihten aynı yılın sonuna kadar olan müddet TKİ nin ilk hesap devresidir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 6. — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte Mahdut Mesuliyetli Ereğli Kömürleri İşletmesinde, Garp Linyitleri İşletmesinde ve Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesinde müstahdem bulunan bütün memur, hizmetli ve işçilerle bu işletmelerin meşgul olduğu mevzularla ilgili olarak Etibank tarafından yaptırılan montaj ve inşaat işlerinde bu banka mensubu olarak çalışan memur, müstahdem ve işçiler bütün hakları ve vecibeleri mahfuz kalmak şartıyla TKİ ye geçerler.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Buyurun Encümen.

MUVAKKAT ENCÜMEN MAZBATA MUHARRİRİ AVNİ YURDABAYRAK (Zonguldak) — Muhterem arkadaşlar; bu 6 ncü maddeye de Armutçuk Müessesesinin girmesi lâzımdır. Bu ilâveyi yaptık. İlâve ile birlikte kabul edilmesini rica ederim.

REİS — Efendim, takrir vardır, okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

Muvakkat 6 ncı maddeye, Ereğli Kömürleri İşletmesinden sonra, Mahdut Mesuliyetli Armutçuk Kömür İşletmesinde, şeklinde ilâve yapılmasını arz ve teklif ederim.

Zonguldak

Avni Yurdabayrak

REİS — Bu ilâveyi isteyen takriri reylerinize arz ediyorum. Nazarı itibara alanlar... Alınanlar... Nazarı itibara alınmıştır.

İlâve ile birlikte maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 7. — Bu kanunun tatbikatından mütevellit devirlerden İntikal Vergisi ve tescillerden her hangi bir harc ve resim alınmaz.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 17. — Bu kanun neşri tarihinden 3 ay sonra meriyete girer.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Bu kanun hükümlerini İera ya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun tümünü açık oyuza arz ediyorum, efendim.

3. — *Tediye meseleleri hususunda Yunan Hükümeti ile Hükümetimiz arasında teati olunan mektupların tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/614) (1)*

REİS — Birinci müzakeresidir.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen yok. Maddelere geçilmesini yüksek reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 172 sayılı matbuu zaptın sonundadır.

Tediye meseleleri hususunda Yunan Hükümeti ile Hükümetimiz arasında teati olunan mektupların tasdikine dair Kanun

MADDE 1. — Tediye meseleleri hususunda Yunan Hükümeti ile Hükümetimiz arasında teati edilmiş olan 1 Kasım 1956 tarihli mektuplar kabul ve tasdik edilmiştir.

REİS — Söz isteyen yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini İera ya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Kanunun birinci müzakeresi bitmiştir.

4. — *Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmayı tadil eden 29 Haziran 1956 tarihli ve 8 numaralı Ek Protokolün tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/550) (1)*

REİS — Heyeti Umumiyesi üzerinde söz isteyen yok. Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmayı tadil eden 29 Haziran 1956 tarihli ve 8 numaralı Ek Protokolün tasdikine dair Kanun

MADDE 1. — Bir Avrupa Tediye Birliği kurulmasına mütedair 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmanın yürürlük müddetini 30 Haziran 1957 tarihine kadar uzatan «Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmayı tadil eden 29 Haziran 1956 tarihli ve 8 numaralı Ek Protokol» tasdik olunmuştur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 173 sayılı matbuu zaptın sonundadır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini ic-
raya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Kanunun birinci müzakeresi bitmiştir. Efen-
dim, Sanayi Vekâleti teşkiline mütaallik kanun
lâyihası açık oyunuza arz edilmişti, oyunu kul-
lanmıyan arkadaş var mı? (Yok sesleri)

Rey toplama muamelesi bitmiştir.

5. — 31 Ağustos 1946 tarihli Türkiye - Fran-
sa Ticaret Anlaşmasının bir yıl müddetle temdi-
dine mütaallik mektupların tasdiki hakkında ka-
nun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri
mazbataları (1/628) (1)

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz ist-
tiyen var mı? (Yok sesleri) Maddelere geçilmesi-
ni reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Et-
meyenler... Kabul edilmiştir.

**31 Ağustos 1946 tarihli Türkiye - Fransa Tica-
ret Anlaşmasının bir yıl müddetle temdidine mü-
taallik mektupların tasdiki hakkında Kanun**

MADDE 1. — 31 Ağustos 1946 tarihli Tür-
kiye - Fransa Ticaret Anlaşmasının bir yıl müd-
detle temdidine mütaallik 14 Aralık 1956 tari-
hinde Hariciye Vekâleti ile Fransa Büyükelçiliği
arasında teati edilen mektuplar kabul ve tasdik
edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı?
Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-
riyete girer.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyen-
ler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini ic-
raya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyen-
ler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

(1) 174 sayılı matbuu zaptın sonundadır.

6. — Türkiye ile Bulgaristan arasında imza-
lanan zabıtname ile teati edilen mektupların tas-
diki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Ti-
caret encümenleri mazbataları (1/620)

REİS — Birinci müzakeresidir. Heyeti umu-
miyesi üzerinde söz isteyen var mı efendim?

Buyurun Muammer Bey.

MUAMMER ALAKANT (Manisa) — Efen-
dim, Nizamname mucibince kanun lâyihalarının
müzakere edilebilmesi için alâkalı vekilin bulun-
ması mecburidir. Şimdi burada ne Hariciye Ve-
kili var, ne de Ticaret Vekili.. Binaenaleyh Ni-
zamnameye göre müzakere mümkün değildir.

REİS — Haklısınız efendim. Kanun lâyiha-
sının müzakeresini gelecek İnikada talik edi-
yorum.

7. — İzmir Mebusu Pertev Arat'ın, Türkiye
Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda bâzı
değişiklikler yapılmasına ve bu kanuna bâzı hü-
kümler eklenmesine dair 5951 ve 6244 sayılı ka-
nunlarla vaz'edilmiş olan müracaat müddetinin
üç ay daha temdidi hakkında kanun teklifi ve
Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/411)
(1)

REİS — Efendim, Maliye Vekilinin mümes-
sili vardır, bu maddenin müzakeresine geçiyö-
ruz.

Encümen?... (Yok, sesleri)

Efendim, açık reye arz edilen kanunların
rey toplamı muamelesine intizar ediyoruz.

ÖMER ERZURUMLUOĞLU (Yozgad) —
Encümen burada efendim.

REİS — Encümen gelmiştir. Tümü üzerin-
de söz isteyen var mı?... (Yok, sesleri) Madde-
lere geçilmesini yüksek reylerinize arz ediyö-
rum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edil-
miştir.

**Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunun-
da bâzı değişiklik yapılmasına ve bu kanuna
bâzı hükümler eklenmesine dair 5951 sayılı Ka-
nuna bir muvakkat madde eklenmesi hakkında
Kanun**

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Emek-
li Sandığı Kanununda bâzı değişiklikler yapıl-
masına ve bu kanuna bâzı hükümler eklenme-

(1) 181 sayılı matbuu zaptın sonundadır..

sine dair 5951 sayılı Kanuna aşağıdaki muvakkat madde eklenmiştir:

MUVAKKAT MADDE — 5951 sayılı Kanunun birinci maddesinde yazılı durumlarda olanlardan muayyen müddetleri içinde müracaatte bulunamayanlar için bu kanunun neşri tarihinden itibaren yeniden üç aylık bir müddet verilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı?..

ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Yozgad) — Muhterem arkadaşlarım, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 102 nci ve geçici 65 ve mütaakıp maddelerindeki müddetleri geçirerek haklarını kaybetmiş olanların durumlarını ıslah ve haklarını kullanmaya imkân vermek için Büyük Millet Meclisi defaatle kanun çıkarmış, bilhassa son defa çıkarılan 6881 sayılı Kanunla bu durumu şümulü olarak ıslah etmiştir.

Her nasılsa çıkarılmış bu son kanunda mağduriyetleri tamamen aynı mahiyette olanlardan ve durumları geçici 71 nci maddenin ikinci fıkrasının şümulüne girenler altı aylık müddette istifade edememekte (hastalık vesair sebeplerle) ve bu maddenin zikredilmemesiyle haklarını kaybetmiş bulunmaktadırlar.

Geçici 71 nci madde şümulüne girenler de tıpkı 102 ve geçici 65 nci maddede derpiş edildiği gibi aynı müddet içerisinde geçmiş hizmetlerini ihya için müracaat edememiş ve ihyanın şartlarını ifa edememiş olmalarından mütevellit tekaüt müddetine sayılması icabeden hizmetleri hesaba katılmamıştır.

Bu suretle kanun vâzının maksadı dışında bir kısım memurların mağduriyetleri devam etmekte bulunmuştur.

Bunların da mağduriyetini gidermek için geçici 71 nci maddenin ikinci fıkrasındaki hak kim kullanılmasını teminen üç aylık bir müracaat müddeti verilmesini muvafık mütalâa etmekteyiz. Bu suretle birçok mağdur vatandaşların bu mağduriyetlerine bir son verilmiş olur. Bu hususta bir takrir veriyorum, kabulünü rica ediyorum.

REİS — Başka söz istiyen yok, takriri okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

Şifahen arz ve izah ettiğimiz veçhile muvak-

kat maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yozgad Çorum
Ö. Lûtfi Erzurumluoğlu Baha Koldaş

MUVAKKAT MADDE — 5951 sayılı Kanunun birinci maddesi ile 5434 sayılı Kanunun geçici 71 nci maddesinde yazılı durumlarda olanlardan muayyen müddetleri içinde müracaatta bulunamayanlar için bu kanunun neşri tarihinden itibaren yeniden üç aylık bir müddet verilmiştir.

REİS — Efendim, takrir, muvakkat maddenin değiştirilmesine mütaalliktir. Bu hususta encümenin mütalâası var mı?

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Filhal iştirak ediyoruz efendim.

REİS — Efendim, encümen filhal iştirak ediyor. Takriri nazarı itibara alanlar lütfen işaret buyursunlar. Kabul edenler... Etmeyenler... Takrir nazarı itibara alınmıştır.

Encümen de filhal iştirak ettiğine göre maddeyi teklif edilen bu son değişik ek madde ile Yüksek reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ereğli Kömür İşletmeleri kanunu lâyihasına rey kullanmayan arkadaşlar var mı?.. Rey toplama muamelesi bitmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun birinci müzakeresi bitmiştir.

7. — *Yozgad Mebusu Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu'nun, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir madde ve bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/310) (1)*

(1) 184 sayılı matbuua zaptın sonundadır.

REİS — Tümü üzerinde söz istiyen var mı efendim?

ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Yozgad) — Söz istiyorum.

REİS — Buyurun.

ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Yozgad) — Aziz arkadaşlar, huzuru âlinize gelmiş olan kanun teklifimiz, uzunca bir müddetten beri büyük bir haksızlığı, adaletsizliği bertaraf etmeye matuftur.

Askerî mükellefiyet hizmetini gördükten sonra âdeta birer müteahhüs eleman olanlardan mafevklerine bu ihtisasları kabul edilenlerin bilgi ve ehliyetleri sabit olanların mesleklerinde devam etmiş olmalarına ve gerek Emekli Sandığı Kanununun ruhuna ve gerekse tatbikat itibarıyla emeklilik hakkı tanınanlardan hiç de aşağı hizmet görmeyen jandarmada tenditli olanlara da bu hakkın tanınması, her üç encümen mazbatalarında da tebarüz ettirilmiş olduğu veçhile, hak ve nasfet kaidelerinden olacağı hususunu heyeti celilenizin yüksek takdirlerine arz ederim.

Jandarmada karakol kumandanının yardımcısı veya vekili olarak mülki, adli ve askerî vazifeleri ifa eden, şehirde, köyde, dağda, kırdan, yolda mal, can, ırz v.s. umumi emniyet, huzur ve asayişleri tutunuzda Meclisi Âliden çıkan kanunların köylere, mezraalara, iskân edilmiş yerlere kadar ilân edilip duyurulmak, her nevi suçların, işlenmesinin önlenmesi, her türlü muhaberat ve muhaverelerin huzur ve selâmetle yapılması, denizlerden tutunuz da derelerdeki avelikğin tanzimi, yol kavşaklarındaki ağaçların muhafazası, yabancıların, kaçakçılığın takibi, kuduz olanlarla mücadele, serseri ve mazanne eşhasın takibi gibi idari, suçluları aramak, yakalamak, cürüm delillerini toplamak cürmün sübutuna vasıta olan eşyayı zaptetmek, ceza ve tevkif evlerini muhafaza etmek, ihzar, tevkif ve yakalama gibi adli müzekkerelerin infazı, mahpus ve mevkıfların sevk ve nakli gibi adli, yeni askerlerin silâh altına çağırma ve toplama, asker ve yoklama kaçaklarını, bakayaları, kıta ve müesseselerden firar edenleri yakalamak gibi askerî, vergi ve hayvan kaçaklığıyla mücadele ve yakalama, vergilerin tahsiline memur kimselerle ve muayyen ve muayyen zevata refakat, jandarma telefonlarını idare gibi vazifeleri, yani bir cümle ile ifade et-

mek istenirse; vatan sathında, en ücra, ıssız köşelerden tutunuz da şehir, kasaba gibi en modern köşelerine varıncaya kadar huzur, emniyet ve asayişin temini adli ve askerî vazifelerin emşakkatlılarını ifası ile mükellef bu müteahhüs elemanlara bu hakkı, emeklilik hakkını tanıyacağımızdan eminim. Bununla beraber bunların sosyal haklarından olan ölüm, doğum ve çocuk yardımlarının da tanınması hususundaki büyük dertlerini görerek lâyiha getiren Hükümete teşekkür borcumu ifası lâzımgelen bir borç olarak zikreder bu lâyihamın da Bütçe Komisyondan bir an evvel Heyeti Celilenize getirilmesini de Bütçe Komisyonu Riyaset Divanı ve âza arkadaşlarımdan hassaten istirham ederim.

Aziz arkadaşlarım; bu arada Yüksek Bütçe Komisyonunca unutulmuş olan bir noktanın da düzeltilmesi için bunların sandığa tevdiatçı değil, iştirakçi olarak alınmaları için bir karar arz ediyorum. Kabulünü istirham eder, saygı ve hürmetlerimi arz ederim, aziz ve muhterem arkadaşlarım.

REİS — Kanunun tümü üzerinde başka söz istiyen yok. Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir ek ve bir geçici madde eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki bir ek ve bir geçici madde eklenmiştir :

Ek madde — Jandarma uzatmalı er, onbaşı ve sınıf çavuşları emekli hakkından istifade ederler ve bunların emekli hak ve muameleleri 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda yazılı jandarma astsubaylarına ait hükümlere göre yürütülür.

Emeklilik kesenekleri 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 15 nci maddesine göre özel kanunları ile halen aldıkları maaşları üzerinden % 5 kesilir ve kurum bütçesinden de aynı miktarla birlikte Emekli Sandığına verilir.

REİS — Ek madde hakkında söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde — Ek maddede yazılı olanlarla bunlardan halen emeklilik hakkı tanınan başka vazifelerde bulunanların evvelce jandarmada

ilk temdit tarihinden itibaren geçmiş hizmet müddetlerinden 10 senesi, 5434 sayılı Kanunun geçici 65 nci maddesindeki esaslar dairesinde ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına müracaat şartıyla borçlandırılır.

Ancak bu hükümden faydalanmak üzere müracaat edenlerin tahakkuk ettirilecek borçlarının hesabında müracaatte buldukları tarihlerdeki keseneğe tâbi aylık veya ücretleri tutarları esastır.

REİS — Bir takrir var, okuyoruz.

Yüksek Riyasete

Geçici maddenin birinci fıkrasının sonuna «Borçlandırılır» kelimesinden sonra aşağıdaki eümlenin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Yozgad

Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu

«Bunlar kırk yaşından yukarı dahi olsalar sandığa iştirakçi olarak alınırlar»

REİS — Encümen..

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Efendim, encümenimiz bu teklife taraftardır. Zaten bu teklif, geçici maddedeki hükmün tatbikini imkân dâhiline koyan bir tekliftir. Böyle olmasa fiilî vaziyete nazaran geçici maddenin hükmü kalmıyacak demektir.

Ancak, encümen olarak bu geçici maddenin bir numara olması lâzımgeldiğini ve bunun da 103 olması gerektiğini arz ve teklif ederim.

REİS — Bahattin Bey.

BAHATTİN ÖRNEKOL (Sivas) — Efendim; bu geçici madde yalnız uzatmalılara mı tatbik edilecek, yoksa hepsine mi şâmil olacak?

BÜTÇE ENCÜMENİ NAMINA SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Hepsine şâmil olacak.

BAHATTİN ÖRNEKOL (Sivas) — O takdirde bu maddenin umuma teşmilî veyahut kabul edilmemesi lâzımdır. Bundan evvel Meclisten özel okullarda Türkçe dersi okutan öğretmenler için bir İntibak Kanunu çıkmıştı. Bu arkadaşlardan 40 yaşını dolduranların iştirakçi olarak katılmaları kabul edilmemişti. Burada büyük bir haksızlık oluyor. Onun için buna müşâbih birçok meslek erbabına da bu kanunun teşmil edilmesi lâzımdır. Böyle bir çığır açıla-

caksa ya heyeti umumiyeye teşmil edilsin veyahut hiç kabul edilmesin.

REİS — Encümen.

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Efendim, bir kere usul bakımından heyeti umumiyesine teşmil edilebilecek bir hükmün buraya konulmasına imkân olamayacağını muhterem Bahattin Bey arkadaşımız takdir ederler. Ötekilere de böyle bir hükmün tatbik edilmesi gerekir mi, gerekmez mi, meselesi ayrı bir meseledir. Burada mevzuubahsolan husus, bu uzatmalı er durumunda olanlardan 10 senelik borçlanma vaziyetinde olanların durumlarıdır. Eğer 40 yaşına kadar diyerek istisna kabul ettiğimiz takdirdi, uzatmalı er durumunda olanların % 99 u bundan istifade edemeyecek, borçlanma imkânını bulamayacaktır. Bu bakımdan bu ilâvenin yapılması zarureti mevcuttur. Aksi takdirde böyle bir imkân vermiyecek olursak, bunların % 99 u halen 40 yaşını geçmiş olmaları sebebiyle kanun fiilen çıkacak, fakat nazari kalmaktan ileri gidemeyecektir. Yani bunlar borçlanma imkânını bulamayacaklardır.

Şimdi umumî olarak emeklilik hakkını tanımak mevzuunda, 40 yaş meselesi mevzuubahs değildir, borçlanma mevzuunda 40 yaş mevzuubahstir. Yani 40 yaşını geçmiş bir uzatmalı erin emeklilik hakkı için 40 yaşında ona bu hakkın verilmesi yolunda onun bu şekilde bir istisna hükmüne tabi tutulması iktiza eder. Aksi takdirde bunların % 99 u istifade edemez. Buraya özel okulların da ilâvesi için Bütçe Encümeninde bir teklif yoktur. Mümkün müdür, değil midir, bendeniz şahsan encümen namına bir şey söyleyemem lâ ve naam gibi bir şey olur. Ancak bu hükmün buraya konulması, bunun hakikaten bir atıfet teşkil edebilmesi için lüzumlu ve zaruridir.

REİS — Bahattin Örnekol.

BAHATTİN ÖRNEKOL (Sivas) — Efendim, demin de arz ettiğim gibi, özel okullar öğretmenleri için de aynı hal vâkidir. Maalesef, geçen sene Maarif Encümeninden geçen bu teklifle - tafsilâtını hatırlamıyorum - özel okullardaki Türkçe kültür öğretmenlerinin evvelce geçmiş hizmetlerinin borçlanmak suretiyle emekliliklerine sayılması ve maaş derecelerinin de buna göre intibak ettirilmesi için

bir kanun çıktı. Bu kanun böyle bir kaydı ihtiva etmediği için maalesef bunlar içinde de 40 yaşını dolduranlar bu hükümden istifade edememektedirler. Bunun şimdi başka türlü tashihine imkân olmadığı cihetle, bu kanuna bir ek madde ilâvesi suretiyle bu haksızlığın giderilebileceğine kaani oldum. Bu sebeple ayrı bir kanun teklifi ile huzurunuzda gelmekliğim lâzımgelecektir.

REİS — Efendim, Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu'nun takririnde teklif olunan «Bunlar 40 yaşından yukarı dâhi olsalar sandığa iştirakçi olarak alınırlar» tâbirinin madde metnine ilâvesini nazarı itibara alanlar... Alınmayanlar... Nazarı itibara alınmıştır, efendim. Encümen de iştirak ettiğine göre bu ilâve ile birlikte ve geçici maddenin 103 numarayı alması suretiyle maddeyi yüksek reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'îdir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun birinci müzakeresi bitmiştir.

Sanayi Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkındaki kanun lâyihasına 173 arkadaş iştirak etmiştir. 172 kabul ve 1 ret vardır. Nisap dolmadığı için lâyiha kanuniyet kesbetmemiştir.

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu kanunu lâyihasına 122 arkadaş iştirak etmiştir. Nisap dolmamıştır.

Her iki kanun lâyihası ikinci defa reye konacaktır.

Çarşamba günü 15 te toplanmak üzere İnkadı kapatıyorum.

Kapanma saati : 16,45

6. — SUALLER VE CEVAPLAR

A — TAHRİRİ SUAL VE CEVABI

1. — *Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın, belediyelerin re'sen vekâletlerle muhabere etmelerini meneden bir vekâlet tamiminin mevcud olup olmadığına dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahriri cevabı (7/333)*

9 . V . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Reisliğine

Aşağıdaki sualimin Dahiliye Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına müsaadelerinizi saygılarımla rica ederim.

Burdur

Fethi Çelikbaş

Belediyelerin re'sen vekâletlerle muhabere etmelerini meneden bir vekâlet tamimi var mıdır? Var ise lütfen metninin aynen bildirilmesi.

T. C.

Dahiliye Vekâleti

18 . V . 1957

M. İ. G. M.

2. D. Rs. M. Ş. M.

Sayı : 621 - 302 - 12/11576

Özü : Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın tahriri sual takririne bk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

10 . V . 1957 tarihli ve Umumi Kâtiplik, Kanunlar Müdürlüğü 7-33/4149-18970 sayılı yazıları ile alınan Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın belediyelerin re'sen vekâletlerle muhabere etmesini meneden bir vekâlet tamimi olup olmadığı, mevcut ise metninin aynen bildirilmesi mealindeki tahriri sual takririne tetkik olundu.

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 35 nci maddesi aynen «İlçe çevresindeki belediye başkanları ile köy muhtarları üst makamlara kendi idarelerinin iş ve ihtiyaçları ile ilgili yazışmalarını kaymakamlık vasıtasıyla yaparlar» hükmünü âmir bulunmaktadır.

İl merkez çevresindeki belediye ve köy muhtarlarının da yazışmalarını vali vasıtasıyla yapmalarının kanunun maksat ve ruhuna uygun

olacağı yolunda Devlet Şûrasınca müttehaz I. Daire 5 . V . 1950 tarih ve 18/15, Umumi Heyet 15 . V . 1950 tarih ve 950/139 - 141 sayılı Kararlar üzerine keyfiyet tamimem valiliklere duyurulmuştur.

Saygı ile arz ederim.

Dahiliye Vekili
Dr. Namık Gedik

Âza adedi	: 541
Rey verenler	: 173
Kabul edenler	: 172
Reddedenler	: 1
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 350
Münhal mebusluklar	: 18

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR

Rıza Çerçel
Arif Demirer
Sıtkı Koraltan
Kemal Özçoban
Hüseyin Tiryakioğlu
Murad Âli Ülgen

AĞRI

Celâl Yardımcı

AMASYA

Faruk Çöl
Kemal Eren
Hâmit Koray
İsmet Olgac
Mustafa Zeren

ANKARA

Muzaffer Ergüder
Talât Vasfi Öz
Mümtaz Tarhan
Hâzım Türegün
Fuad Zincirkıran

ANTALYA

Burhanettin Onat
Ahmet Tokuş

AYDIN

Necati Çelim
Namık Gedik
Nihat İyriboz
Etem Menderes
A. Baki Ökdem
Cevat Ülkü

BALIKESİR

Esat Budakoğlu
Ahmet Karagür
Ahmet Kocabıykoğlu

BİLECİK

İsmail Selçuk Çakıroğlu

Şevki Hasırcı

Talât Oran

BOLU

Mithat Dayıoğlu

BURSA

Sabahattin Çıracıoğlu
Muhlis Erdener
Sadettin Karacabey
Hulûsi Köymen
Halûk Şaman
Kenan Yılmaz
Ali Ferruh Yücel
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE

Nureddin Fuad Alp-
kartal

Emin Kalafat
Safaeddin Karanakeç
Servet Sezgin

ÇANKIRI

Tahir Akman
İbrahim Aydın
Tahsin Uygur

ÇORUH

Muzaffer Önal

ÇORUM

Yakup Gürsel
Şevki Gürses
Ali Rıza Kılıçkale
Baha Koldaş

DENİZLİ

İsmail Hadımlıoğlu

EDİRNE

Mehmet Enginün*
Hasan Maksudoğlu
Rükneddin Nasuhioğlu
Kemal Yaşmkılıç

ERZİNCAN

Hüsnü Çanakçı
Mustafa Rahmi Sana-
lan

ERZURUM

Ishak Avni Akdağ
Rıfki Salim Burçak
Zeki Çavuşoğlu
Şevki Erker
Abdülkadir Eryurt
Cemil Önder
Rıza Topcuoğlu
Esat Tuncel

ESKİŞEHİR

Hasan Polatkan
Abdülkadir Atik
İhsan Dağ
Samih İnal
Süleyman Kuranel
Ali Ocak
Salâhaddin Ünlü

HAKKÂRİ

Übeydullah Seven

HATAY

A. Feyzi Atahan
Şekip İnal
A. Mithat Kuseyrioğlu

İÇEL

Aziz Köksal

İSPARTA

Tahsin Tola

İSTANBUL

Necmi Ateş
Hâdi Hüsmen
Lûtfi Kırdar
Naci Kurt

Adnan Menderes

Hanri Soriano

Tahsin Yazıcı

İZMİR

Abdullah Aker
Nebil Sadi Altuğ
Behzat Bilgin
Necdet İncekara

KARS

Kemal Güven
Mehmet Hazer
İbrahim Us
Ali Yeniaras

KASTAMONU

Basri Aktas
Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Salim Esen
Muzaffer Kuşakçioğlu
Nazifi Şerif Nabel
Ali Muzaffer Tanöver

KAYSERİ

Emin Develioğlu
Kâmil Gündeş
Ömer Mart

KIRŞEHİR

Osman Alışiroğlu

KOCAELİ

Selâmi Dincer

KONYA

Himmet Ölçmen
Halil Özyörük

KÜTAHYA

Ahmet Kavuncu
Osman Özbilen
İhsan Şerif Özgen

MALATYA

Ahmet Fırat
İsmet İnönü
Abdullah Koroğlu
Nuri Ocakcıoğlu
Hilmi Özbay
Nüvit Yetkin

MANİSA

Samet Ağaoğlu
Hayri Büke
Şemi Ergin
Nafiz Körez

MARDİN

Bahaettin Erdem

MUĞLA

Turhan Akarca
Nuri Özsan
Akif Sarıoğlu

NİĞDE

Hüseyin Avni Göktürk

Hüseyin Ülkü

ORDU

Refet Aksoy
Mehmet Cemil Bengü,
Feyzi Boztepe
Fazlı Ertelkin
Sabri İşbakan
Selâhattin Orhon
Memiş Yazıcı

SAMSUN

Ekrem Anıt
Hâdi Uzer

SEYHAN

Salim Serçe
Ahmet Topaloğlu

SİİRD

Baki Erden

SİNOB

Şerafettin Ayhan
M. Vehbi Daybaş

Nuri Sertoğlu
Server Somuncuoğlu
Muhit Tümerkan

TEKİRDAĞ

Neemi Arman
Samim Yücedere

TOKAD

Selâhattin Gülüt
Ömer Sunar

TRABZON

Süleyman Fehmi Ka-
laycıoğlu

Selâhattin Karayavuz
Sami Orberk

TUNCELİ

Arslan Bora
Bahri Turgut Okaygün

URFA

Feridun Ergin
Hasan Oral

Saim Önhon

UŞAK

Orhan Dengiz

VAN

Hilmi Durmaz
Hamit Kartal

YOZGAD

Danyal Akbel
İhsan Aktürel
Talât Alpay
Ömer Lâtîfi Erzurum-
luoğlu

Hâşim Tathoğlu

Ali Ünlüsoy .

ZONGULDAK

Sebati Ataman
Suat Başol
Necati Diken
Hakkı Hilâleli
Edibe Sayar
Avni Yurdabayrak

[Reddedenler]

MANİSA

Yunus Muammer Ala-
kant

[Reye iştirak etmeyenler]

AFYON KARAHİSAR

Osman Talu
Gazi Yiğitbaşı

AĞRI

Kasım Küfrevi
Halis Öztürk
Nimet Sümer

ANKARA

Muhlis Bayramoğlu
Âtîf Benderlioğlu
Ömer Bilen

Dağistan Binerbay
Hamdi Bulgurlu

Aliye Coşkun

Ramiz Eren

Muhlis Ete

Mümtaz Faik Fenik

Abdullah Gedikoğlu

Zafer Gökçer

Neemi İnanç

Seyfi Kurtbek

Fuad Seyhun

ANTALYA

Kenan Akmanlar
Fatin Dalaman
Attilâ Konuk
Asım Okur
Ahmet Tekelioğlu

AYDIN

Nail Geveci
Zühtü Uray

BALIKESİR

Vacîd Asena
Mekki Said Esen
Enver Güreli
Müeteba İştin
Halil İmre
Arif Kalıpsızoğlu
Yahya Pelvan
M. Halûk Timurtas
Muharrem Tunçay

Sırrı Yırcalı
Sıtkı Yırcalı

BİLECİK

Yünnü Üresin

BİNGÖL

Necati Aras
Sait Göker
Ekrem Yıldız

BİTLİS

Nusrettin Barut
Selâhattin İnan

BOLU

Reşat Akşemsettinioğlu
Selâhattin Baysal
Fahri Belen
Sabri Çonkar
İhsan Gülez
Ahmet Hatı
Lâtîfi Oğultürk

BURDUR

Fethi Çelikbaş
Hüseyin Çimen
Behçet Kayaalp
Mehmet Özbey

BURSA

Raif Aybar
Selim Ragıp Emec
Müfit Erkuyumeu
Agâh Erozan
İbrahim Ökten

ÇANAKKALE

Bedi Enüstün
İhsan Karasioğlu
Nuri Togay .

Fatin Rüştü Zorlu

ÇANKIRI

Celâl Boynuk
Kenan Çıgman
Asım Emrem

ÇORUH

Mecit Bumin
Hilmi Çeltikçioğlu
Yaşar Gümüşel

ÇORUM

Sedat Baran
Mustafa Kemal Biber-
oğlu
Cevat Köstekeçi
Hüseyin Ortakçıoğlu
Kemâl Terzioğlu

DENİZLİ

Baha Akşit
Ali Çobanoğlu
Mustafa Gülcügil
Ali Rıza Karaca
Mehmet Karasan
Osman Ongan
A. Hamdi Sanear
Refet Tavashoğlu

DIYARBAKIR

Fikri Arıç
Yusuf Azizoglu
Mustafa Ekinci
Ragıp Karaosmanoğlu
İhsan Hamid Tiğrel
Halil Turgut
Mehmed Hüsrev Ünal

EDİRNE

Cemal Köprülü
Sabahattin Parsoy

ELAZIĞ

Suphi Ergene
Hüsnü Göktaş
Ömer Faruk Sanaç
Selâhaddin Toker
Mehmet Şevki Yazman

ERZİNCAN

Sadık Perinçek
Tevfik Şenocak
Veysel Varol

ERZURUM

Bahadır Dülger
Sabri Erduman
Hâmid Şevket İnce (İ.)
Hasan Numanoğlu

ESKİŞEHİR

Muhtar Başkurt
Abidin Potuoğlu
İsmail Sayın

Hicri Sezen
Kemal Zeytinoglu
GAZİANTEP
Ekrem Cenani
Cevdet San

GİRESUN

Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Hayrettin Erkmen
Tahsin İnanç
Abdullah İzmen
Doğan Köymen
Mazhar Şener
Adnan Tüfekecioğlu

GÜMÜŞANE

Zeki Başağa
İsmail Hakkı Baykal
Ekrem Ocaklı
Sabri Özcan San
Halis Tokdemir
Halit Zarbun

HATAY

Ali Muhsin Bereketoglu
Abdullah Cilli
Şemseddin Mursaloğlu
Celâl Ramazanoğlu
Şevket Sarıcalı

İÇEL

Rüştü Çetin
Yakup Çukurova
Hüseyin Fırat
İbrahim Gürgen (İ.)
Refik Koraltan (Rs.)
Hidayet Sinanoğlu
Mehmet Mutlugil

İSPARTA

İrfan Aksu
Said Bilgiç
Kemal Demiralay
Zühtü Hilmi Velibese

İSTANBUL

Celâl Bayar (Reisicum-
hur)
Nazim Bezmen
Ali Fuad Cebesoy
Faruk Nafiz Çamlıbel
Seyfi Gögen
Aleksandros Hacopulos
Ziya Köktürk
Fuad Köprülü

Nadir Nadi
Emin Onat
Mükerrem Sarol
Nizamettin Âli Sav
Zeki Rıza Sporel
Hamdullah Suphi Tan-
rıöver (İ.)
Zakar Tarver
Füruzan Tekil
Nazlı Tıbar
Ahmet Topcu
Celâl Türkgeldi
Fahrettin Ulaş
Nuri Yamut (İ.)

İZMİR

Mehmet Aldemir
Pertev Arat
Cihad Baban
Muzaffer Balaban
Muammer Çavuşoğlu
Sadık Giz
Arif Güngören
Osman Kapani
Rauf Onursal
Halûk Ökeren
Nuriye Pınar
Mehmet Ali Sebük
İhan Sipahioğlu
Abidin Tekön
Behçet Uz

KARS

Fevzi Aktaş
Sırrı Atalay
Remzi Çakır
Hasan Erdoğan
Turgut Göle
Rıza Yalçın

KASTAMONU

Hilmi Dura
Ziya Termen
KAYSERİ
Fikri Apaydın
Servet Hacıpaşaoğlu
İbrahim Kirazoğlu
Hakkı Kurmel

KIRKLARELİ

Şefik Bakay
M. Ali Ceylân
Fikret Filiz
Hüsnü Yaman

KIRŞEHİR

Ahmet Bilgin
Osman Bölükbaşı
Mehmet Mahmudoğlu
Tahir Taşer

KOCAELİ

Nüzhet Akın (İ. Â.)
Ekrem Alican
Ziya Atıç
Hamdi Başak
Hamza Osman Erkan
Sefer Göksel
Turan Güneş
Kâzım Meriç
Cemal Tüzün
Nüzhet Unat
Sadettin Yalım

KONYA

Abdürrahman Fahri
Ağaoğlu
Hamdi Ragıp Atademir
Hidayet Aydın
Mustafa Bağrıaçık
Tevfik Fikret Baran
Remzi Birand
Sıtkı Salim Burçak
Abdi Çilingir
Ziyad Ebüzziya
Reyhan Gökmenoğlu
Muhittin Güzelkılınç
Mekki Keskin
Ahmet Koyuncu
Tarık Kozbek
Muammer Obuz
M. Rüştü Özal
Sabahattin Sönmez

KÜTAHYA

Ali Galib Bubik
Ahmet İhsan Gürsoy
Süleyman Süruri Na-
suhoglu
Nihat Haluk Pepeyi
İsmail Hakkı Veral

MALATYA

Esat Doğan
Mehmet Kartal
Kâmil Kırkoğlu
Mehmet Fahri Oral
Mehmet Zeki Tulunay
Tevfik Ünsalan

MANİSA

Hikmet Bayur
Adnan Karaosmanoğlu
Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu

Melih Koçer
Muzaffer Kurbanoğlu

Sudi Mihıçoğlu
Muhlis Tümay

MARAS

Abdullah Aytemiz
Ahmet Bozdağ
Ahmet Kadoğlu
Mahmut Karaküçük
Nedim Ökmen

Remzi Oksüz
Mazhar Özsoy

MARDİN

Etem Aybar
Abdürrahman Bayar
Abdülkadir Kalav
Cevdet Öztürk

Halim Şatana
Reşit Kemal Timuroğlu

MUĞLA

Zeyyat Mandalıncı
Yavuz Paşamehmetoğlu
Nâtrik Poyrazoğlu

MUŞ

Şemsi Ağaoğlu
Şefik Çağlayan
Gıyasettin Emre

NİĞDE

Ali Ulvi Arıkan
Sadettin Ertur
Ahmet Nuri Kadioğlu

Cavit Kavurmacıoğlu
Hasan Hayati Ülkün
Zihni Üner

ORDU

Bekir Baykal
Fazıl Erim

RİZE

Hüseyin Agun
İzzet Akçal
Kemal Balta
Osman Kavrakoglu
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgil

SAMSUN

Salim Çonoğlu
Abdullah Eker
Rami Ozan Gümüšoğlu
Ömer Güriş
Tevfik İleri
Abdullah Keleşoğlu
Muhittin Özkefeli
Hamdi Tekay
Ferid Tüzel
Şükrü Uluçay

SEYHAN

Mustafa Akçalı
Zahit Akdağ
Sedat Barı
Enver Batumlu
Ahmet Kınık
Cavid Oral
Lûtfi Sezgin
Sinan Tekelioğlu
Nurullah İhsan Tolon
İsmet Uslu

Mehmet Ünaldı
SİİRD

Suat Bedük
Veysi Oran
Mehmet Daim Süalp

SİNOB

Haşim Tarı

SİVAS

Hüseyin Çitil
Ercüment Damalı
Nuri Demirağ
Abdürrahman Doğruyol
Şevki Ecevit
Etem Erding
Nurettin Ertürk
Kâzım Oskay
Rifat Öçten
Bahattin Örnekol
Ahmed Özel (V.)
M. Nurettin Turgay
Memduh Turhan
Hüseyin Yüksel

TEKİRDAĞ

İsmail Hakkı Akyüz
Ferid Alpiskender
Zeki Erataman
Fethi Mahramlı

TOKAD

İhsan Baç (Rs. V.)
Hulûsi Bozbeyoğlu
Ahmet Gürkan
Osman Hacıbaloglu
Hasan Kangal
Mehmet Şahin

Yusuf Ulusoy

TRABZON

Halit Ağanoğlu
Sabri Dilek
Mahmut Goloğlu
Muzaffer Harunoğlu
Emrullah Nutku
Pertev Sanaç
İsmail Şener
Mustafa Reşit Tarakçıoğlu
Osman Turan

TUNCELİ

Fethi Ülkü

URFA

Feridun Ayalp
Mehmet Hatiboğlu
Celâl Öncel
Aziz Özbay
Muzaffer Timur

UŞAK

Yusuf Aysal
Hakkı Gedik
Hâcim Yılmaz

VAN

Muslih Görentaş
Kemal Yörükoğlu

YOZGAD

Mahmut Ataman
Numan Kurban

ZONGULDAK

Hüseyin Balık
Cemal Kıpçak
Nusret Kirişcioğlu

[Münhal Mebusluklar]

Afyon Karahisar	1	Bursa	1	İstanbul	1	Kırklareli	1
Ankara	2	Çoruh	1	İzmir	1	Zonguldak	2
Antalya	1	Diyarbakır	1	Kastamonu	1		—
Aydın	1	Eskişehir	1	Kayseri	3		18

Åza adedi	: 541
Rey verenler	: 122
Kabul edenler	: 122
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 401
Münhal mebusluklar	: 18

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR

Rıza Çerçel
Arif Demirer
Hüseyin Tiryakioğlu
Murad Âli Ülgen

AGRI

Celâl Yardımcı

AMASYA

Hâmit Koray

ANKARA

Ömer Bilen
Muzaffer Ergüder
Seyfi Kurtbek
Talât Vasfi Öz
Mümtaz Tarhan
Hâzım Türegün
Fuad Zincirkıran

AYDIN

Namık Gedik
Etem Menderes
Cevat Ülkü

BALIKESİR

Esat Budakoğlu
Ahmet Karagür
Ahmet Kocabıykoğlu

BİLECİK

İsmail Selçuk Çakıroğlu
Talât Oran

BİNGÖL

Necati Aras

BİTLİS

Nusrettin Barut

BOLU

Mithat Dayıoğlu

BURSA

Sabahattin Çiracıoğlu
Muhlis Erdener

Sadettin Karacabey

Hâlûk Şaman

Ali Ferruh Yücel

Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE

Nureddin Fuad Alp-
kartal

Emin Kalafat

Servet Sezgin

ÇANKIRI

İbrahim Aydın

ÇORUM

Yakup Gürsel

Baha Koldaş

DENİZLİ

Ali Çobanoğlu

İsmail Hadımlıoğlu

EDİRNE

Mehmet Enginün

Hasan Maksudoğlu

Kemal Yaşınkılıç

ERZİNCAN

Hüsni Çanakçı

Tevfik Şenocak

ERZURUM

Cemil Önder

Rıza Topcuoğlu

Esat Tuncel

ESKİŞEHİR

Hasan Polatkan

GAZİANTEP

İhsan Daı

HAKKÂRİ

Übeydullah Seven

HATAY

Şekip İnal

İSTANBUL

Necmi Ateş

Lûtfi Kırdar

Ziya Köktürk

Fuad Köprülü

Adnan Menderes

Hanri Soriano

Ahmet Topcu

Celâl Türkgeldi

Fahrettin Ulaş

Tahsin Yazıcı

İZMİR

Abdullah Aker

Behzat Bilgin

KARS

Kemal Güven

Rıza Yalçın

Ali Yeniaras

KASTAMONU

Basri Aktaş

Nazifi Şerif Nabel

KAYSERİ

Kâmil Gündes

KIRKLARELİ

M. Ali Ceylân

KIRŞEHİR

Osman Alışiroğlu

KOCAELİ

Hamdi Başak

Cemal Tüzün

Nüzhet Unat

Sadettin Yalım

KONYA

Halil Özyörük

KÜTAHYA

Ahmet Kavuncu

Osman Özbilen

Nihat Haluk Pepeyi

MALATYA

Ahmet Fırat

İsmet İnönü

Abdullah Köroğlu

Nuri Ocakcıoğlu

Hilmi Özbay

Nüvit Yet

MANİSA

Samet Ağaoglu

Hayri Büke

Semi Ergin

Nafiz Körez

MUĞLA

Nuri Özsan

NİĞDE

Hüseyin Avni Göktürk

Hüseyin Ülkü

ORDU

Refet Aksoy

Mehmet Cemil Bengü

Feyzi Boztepe

Fazlı Ertekin

Sabri İşbakan

SAMSUN

Ekrem Anıt

Hâdi Uzer

SEYHAN

Salim Serçe

Nurullah İhsan Tolon

Ahmet Topaloğlu

SİNOB

M. Vehbi Dayıbaş

Server Somuncuoğlu

SİVAS

Bahattin Örnekol

TEKİRDAĞ
Samim Yücedere
TRABZON
Süleyman Fehmi Ka-
layıcıoğlu
Selâhattin Karayavuz
Pertev Sanaç

TUNCELI
Arslan Bora
Fethi Ülkü
URFA
Saim Önhon
VAN
Hilmi Durmaz

Hamit Kartal
YOZGAD
Danyal Akbel
İhsan Aktürel
Talât Alpay
Ömer Lütfi Erzurum-
luoğlu

ZONGULDAK
Sebati Ataman
Suat Başol
Necati Diken
Edibe Sayar
Avni Yurdabayrak

[Reye iştirak etmeyenler]

AFYON KAHAMISAR
Sıtkı Koraltan
Kemal Özçoban
Osman Talu
Gazi Yiğitbaşı
AĞBI
Kasım Küfrevi
Halis Öztürk
Nimet Sümer
AMASYA
Faruk Çöl
Kemal Eren
İsmet Olgaç
Mustafa Zeren
ANKARA
Muhlis Bayramoğlu
Âtîf Benderlioğlu
Dağistan Binerbay
Hamdi Bulgurlu
Ramiz Eren
Muhlis Ete
Mümtaz Faik Fenik
Abdullah Gedikoğlu
Zafer Gökçer
Neemi İnanç
Fuad Seyhun
Âtiye Coşkun
ANTALYA
Kenan Akmanlar
Fatin Dalaman
Attilâ Konuk
Asım Okur
Burhanettin Onat
Ahmet Tekelioğlu
Ahmet Tokuş
AYDIN
Necati Çelim
Nail Geveci
Nihat İyriboz
A. Baki Ökdem

Zühtü Uray
BALIKESİR
Vacid Asena
Mekki Said Esen
Enver Güreli
Müteba İştin
Halil İnre
Arif Kalıpsızoğlu
Yahya Pelvan
M. Halûk Timurtas
Muharrem Tunçay
Sırrı Yırcalı
Sıtkı Yırcalı
BİLECİK
Şevki Hasırcı
Yümnü Üresin (İ.)
BİNGÖL
Sait Göker
Ekrem Yıldız
BİTLİS
Selâhattin İnan
BOLU
Reşat Akşemsettinioğlu
Selâhattin Baysal
Fahri Belen
Sabri Çonkar
İhsan Gülez
Ahmet Hatı
Lütfi Oğultürk
BURDUR
Fethi Çelikbaş
Hüseyin Çimen
Behçet Kayaalp
Mehmet Özbey
BURSA
Raif Aybar
Selim Ragıp Emeç
Müfit Erkuyumeu
Agâh Erozan
Hulûsi Köymen

Ibrahim Öktem
Kenan Yılmaz
ÇANAKKALE
Bedi Enüstün
Safaeddin Karanakeç
İhsan Karasioğlu
Nuri Togay
Fatin Rüstü Zorlu
ÇANKIRI
Tahir Akman
Celâl Boynuk
Kenan Çığman
Asım Emrem
Tahsin Uygur
ÇORUH
Mecit Bumin
Hilmi Çeltikçioğlu
Yaşar Gümüşel
Muzaffer Önal
ÇORUM
Sedat Baran
Mustafa Kemal Biber-
oğlu
Şevki Gürses
Ali Rıza Kılıçkale
Cevat Köstekeçi
Hüseyin Ortakerioğlu
Kemâl Terzioğlu
DENİZLİ
Baha Akşit
Mustafa Güleügil
Ali Rıza Karaca
Mehmet Karasan
Osman Ongan
A. Hamdi Sancar
Refet Tavashioğlu
DIYARBAKIR
Fikri Arıç
Yusuf Azizioğlu
Mustafa Ekinci

Ragıp Karaosmanoğlu
İhsan Hamid Tiğrel
Halil Turgut
Mehmed Hüsrev Ünal
EDİRNE
Cemal Köprülü
Rükneddin Nasuhioğlu
Sabahattin Parsoy
ELAZIĞ
Suphi Ergene
Hüsnü Göktuğ
Ömer Faruk Sanaç
Selâhattin Toker
Mehmet Şevki Yazman
ERZİNCAN
Sadık Perinçek
Mustafa Rahmi Sana-
lan
Veysel Varol
ERZURUM
İshak Avni Akdağ
Rıfki Salim Burçak
Zeki Çavuşoğlu
Bahadır Dülger
Sabri Erduman
Şevki Erker
Abdülkadir Eryurt
Hâmid Şevket İnce (İ.)
Hasan Numanoğlu
ESKİŞEHİR
Muhtar Başkurt
Abidin Potuoğlu
İsmail Sayın
Hierî Sezen
Kemal Zeytinoğlu
GAZİANTEP
Abdülkadir Atık
Ekrem Cenani
Samih İnal
Süleyman Kuranel

Ali Ocak
Cevdet San
Salâhattin Ünlü
GİRESUN
Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Hayrettin Erkmén
Tahsin İnang
Abdullah İzmen
Doğán Köymen
Mazhar Şener
Adnan Tüfekecioğlu
GÜMÜŞANE
Zeki Başağa
İsmail Hakkı Baykal
Ekrem Ocaklı
Sabri Özcan San
Halis Tokdemir
Halit Zarbun
HATAY
A. Feyzi Atahan
Ali Muhsin Bereketoğlu
Abdullah Cilli
A. Mithat Kuseyrioğlu
Şemsettin Mursaloğlu
Celâl Ramazanoğlu
Şevket Sarıcalı
İÇEL
Rüştü Çetin
Yakup Çukurova
Hüseyin Fırat
İbrahim Gürgen (İ.)
Refik Koraltan (Rs.)
Aziz Köksal
Hidayet Sinanoğlu
Mehmet Mutlugil
İSPARTA
İrfan Aksu
Said Bilgiç
Kemal Demiralay
Tahsin Tola
Zühtü Hilmi Velibeşe
İSTANBUL
Celâl Bayar (Rejiscum-
hur)
Nazim Bezmen
Ali Fuad Cebesoy
Faruk Nafiz Çamlıbel
Seyfi Gögen
Aleksandros Hacopulos

Hâdi Hüsman (V.)
Naci Kurt
Nadir Nadi
Emin Onat
Mükerrem Sarol
Nizamettin Âli Sav
Zeki Rıza Sporel
Hamdullah Suphi Tan-
rıöver (İ.)
Zakar Tarver
Füruzan Tekil
Nazlı Tlabar
Nuri Yamut (İ.)
İZMİR
Mehmet Aldemir
Nebil Sadi Altuğ
Pertev Arat
Cihad Baban
Muzaffer Balaban
Muammer Çavuşoğlu
Sadık Giz
Arif Güngören
Necdet İncekara
Osman Kapani
Rauf Onursal
Halûk Ökeren
Nuriye Pınar
Mehmet Ali Sebük
İhan Sipahioğlu
Abidin Tekön
Behçet Üz
KARS
Fevzi Aktaş
Sırrı Atalay
Remzi Çakır
Hasan Erdoğan
Turgut Göle
Mehmet Hazer
İbrahim Us
KASTAMONU
Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Salim Esen
Muzaffer Kuşakçioğlu
Ali Muzaffer Tanöver
Ziya Termen
KAYŞERİ
Fikri Apaydın (Rs. V.)
Emin Develioğlu

Servet Hacıpaşaoğlu
İbrahim Kirazoğlu
Hakkı Kurmel
Ömer Mart
KIRKLARELİ
Şefik Bakay
Fikret Filiz
Hüsnü Yaman
KIRŞEHİR
Ahmet Bilgin
Osman Bölükbaşı
Mehmet Mahmudoğlu
Tahir Taşer
KOCAELİ
Nüzhet Akın (İ. A.)
Ekrem Alican
Ziya Atıç
Selâmi Dincer
Hamza Osman Erkan
Sefer Göksel
Turan Güneş
Kâzım Meriç
KONYA
Abdürrahman Fahri
Ağaoğlu
Hamdi Ragıp Atademir
Hidayet Aydın
Mustafa Bağrıaçık
Tevfik Fikret Baran
Remzi Birand
Sıtkı Salim Burçak
Abdi Çilingir
Ziyad Ebüzziya
Reyhan Gökmenoğlu
Muhittin Güzelkılınç
Mekki Keskin
Ahmet Koyuncu
Tarık Kozbek
Muammer Obuz
Himmet Ölçmen
M. Rüştü Özal
Sabahattin Sönmez
KÜTAHYA
Ali Galib Bubik
Ahmet İhsan Gürsöy
Süleyman Süruri Na-
suhioğlu
İhsan Şerif Özgen
İsmail Hakkı Veral

MALATYA
Esat Doğan
Mehmet Kartal
Kâmil Kırıkioğlu
Mehmet Fahri Oral
Mehmet Zeki Tulunay
Tevfik Ünsalan
MANİSA
Yunus Muammer Ala-
kant
Hikmet Bayur
Adnan Karaosmanoğlu
Fevzi Lûtfi Karaosman-
oğlu
Melih Koçer
Muzaffer Kurbanoğlu
Sudi Mihçioğlu
Muhlis Tümay
MARAŞ
Abdullah Aytemiz
Ahmet Bozdağ
Ahmet Kadoğlu
Mahmut Karaküçük
Nedim Ökmen
Remzi Öksüz
Mazhar Özsoy
MARDİN
Etem Aybar
Abdürrahman Bayar
Bahaettin Erdem
Abdülkadir Kalav
Cevdet Öztürk
Halim Şatana
Reşit Kemal Timuroğlu
MUĞLA
Turhan Akarca
Zeyyat Mandalinci
Yavuz Paşamehmetoğlu
Nâtık Poyrazoğlu
Akif Sarioğlu
MUŞ
Şemsi Ağaoğlu
Şefik Çağlayan
Gıyasettin Emre
NİĞDE
Ali Ulvi Arıkan
Sadettin Ertur
Ahmet Nuri Kadioğlu
Cavit Kavurmacioğlu
Hasan Hayati Ülkün

Zihni Üner
ORDU
Bekir Baykal
Fazıl Erim
Selâhaddin Orhon
Memiş Yazıcı
RİZE
Hüseyin Agun
İzzet Akçal
Kemal Balta
Osman Kavrakoğlu
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgil
SAMSUN
Salim Çonoğlu
Abdullah Eker
Rami Ozan Gümüšoğlu
Ömer Güriş
Tevfik İleri
Abdullah Keleşoğlu
Muhâttin Özkefeli
Hamdi Tekay
Ferid Tüzel
Şükrü Uluçay
SEYHAN
Mustafa Akçalı
Zahit Akdağ
Sedat Barı
Enver Batumlu

Ahmet Kınık
Cavid Oral
Lûtfi Sezgin
Sinan Tekelioğlu
İsmet Uslu
Mehmet Ünalı
SİİRD
Suat Bedük
Baki Erden
Veysi Oran
Mehmet Daim Süalp
SİNOB
Şerafettin Ayhan
Nuri Sertoğlu
Haşim Tarı
Muhit Tümerkan
SİVAS
Hüseyin Çitil
Ercüment Damalı
Nuri Demirağ
Abdürrahman Doğruyo:
Şevki Ecevit
Etem Erdine
Nurettin Ertürk
Kâzım Oskay
Rifat Öçten
Ahmed Özel
M. Nurettin Turgay
Memduh Turhan

Hüseyin Yüksel
TEKİRDAĞ
İsmail Hakkı Akyüz
Ferid Alpiskender
Neemi Arman
Zeki Erataman
Fethi Mahramlı
TOKAD
İhsan Bağ (Rs. V.)
Hulûsi Bozbeyoğlu
Selâhaddin Gülüt
Ahmet Gürkan
Osman Hacıbaloğlu
Hasan Kangal
Ömer Sunar
Mehmet Şahin
Yusuf Ulusoy
TRABZON
Halit Ağanoglu
Sabri Dilek
Mahmut Goloğlu
Muzaffer Harunoğlu
Emrullah Nutku
Sami Orberk
İsmail Şener
Mustafa Reşit Tarakçı-
oğlu
Osman Turan

TUNCELİ
Bahri Turgut Okaygün
URFA
Feridun Ayalp
Feridun Ergin
Mehmet Hatiboğlu
Hasan Oral
Celâl Öncel
Aziz Özbay
Muzaffer Timur
UŞAK
Yusuf Aysal
Orhan Dengiz (İ. Â.)
Hakkı Gedik
Hâcim Yılmaz
VAN
Muslih Görentaş
Kemal Yörükoğlu
YOZGAD
Mahmut Ataman
Numan Kurban
Hâşim Tatlıoğlu
Ali Ünlüsoy
ZONGULDAK
Hüseyin Balık
Hakkı Hilâlei
Cemal Kıpçak
Nusret Kirişcioğlu

[Münhal Mebusluklar]

Afyon Karahisar	1	Bursa	1	İstanbul	1	Kırklareli	1
Ankara	2	Çoruh	1	İzmir	1	Zonguldak	2
Antalya	1	Diyarbakır	1	Kastamonu	1		—
Aydın	1	Eskişehir	1	Kayseri	3		18

Tediye meseleleri hususunda Yunan Hükümeti ile Hükümetimiz arasında teati olunan mektupların tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/614)

T. C.
Başvekâlet
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı. 71 - 487/4287

29 . XII . 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Tediye meseleleri hususunda Yunan Hükümeti ile Hükümetimiz arasında teati olunan mektupların tasdikine dair Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 29 . II . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibe ve ekleriyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Mezkûr mektupların, 6653 sayılı Kanunun verdiği salâhiyete istinaden İcra Vekilleri Heyetince 29 . II . 1956 tarihli ve 4/8404 sayılı Kararname ile tasvibedilmiş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Yunanistan ile aramızdaki tediye meseleleri 7 Kasım 1953 tarihli Türk - Yunan Tediye Anlaşması ile bir Avrupa Tediye Birliği kurulmasına mütaallik Anlaşma ahkâmı dairesinde cereyan etmektedir.

Son iki sene zarfında Yunanistan'ın bâzı alacaklarının transferinde gecikmeler olması dolayısıyla iki memleket arasındaki tediye muamelelerinde aksaklıklar müşahede edilmesi üzerine, bunların izalesi zımında iki memleket arasında müzakereler cereyan etmiş ve Avrupa Tediye Birliğine dâhil diğer devletlerle evvelce yapılmış anlaşmalara imtisalen, transferi gecikmiş olan Yunan alacaklarının, Yunanistan'a müteveccih ihracat bedellerinden ayrılacak bir hisse ile tasfiyeleri derpiş olunarak bu hisse % 25 olarak tesbit edilmiş, bu muamelelere mütaallik hesapların T. C. Merkez Bankasında temerküz ettirilmesi de kararlaştırılarak bu hususatı natık birer mektup 1 Kasım 1956 tarihinde Hariciye Vekâletimizle Ankara'daki Yunan Sefareti arasında teati edilmiştir.

İki memleket arasındaki tediye muamelelerinin normal bir şekilde işlemlerini temin edecek mahiyette telâkki olunan işbu mektuplar Yüksek Meclisin tasdikine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/614

Karar No. 43

21 . II . 1957

Yüksek Reisliğe

Tediye meseleleri hususunda Yunan Hükümeti ile Hükümetimiz arasında teati olunan mektupların tasdikine dair kanun lâyihası, ilgili ve kâlet mümessillerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Yapılan incelemede Yunanistan'la adamızdaki tediye meselelerinde husule gelen aksaklıkların izalesini derpiş eden kanun lâyihası, esbabı mucibe muhtevasına ve Hükümet temsilcisinin verdiği izahata göre menfaatlerimize uygun olduğu kanaatiyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye Encümeni

Reisi

Giresun

H. Erkmen

M. M.

İstanbul

F. Tekil

Kâtip

Denizli

A. Çobanoğlu

Ankara

M. F. Fenik

Antalya

B. Onat

Antalya

A. Tokuş

Çanakkale

N. F. Alpkartal

Çanakkale

B. Enüstün

Çorum

K. Terzioğlu

Giresun

H. Bozbağ

İstanbul

F. Ulaş

İzmir

M. Çavuşoğlu

Kars

T. Göle

Kastamonu

B. Aktaş

Konya

H. R. Atademir

Konya

M. Obuz

Manisa

H. Bayır

Hatay

A. M. Bereketoğlu

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Ticaret Encümeni

Esas No. 1/614

Karar No. 39

19 . IV . 1957

Yüksek Reisliğe

Tediye meseleleri hususunda Yunan Hükümeti ile Hükümetimiz arasında teati olunan mektupların tasdikine dair kanun lâyihası, ilgili Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Hükümetin esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizce de muvafık mütalâa olduğundan kanun lâyihası aynen ve ittifakla kabul olundu.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ticaret Encümeni Reisi

Ordu

M. Yazıcı

M. M.

İzmir

N. S. Altuğ

Kâtip

Konya

M. Güzelkılınç

Bursâ

M. Erdener

İmzada bulunamadı

Bursa

H. Şaman

İmzada bulunamadı

Bursa

B. C. Zağra

Çoruh

H. Çeltikçioğlu

Elâzığ

S. Ergene

Sivas

H. Yüksel

Van

H. Kartal

Yozgad

H. Tatlıoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Tediye meseleleri hususunda Yunan Hükümeti ile Hükümetimiz arasında teati olunan mektupların tasdikine dair kanun lâiyhası

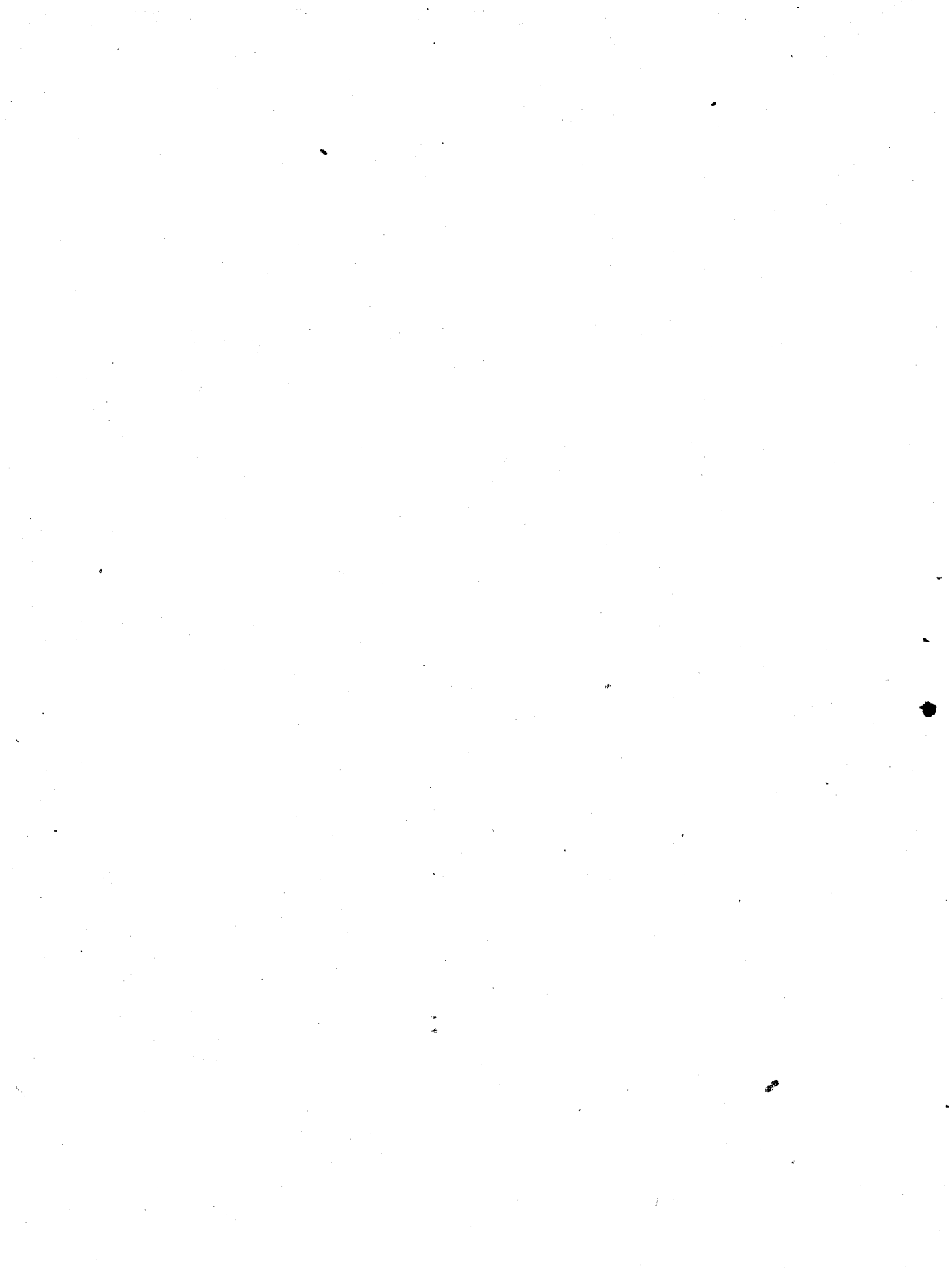
MADDE 1. — Tediye meseleleri hususunda Yunan Hükümeti ile Hükümetimiz arasında teati edilmiş olan 1 Kasım 1956 tarihli mektupların kabul ve tasdik edilmiştir.

Madde 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

29 . XI . 1956

Başvekil ve Maliye V. V. <i>A. Menderes</i>	Devlet Vekili ve Nafia V. V. <i>M. C. Bengü</i>
Devlet Vekili ve Millî Müdafaa V. V. <i>Ş. Ergin</i>	Devlet Vekili <i>E. Kalafat</i>
Devlet Vekili <i>C. Yardımcı</i>	Adliye Vekili ve Dahiliye V. V. <i>H. A. Göktürk</i>
Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Maarif Vekili <i>A. Özel</i>	Nafia Vekili
İktisat ve Ticaret Vekili <i>A. Aker</i>	Sth. ve İç. Mv. Vekili <i>N. Körez</i>
Güm. ve İnh. Vekili <i>H. Hüsmen</i>	Ziraat Vekili <i>E. Budakoğlu</i>
Münakalât Vekili <i>A. Demirer</i>	Çalışma Vekili <i>M. Tarhan</i>
İşletmeler Vekili ve Hariciye V. V. <i>S. Ağaoğlu</i>	

Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmayı tadil eden 29 Haziran 1956 tarihli ve 8 numaralı Ek Protokolün tasdikine dair kanun lâiyhası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/550)

T. C.

Başvekdlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 447, 3463

15 . X . 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmayı tadil eden 29 Haziran 1956 tarihli ve 8 numaralı Ek Protokolün tasdikine dair Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 18 . IX . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâiyhasının esbabı mucibe ve ilişiğiyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

5 Ağustos 1955 tarihinde 7 numaralı Ek Protokol ile birlikte imzalanmış bulunan Avrupa Para Anlaşması, bir Avrupa Para Fonu tesisi suretiyle çok taraflı bir tesviye sistemi ihdasını derpiş etmekte idi. Fakat bir Avrupa Para Fonunun tesisi bakımından gerekli şartlar bu sene tahakkuk etmediği ğihetle, Avrupa Tediye Birliğinin yeniden temdidi zarureti belirmiştir. Avrupa Tediye Birliğinin temdidi yolunda cereyan eden müzakereler sırasında, alacaklı devletler, Birliğin bir yıl daha yürürlükte kalmasını kabul etmişler, fakat buna mukabil borçlu devletlerin de, Birlik çerçevesindeki borçlarını bilhassa iki taraflı ödeme anlaşmaları ile tesviye yoluna gitmeleri talebinde bulunmuşlardır.

Müzakereler neticesinde kabul olunan, bir Avrupa Tediye Birliği kurulmasına mütedair 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmanın yürürlük süresini 30 Haziran 1957 tarihine kadar uzatan «Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmayı tadil eden 8 numaralı Ek Protokol», İcra Vekilleri Heyetinin 4/7567 sayılı Kararı ile verilen salâhiyete müsteniden, 29 Haziran 1956 tarihinde Hükümetimiz adına Paris'te imzalanmıştır.

Memleketimiz menfaatlerine uygun görülen mezkûr Protokolün tasdiki zımında hazırlanan ilişik kanun lâiyhası Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Esas No. 1/550
Karar No: 35

16 . II . 1957

Yüksek Reisliğe

Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmayı tadil eden 29 Haziran 1956 tarihli ve 8 numaralı Ek Protokolün tasdikine dair kanun lâyihası, Hükümet mümessillerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Yapılan incelemede Hükümetin mucip sebepleri yerinde görülerek lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye Encümeni Reisi Bu M. Muharriri Kâtip
Giresun Denizli
H. Erkmen *A. Çobanoğlu*

Antalya
B. Onat

Çanakkale
B. Enüstün

Giresun
H. Bozbağ

Kastamonu
B. Aktaş

Konya
M. Obuz

Çanakkale
N. F. Alpkartal

Çorum
S. Baran *Çorum*
K. Terzioğlu

Hatay
A. M. Bereketoğlu

Kocaeli
H. O. Erkan
İmzada bulunamadı

Manisa
H. Bayur

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ticaret Encümeni
Esas No: 1/550
Karar No: 38

19 . IV . 1957

Yüksek Reisliğe

Bir Avrupa Tediye Birliği Kurulması hakkındaki Anlaşmayı tadil eden 29 Haziran 1956 tarihli 8 numaralı Ek Protokolün tasdikine dair kanun lâyihası, ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere olundu:

Hükümetin esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizce de muvafık mütalâa olduğundan kanun lâyihası aynen ve ittifakla kabul olundu.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ticaret Encümeni Reisi M. Muharriri
Ordu İzmir
M. Yazıcı *N. Sadi Altuğ*

Kâtip
Konya
M. Güzelkılınç

Bursa
H. Şaman
İmzada bulunamadı

Çorum
H. Çeltikçioğlu

Sivas
H. Yüksel

Bursa
M. Erdener
İmzada bulunamadı

Bursa
B. C. Zağra

Elâzığ
S. Ergene

Van
H. Kartal

Yozgad
H. Tatlıoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmayı tadil eden 29 Haziran 1956 tarihli ve 8 numaralı Ek Protokolün tasdikine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Bir Avrupa Tediye Birliği kurulmasına mütedair 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmanın yürürlük müddetini 30 Haziran 1957 tarihine kadar uzatan «Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmayı tadil eden 29 Haziran 1956 tarihli ve 8 numaralı Ek Protokol» tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-yriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

18 . IX . 1956

Başvekil ve Maliye V. V. <i>A. Menderes</i> Devlet Vekili	Devlet Vekili <i>M. C. Bengü</i>
Devlet Vekili ve Devlet V. V. <i>C. Yardımcı</i> Milli Müdafaa Vekili	Devlet Vekili ve Dahiliye V. V. <i>E. Kalafat</i> Adliye Vekili ve Milli M. V. V. <i>H. A. Göktürk</i> Dahiliye Vekili
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Maarif Vekili <i>A. Özel</i>	Nafia Vekili <i>M. Çavuşoğlu</i>
İktisat ve Ticaret Vekili <i>Z. Mandalıncı</i>	Sih. ve İç. Mv. Vekili <i>N. Körez</i>
Güm. ve İnh. Vekili ve Münakalât V. V. <i>H. Hüsmen</i>	Ziraat Vekili <i>E. Budakoğlu</i>
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili <i>M. Tarhan</i>
İşletmeler Vekili ve Hariciye V. V. <i>S. Ağaoğlu</i>	

BİR AVRUPA TEDİYE BİRLİĞİ KURULMASI HAKKINDAKİ 19 EYLÜL 1950 TARİHLİ ANLAŞMAYI TADİL EDEN 8 NUMARALI EK PROTOKOL.

Federal Almanya Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Danimarka Kırallığı, Fransa Cumhuriyeti, Yunan Kırallığı, İrlanda, İslanda Cumhuriyeti, İtalya Cumhuriyeti; Lüksemburg Büyük Dükalığı, Norveç Kırallığı, Holanda Kırallığı, Portekiz Cumhuriyeti, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı, İsveç, İsviçre Konfederasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri;

19 Temmuz 1950 tarihinde imzalanan bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmanın (bundan böyle «Anlaşma» diye anılacaktır), ve aynı tarihte imza edilmiş bulunan ve 1 nci fıkrasında, Anlaşmanın, 1 Temmuz 1950 tarihinden itibaren vacibülhiera imiş gibi, geçici olarak tatbik olacağını ifade eyiyen, Anlaşmaya ait Geçici Tatbik Protokolünün münzileri sıfatıyla;

Anlaşmayı tadil eden ve sırası ile 4 Ağustos 1951, 11 Temmuz 1952, 30 Haziran 1953, 30 Haziran 1954, 29 Haziran 1955 ve 5 Ağustos 1955 tarihlerinde imzalanmış bulunan 2, 3, 4, 5, 6, 7 numaralı Ek Protokollerin münzileri sıfatıyla;

İtalya, Birleşik Kırallık, Birleşik Devletler ve Yugoslavya hükümetleri arasında Triyeste Serbest Bölgesi hakkında 5 Ekim 1954 tarihinde Londra'da parafe edilen Mutabakat Muhtırası mucibince, Triyeste Serbest Bölgesi İngiliz - Amerikan Kesimi Müttefik Askerî Hükümetinin 26 Ekim 1954 tarihinden itibaren ilga edildiğini; mezkûr Mutabakat Muhtırası mucibince, İtalyan Hükümetinin, aynı tarihten itibaren, Mutabakat Muhtırası ile sorumluluğu kendisine tevdi edilen bölgenin idaresini deruhde ettiğini nazarı itibara alarak;

Anlaşmada bâzı tadilât yapmayı kararlaştırarak;

Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Konseyinin, işbu Ek Protokol metninin tasvibedildiğini mübeyyin 29 Haziran 1956 tarihli Kararını nazarı itibara alarak;

Mezkûr Ek Protokol hükümlerinin derhal tatbikata vaz'ı arzusunda bulduklarından,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

Madde — 1.

Anlaşmanın 19 ncu maddesinin b fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

«b) İşbu Anlaşma mucibince Konsey Kararları, işbu maddenin c ve d fıkraları ile 35 (altıncı) nci madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, hazır bulunmayan veya çekimser kalan Âkid Taraflar hariç, bütün Âkid Tarafların karşılıklı mutabakatı ile alınır. Bununla beraber :

1. Bir Âkid Taraf hakkında, aşağıdaki 33 ncu maddeye tevfikân işbu Anlaşmanın tatbikinin tâlikini istihdaf eden bir kararın veya işbu Anlaşmanın tatbikinin, bir Âkid Taraf hakkında, tâlik edildiği müddet zarfında ittibaz olunan bir kararın kabulünde mezkûr Âkid Tarafın mutabakatı zaruri değildir; ve

2. İşbu Anlaşmanın kendi bakımından sona ermiş bulunduğu bir memleket, işbu Anlaşmanın (B) lâhikasının 6 nci fıkrası mucibince, kendisini ilgilendiren hususlarda, alınan kararlara iştirak eder.»

Madde — 2.

Anlaşmanın 20 nci maddesinin (a) fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

«a) İdare Komitesi âzami yedi üyeden müteşekkildir; üyeler, Âkid Taraflarca gösterilen şahıslar arasından, Konseyce tâyin olunur.

Aşağıdaki 34 ncu ve 35 (altıncı) nci maddeler mucibince işbu Anlaşmanın kendi bakımından sona erdiği bir Âkid Tarafın takdimi üzerinde tâyin edilmiş bulunan her üye, bu sebepten, İdare Komitesi üyesi olmaktan çıkar. Teşkilâtın aksine bir kararı mevcut bulunmadıkça, aşağıdaki 33 ncu madde mucibince hakkında işbu Anlaşmanın tatbikinin tâlik olunduğu bir Âkid Tarafın teklifi üzerine tâyin edilen her üye, bu tâlik müddeti zarfında İdare Komitesininin

toplantılarına iştirak edemez. İdare Komitesi üyelerinin vazifeleri, Konseyin aksine bir kararı olmadıkça, bir sene sürer bu vazife müddetinin yenilenmesi caizdir.

Madde — 3.

Anlaşmanın 23 nci maddesinin (c) fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

«c) Fon şu hususları karşılamak için kullanılır:

1. Âkid Taraflar lehine altınla veya para ile icra olunan tediyeler;
2. Âkid Taraflarca yapılan ikrazattan doğan taahhütler; ve
3. İşbu Anlaşma mucibince yapılan ödemelerle altın veya döviz transferlerinin icrasının ve benzeri diğer her nevi masraflarla birlikte, Fonu teşkil eden ihtiyatların yatırımının mucibolduğu masraflar ve, Teşkilât böylece karar verdiği takdirde, 21 ve 24 nci maddeler mucibince ihtiyar olunan masraflar ve 5 Ağustos 1955 tarihli Avrupa Para Anlaşmasının tatbiki dolayısıyla yapılan idari masraflar».

Madde — 4.

Aşağıdaki yeni 35 (altıncı) nci madde Anlaşmanın 35 (beşinci) nci maddesinin sonuna ilâve edilmiştir:

«Madde 35 (altıncı)

11 nci maddenin yürürlük süresinin yeniden uzatılması

a) Teşkilât, en geç, 31 Mart 1957 tarihinde, yukardaki 11 nci maddenin, 1 Temmuz 1957 tarihinden itibaren, yürürlük süresinin uzatılması şartlarını, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile bilistişare, kararlaştırmak maksadiyle, işbu Anlaşmanın isleme tarzının umumi bir tetkikine girişecektir.

b) İşbu Anlaşma, işbu maddenin (a) fıkrasında derpiş olunan Teşkilât kararına iştirak etmiyecek olan her Âkid Taraf hakkında 30 Haziran 1957 tarihinde sona erecek ve mezkûr Âkid Taraf hakkında yukardaki 34 nci maddenin (e) fıkrası tatbik edilecektir.

c) Diğer Âkid Taraflar, aşağıdaki 36 nci maddenin (b) fıkrası hükümlerine hâlel gelmeksiniz, 11 nci maddeyi tâyin edecekleri şartlar tahtında kendi aralarında yürürlükte tutacaklardır.»

Madde — 5.

Anlaşmanın B lâhikasının 1 nci fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

«1. İşbu Anlaşmanın, 34 veya 35 (altıncı) nci maddeleri mucibince bir Âkid Taraf hakkında sona ermesi halinde, mezkûr Âkid Tarafın hak ve vecibeleri, işbu Anlaşmanın 10 (ikinci) veya 13 nci maddeleri gereğince özel şartlar altında yapılmış olan ikrazat ile ilgili olarak, Teşkilâtça, Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin mutabakatıyla, alınabilecek kararlar mahfuz kalmak şartı ile, aşağıdaki hükümlere tevfikân tesbit olunur.»

Madde — 6.

1. İşbu Ek Protokolün 1 ilâ 5 nci maddeleri Anlaşmanın tamamlayıcı bir cüzünü teşkil ederler.

2. İşbu Ek Protokol tasdik olunacaktır. İşbu Ek Protokol Anlaşmasının yürürlüğe girmesi ile veya, işbu Ek Protokol bu tarihte bütün mümzilerce tasdik edilmemiş bulunursa, bilûmum mümzilerce tasdik belgelerinin tevdiî tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

3. İşbu Ek Protokol, Anlaşmanın hitamına kadar yürürlükte kalacaktır; Anlaşmanın 34, 35 (altıncı) ve 36 nci maddeleri Anlaşma için olduğu gibi, aynı şartlar altında, işbu Ek Protokol hakkında da tatbik olunur.

İşbu Ek Protokola taraf olan Hükümetler, yukardaki 6 ncı maddenin 2 ncı fıkrasındaki hükümleri nazarı itibara almaksızın, işbu Ek Protokolün hükümlerini, 1 Temmuz 1956 tarihinde başlayan hesap devresinden itibaren fiilen tatbik edeceklerdir.

Yukardaki hususları tasdik zmnında, gerektiği şekilde yetkili kılınmış temsilciler işbu Ek Protokolü imzalamışlardır.

Her iki metin de aynı derecede muteber olmak üzere, yirmi dokuz Haziran bin dokuz yüz elli altı tarihinde Paris'te fransızca ve İngilizce tek bir nüsha halinde tanzim edilmiştir. İşbu Ek Protokol Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Genel Sekreteri nezdine tevdi edilecek ve Genel Sekreter bunun tasdikli bir suretini bütün mümzi hükümetlere gönderecektir.

Federal Almanya Cumhuriyeti namına	:	Karl Werkmeister
Avusturya Cumhuriyeti namına	:	Herbert Prack
Belçika Kırallığı namına	:	R. Ockrent
Danimarka Kırallığı namına	:	M. A. Wassard
Fransa Cumhuriyeti namına	:	François Valery
Yunan Kırallığı namına	:	Theodore Christidis

İrlanda isterlin bölgesine dâhil bulunduğu cihetle, işbu Ek Protokolün hükümleri kendisi bakımından hiçbir hususi tedbiri gerektirmemektedir ve işbu Ek Protokol, İrlanda namına, mezkûr Ek Protokolün işleminin, kendisi ile diğer Akıd Taraflar arasındaki ödemeleri idare eden mevcut anlaşmalar, hiçbir suretle tādil etmiyeceği kaydı ihtirazisi ile, imzalanmıştır.

İrlanda namına	:	William P. Fay
İzlanda Cumhuriyeti namına	:	Hördur Helgason
İtalya Cumhuriyeti namına	:	G. Cosmelli
Lüksemburg Büyük Dükalığı namına	:	N. Hommel
Norveç Kırallığı namına	:	Jahn Halvorsen
Holânda Kırallığı namına	:	J. C. Kruisheer
Portekiz Cumhuriyeti namına	:	Jose Calvet de Magalhaes
Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı namına	:	Hugh Ellis-Rees
İsveç namına	:	Bertil Sward
İsviçre Konfederasyonu namına	:	Gerard Bauer
Türkiye Cumhuriyeti namına	:	Mehmet Ali Tiney

Devre : X
İhtisna : 3

S. SAYISI : 174

31 Ağustos 1946 tarihli Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasının bir yıl müddetle temdidine mütaallik mektupların tasdiki hakkında kanun lâiyhası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/628)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-516/292

29 . I . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

31 Ağustos 1946 tarihli Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasının bir yıl müddetle temdidine mütaallik mektupların tasdiki hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 17 . I . 1957 tarihinde kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

Mezkûr mektupların, 6653 sayılı Kanunla verilen salâhiyete istinaden İcra Vekilleri Heyetince 17 . I . 1957 tarihli ve 4/8575 sayılı Kararname ile tasvibolunduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Memleketimizle Fransa arasındaki iktisadi ve ticari münasebat, 19 Ocak 1954 tarihli Ek Protokol ile tadil edilmiş 31 Ağustos 1946 tarihli Ticaret Anlaşması hükümleri ile, her iki memleketin âzası bulunduğu Avrupa Tediye Birliği Anlaşması çerçevesi dâhilinde cereyan etmektedir.

Mezkûr Ticaret Anlaşması ve Ek Protokol bir yıllık bir devre için akdedilmiş olup, müddetlerinin hitamında, icabettiği takdirde gereken tadilâtın da ilâvesi suretiyle, temdidedilmeleri lâzımgelmektedir.

Son yıl zarfındaki tatbikat sırasında anlaşmada tadilâtı icabettirecek bir durum zuhur etmediği cihetle müddeti bitmiş olan anlaşmanın, her hangi bir değişiklik yapılmaksızın, bir yıl müddetle temdidedilmesi hususunda iki Hükümet beyninde mutabakat hâsıl olmuş ve bu maksatla 14 Aralık 1956 tarihinde Hariciye Vekâletimiz ile Ankara'daki Fransa Sefareti arasında birer mektup teati edilmiştir. Evvelki senelerdeki temditlerde de yapılmış olduğu şekilde, anlaşmaya ekli «A» ve «B» listelerinin cari yıl zarfında tatbik edilmeyeceği, buna mukabil tütün protokolüne merbut listenin ipka edileceği bu mektuplarda ayrıca tasrih edilmiştir.

Fransa ile aramızdaki iktisadi ve ticari münasebetlerin inkişafına ve memleketimizin iktisadi menfaatlerine hizmet edecek mahiyette mütalâa edilen işbu temdit mektupları Büyük Millet Meclisinin yüksek tasdikine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Esas No. 1/628
Karar No. 40

21 . II . 1957

Yüksek Reisliğe

31 Ağustos 1946 tarihli Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasının bir yıl müddetle temdidine mütaallik mektupların tasdiki hakkında kanun lâyihası, Hükümet temsilcileri hazır olduğu halde encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Yapılan incelemede Fransa ile aramızdaki 31 Ağustos 1946 tarihli Ticaret Anlaşmasının bir yıl daha uzatılmasına mütedair bulunan kanun lâyihası, esbabı mucibede serd edilen hususlar ve Hükümet temsilcilerinin verdiği izahat muvacehesinde menfaatlerimize uygun olacağı mülâhazasıyla aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye Encümeni

Reisi	M. M.
Giresun	İstanbul
H. Erkmen	F. Tekil

Kâtip	Ankara	Antalya
Denizli	M. F. Fenik	B. Onat
A. Çobanoğlu		
Antalya	Çanakkale	Çanakkale
A. Tokuş	N. F. Alpkartal	B. Enüstün
Çorum	Giresun	İstanbul
K. Terzioğlu	H. Bozbağ	F. Ulaş
İzmir	Kars	Kastamonu
M. Çavuşoğlu	T. Göle	B. Aktas
Konya	Konya	
H. R. Atademir	M. Obuz	
Manisa	Hatay	
H. Bayur	A. M. Bereketoğlu	

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ticaret Encümeni
Esas No. 1/628
Karar No. 40

19 . IV . 1957

Yüksek Reisliğe

31 Ağustos 1946 tarihli Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasının bir yıl müddetle temdidine mütaallik mektupların tasdiki hakkında kanun lâyihası, ilgili hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere olundu:

Hükümetin esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizde de muvafık mütalâa olduğundan kanun lâyihası aynen ve ittifakla kabul olundu.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ticaret Encümeni

Reisi	M. M.
Ordu	İzmir
M. Yazıcı	N. S. Altuğ

Kâtip	Bursa
Konya	M. Erdener
M. Güzelkılınç	İmzada bulunamadı
Bursa	Bursa
H. Şaman	B. C. Zağra
İmzada bulunamadı	
Çoruh	Elâzığ
H. Çeltikçioğlu	S. Ergene
Sivas	Van
H. Yüksel	H. Kartal
	Yozgad
	H. Tatlıoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

31 Ağustos 1946 tarihli Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasının bir yıl müddetle temdidine mütaallik mektupların tasdikı hakkında kanun lâ-yihası

MADDE 1. — 31 Ağustos 1946 tarihli Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasının bir yıl müddetle temdidine mütaallik 14 Aralık 1956 tarihinde Hariciye Vekâleti ile Franca Büyükelçiliği arasında teati edilen mektuplar kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini İe-riye İera Vekilleri Heyeti memurdur.

17 . I . 1957

Başvekil	Devlet Vekili
<i>A. Menderes</i>	<i>M. C. Bengü</i>
Devlet Vekili ve	Devlet Vekili
Millî Müdafaa V. V.	<i>E. Kalafat</i>
<i>Ş. Ergin</i>	
Devlet Vekili	Adliye Vekili
<i>C. Yardımcı</i>	<i>H. A. Göktürk</i>
Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
—————	<i>N. Gedik</i>
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
—————	<i>H. Polatkan</i>
Maarif Vekili	Nafia Vekili ve
<i>A. Özel</i>	Hariciye V. V.
	<i>E. Menderes</i>
İktisat ve Ticaret Vekili	Sıh. ve İğ. Mv. Vekili
<i>A. Aker</i>	<i>N. Körez</i>
Güm. ve İnh. Vekili	Ziraat Vekili
<i>H. Hüsman</i>	<i>E. Budakoğlu</i>
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili
<i>A. Demirer</i>	<i>M. Tarhan</i>
	İşletmeler Vekili
	<i>S. Ağaoğlu</i>

Fransa Büyükelçiliği

Ankara; 14 Aralık 1956

Bay Vekil,

Hükümetimin, 19 Ocak 1954 tarihli Ek Protokolle tadil edilen 31 Ağustos 1946 tarihli Fransız - Türk Anlaşmasını, 1 Ekim 1956 tarihinden itibaren bir sene müddetle temdidetmek hususunda mutabık olduğunu itilânıza arz etmekle şeref kazanırım.

Hükümetim, mehmaemken ananevi ticari mübadelelere zarar vermeksizin, mütekabil menafii ahenkleştirmeye gayret etmek maksadiyle, cari devre zarfında, 31 Ağustos 1946 tarihli Ticaret Anlaşmasına ek 19 Ocak 1954 tarihli Protokole müzeyyel (A) ve (B) listelerinin mevkiî tatbika konmasını temenni etmektedir.

Buna mukabil Hükümetim, yukarda mezkûr Protokolün 15 numaralı vesikasında ele alınan, Tütün Protokolüne mütaallik ahkâmın meriyette kalmasını temenni etmektedir.

Yukardaki hususat hakkında Hükümetinizin mutabakatını bana lûtfen teyidetmenizi rica ederim. Üstün saygılarımın kabulünü rica ederim, Bay Vekil.

Ekselâns

Hariciye Vekili
Ankara.

Jean Paul Garnier

Türkiye Cumhuriyeti
Hariciye Vekâleti

Ankara, 14 Aralık 1956

Bay Büyükelçi,

Müfadi aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :

«Hükümetimin, 19 Ocak 1954 tarihli ek Protokolle tadil edilen 31 Ağustos 1946 tarihli Fransız - Türk Ticaret Anlaşmasını, 1 Ekim 1956 tarihinden itibaren bir sene müddetle temdidetmek hususunda mutabık olduğunu itilânıza arz etmekle şeref kazanırım.

«Hükümetim, mehmaemken ananevi ticari mübadelelere zarar vermeksizin, mütekabil menafii ahenkleştirmeye gayret etmek maksadiyle, cari devre zarfında, 31 Ağustos 1946 tarihli Ticaret Anlaşmasına ek 19 Ocak 1954 tarihli Protokole müzeyyel «A» ve «B» listelerinin mevkiî tatbika konmasını temenni etmektedir.

Buna mukabil Hükümetim, yukarda mezkûr Protokolün 15 numaralı vesikasında ele alınan, tütün Protokolüne mütaallik ahkâmın meriyette kalmasını temenni etmektedir.

Yukardaki hususat hakkında Hükümetinizin mutabakatını bana lûtfen teyidetmenizi rica ederim.»

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetimin mutabakatını size teyidederim. 1

Üstün saygılarımın kabulünü rica ederim Bay Büyükelçi.

Ekselâns

Jean Paul Garnier
Fransa Büyükelçisi
Ankara

Melih Esenbel

Devre : X
İçtima : 3

S. SAYISI : 181

İzmir Mebusu Pertev Arat'ın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda bâzı değişiklikler yapılmasına ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesine dair 5951 ve 6244 sayılı Kanunlarla vaz'edilmiş olan müracaat müddetinin üç ay daha temdidi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/411)

26 . XII . 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda bâzı değişiklikler yapılması hakkındaki 5951 ve 6244 sayılı kanunlarla vaz'olunan müracaat müddetinin yeniden üç ay daha uzatılması hakkında hazırladığım kanun teklifi ile esbabı mucibesini ilişik olarak takdim ediyorum.

Gereken muamelenin ifasını saygılarımla rica ederim.

İzmir Mebusu
P. Arat

ESBABI MUCİBE

5951 sayılı Kanunun 1 nci maddesiyle mebuslara tanınan haklardan istifade için altı aylık bir müracaat müddeti konmuş ve bilâhara 6244 sayılı Kanunun muvakkat maddesiyle üç ay temdit edilmiş ise de muhtelif sebepler dolayısıyla bu süreler zarfında müracaatte bulunamamış olanlar için müracaat müddetinin üç ay temdit edilmesi hak ve adalet prensiplerine uygun olacağı cihetle ilişik kanun teklifi hazırlanmıştır.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

Esas No. 2/411

Karar No. 41

19 . I . 1957

Yüksek Reisliğe

İzmir Mebusu Pertev Arat'ın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda bazı değişiklikler yapılmasına ve bu kanuna bazı hükümler eklenmesine dair 5951 ve 6244 sayılı kanunlarla vaz'edilmiş olan müracaat müddetinin üç ay daha temdidi hakkındaki kanun teklifi ilgili Hükümet temsilcilerinin iştiraki ile encümenimizce tetkik ve müzakere edildi.

Teklif sahibinin esbabı mucibesi encümenimizce de uygun görülmüş yalnız teklifin 3 ncü maddesi tarzı tahriri bakımından değiştirilerek ittifakla kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye Encümeni Reisi

M. M.

Amasya

Afyon K.

H. Koray

O. Talu

Kâtip

Sivas

Bolu

K. Oskay

S. Baysal

Çankırı

Giresun

A. Emrem

A. İzmen

Mardin

A. Kalav

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 2/411

Karar No. 89

27 . IV . 1957

Yüksek Reisliğe

İzmir Mebusu Pertev Arat'ın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda bazı değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bazı hükümler eklenmesine dair 5951 ve 6244 sayılı kanunlarla vaz'edilmiş olan müracaat müddetinin üç ay daha temdidi hakkındaki kanun teklifi Maliye Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla teklif sahibi, Maliye Vekâleti ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun teklifi, esbabı mucibesinde de belirtildiği üzere emeklilik hakkı tanınan vazifelerde bulunanlardan mebusluğa seçilenlerin mebuslukta geçen hizmetlerinin emekliliğe tâbi olması için tahdid edilmiş olan müracaat müddetinin temdidi istihdaf etmektedir.

5951 ve 6244 sayılı kanunlarla kabul edilen müddetler zarfında çeşitli sebeplerle müracaat edememiş olanlara yeniden bir müracaat müddeti tanınması hususunda verilen kanun teklifi Sandığa dâhil diğer Devlet daire, teşekkül ve müesseseler mensuplarına yeniden müracaatları için mehil verilmesi hakkında kabul olunan kanunlar muvacehesinde esas itibarıyla encümeni-

mizce de yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiş ve birinci madde metni yeniden tanzim edilmek suretiyle kabul edilmiştir.

İkinci maddesi şeklen ve üçüncü maddesi aynen kabul olunan kanun lâyihası Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis V.

M. M.

Kâtip

Kırklareli

Zonguldak

Tokad

Ş. Bakay

S. Ataman

Ö. Sunar

Aydın

Bursa

Çankırı

Z. Uray

Muhalifim

T. Uygur

H. Köymen

Çoruh

Çorum

Diyarbakır

Y. Gümüsel

Y. Gürsel

H. Turgut

Diyarbakır

Gazianteb

Giresun

M. H. Ünal

Muhalifim

M. Şener

E. Cenani

İstanbul

İzmir

Kastamonu

N. A. Sav

B. Bilgin

H. Dura

Kayseri

Ordu

Ordu

İ. Kirazoğlu

Muhalifim

S. İşbakan

R. Aksoy

Tekirdağ

Van

Yozgad

Z. Erataman

K. Yörükoğlu

T. Alpay

**İZMİR MEBUSU PERTEV
ARAT'IN TEKLİFİ**

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda bâzı değişiklikler yapılması hakkındaki 5951 ve 6244 sayılı kanunlarla vaz'edilmiş olan müracaat için yeniden üç aylık müddet verilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Emeklilik hakkı tamnan vazifelerde bulduktan sonra mebusluğa seçilenler ile mebusluktan ayrılmış olup da halen 5434 sayılı Kanuna tâbi vazifelerde bulunanlar hakkında 5951 sayılı Kanunun 1 nei maddesi ile vaz'olunup 6244 sayılı Kanunun geçici maddesiyle uzatılmış bulunan müracaat müddeti bu kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay daha temdid edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini yürütmeye İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

**MALİYE ENCÜMENİNİN
TADİLİ**

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda bâzı değişiklikler yapılması hakkındaki 5951 ve 6244 sayılı kanunlarla vaz'edilmiş olan müracaat için yeniden üç aylık müddet verilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — Teklif sahibinin 1 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Teklif sahibinin 2 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

**BÜTÇE ENCÜMENİNİN
TADİLİ**

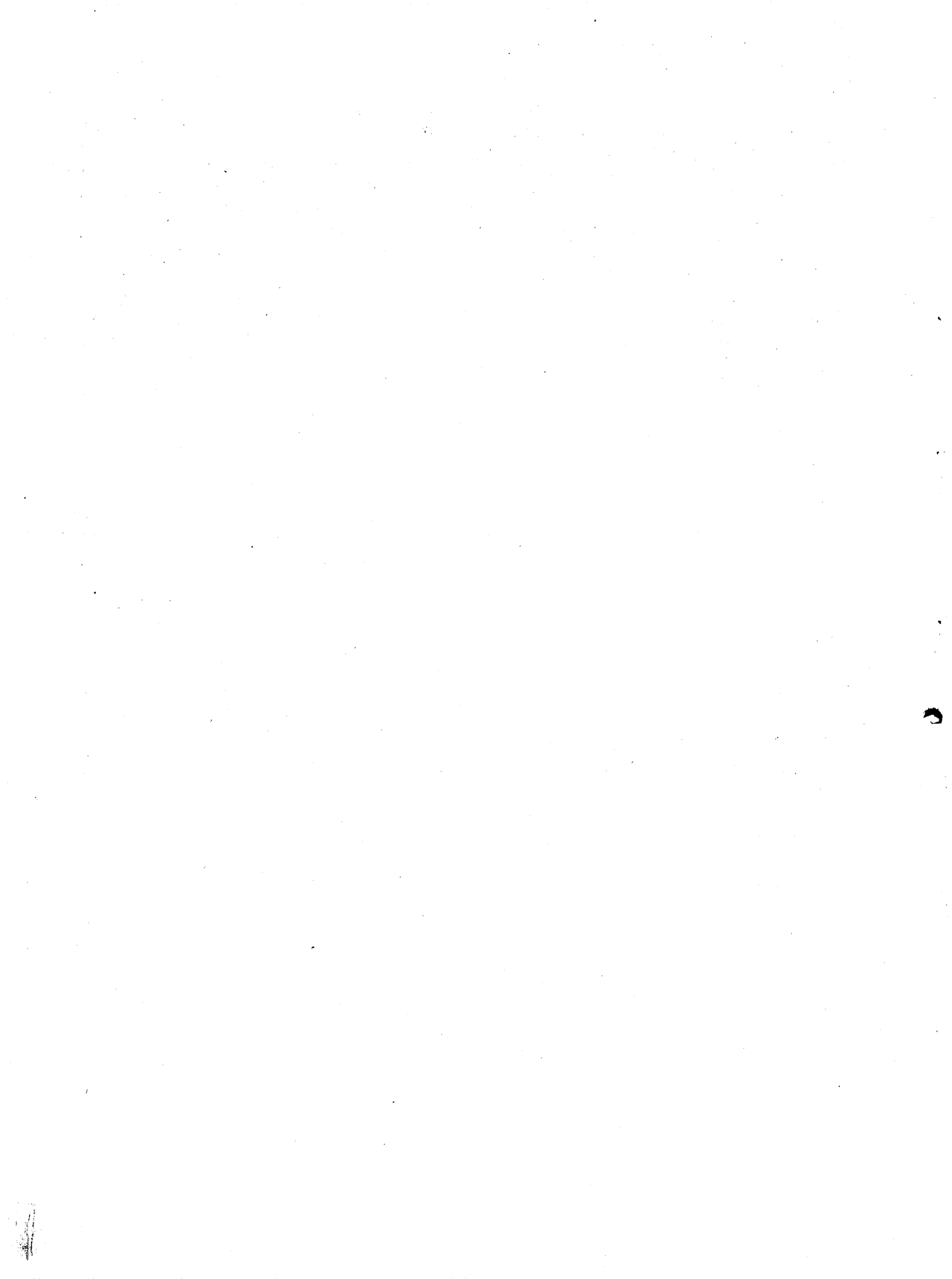
Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda bâzı değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesine dair 5951 sayılı Kanuna bir muvakkat madde eklenmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda bâzı değişiklikler yapılmasına ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesine dair 5951 sayılı Kanuna aşağıdaki muvakkat madde eklenmiştir :

MUVAKKAT MADDE — 5951 sayılı Kanunun birinci maddesinde yazılı durumlarda olanlardan muayyen müddetleri içinde müracaatte bulunamayanlar için bu kanunun neşri tarihinden itibaren yeniden üç aylık bir müddet verilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

MADDE 3. — Maliye Encümeninin 3 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

Devre : X
İçtima : 3

S. SAYISI : 184

Yozgad Mebusu Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu'nun, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir madde ve bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/310)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir ek ve bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifimiz esbabı mucibe ve metinle birlikte leffen takdim kılınmıştır.

Gereğinin ifasına müsaadelerini saygılarımla arz ve rica ederim.

24 . V . 1956

Yozgad

Ö. L. Erzurumluoğlu

ESBABI MUCİBE

Jandarmada muvazzaflık hizmetini bitirdikten sonra kendi isteklerine göre ve üstlerince kabul edilmiş bilgi ve ehliyetlerine göre mesleklerine devam eden ve Jandarma Karakol Kumandanının yardımcısı veya vekili olarak mülki, adli ve askerî vazifeleri ifa eden uzatmalı er, onbaşı ve sınıf çavuşları şahıslarının ve efradı ailesinin hayat ve istikballefini bu mesleke bağlamış ve senclerce hizmet etmiş kimselerdir.

5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle bekçi, odacı, hat bakıcı, dağıtıcı, vaiz ve benzeri kimselere tanınmış olan emeklilik haklarının bütün gençlik yıllarını Devletin en mühim vazifelerinden olan emniyet ve asayiş vazifesine hasretmiş ve bu uğurda vücudunu dahi istihkar ederecesine yıpranmış olan uzatmalı er, onbaşı ve sınıf çavuşlarına da teşmil etmek adalet ve müsavat prensiplerine uygun olacağı kanaatindeyiz.

Bilfarz ordu emrinde çahşan ve aynı mahiyette olan ve 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin 11 nci bendinin H. fıkrası gereğince (Ordu uzman çavuşları) na da emekli hakkı tanınmıştır.

5434 sayılı Kanunun mezkûr 12 nci maddesinin (h) fıkrası da nazarı dikkate alınmış ve halen jandarmada mecburi uzatmalı hizmetli er, onbaşı ve çavuşların kanunun meriyet tarihine kadar geçen müddetlerinin tamamı ve evvelce jandarmada temditli olup da sonradan emekli hakkı tanınan Devlet hizmetlerine geçenlerin jandarma temditliliğinde geçen hizmetlerinin mezkûr kanunun 65 nci maddesi ahkâmına tâbi olması bir hakkaniyet icabı olduğuna kaani bulunmaktayız.

Yukarda arz ve izah olunan sebeplere istinaden işbu kanun teklifimiz hazırlanmış bulunmaktadır.

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Esas No. 2/310

Karar No. 44

15 . VI . 1956

Yüksek Reisliğe

Yozgad Mebusu Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu'nun, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir ek madde ve bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi, Hükümet temsilcileri ve teklif sahibi hazır olduğu halde encümenimizde tetkik ve müzakere edildi.

Teklif, esas itibariyle encümenimizce kabule şayan görülmüş, ancak geçici maddedeki ilk temdit tarihinden bu kanunun meriyeti tarihine kadar geçen müddetin (tamam) mın emekliliğe sayılmaması ve bu bapta gerek Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ve gerekse diğer kanunlara mutabakati bakımından (on yılı) mın emekliliğe sayılması ve mezkûr geçici maddenin üçüncü fıkrasındaki (bir sene) kaydının da altı aya indirilmesi aynı noktai nazarla muvafık mütalâa edilerek teklif bu şekilde değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Maliye Encümenine gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Dahiliye En. Reisi
Edirne
R. Nasuhioğlu

Mazbata M.
İzmir
P. Arat

Kâtip
Yozgad
Ö. L. Erzurumluoğlu

Amasya
K. Eren

Amasya
M. Zeren

Çanakkale
S. Karanakçı

Çorum
B. Koldaş

Gümüşane
İ. H. Baykal

Kastamonu
S. Çağlar

Kastamonu
M. Kuşakçıoğlu

Kocaeli
S. Yalım

Kütahya
N. H. Pepeyi

Samsun
M. Özkefeli

Seyhan
A. Kınık

Trabzon
P. Sanaç

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

Esas No. 2/310

Karar No. 74

5 . VII . 1956

Yüksek Reisliğe

Dahiliye Encümenince kabul edilip Yüksek Riyasetçe 15 . VI . 1956 tarihinde encümenimize havale buyurulan, Yozgad Mebusu Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu'nun, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir madde ve bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi, ilgili vekâlet temsilcilerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Yapılan incelemede; gerek teklif sahibinin ve gerekse Dahiliye Encümeni mazbatasında serdedilen hususlar encümenimizce de yerinde görüldüğünden Dahiliye Encümeninin tadil metni aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye Encümeni

Reisi
Amasya
H. Koray
Bolu
S. Baysal
Samsun
S. Uluçay

Mazbata Muharriri
Afyon K.
O. Talu
Giresun
A. İzmen
Seyhan
M. Akçala

İmzada bulunamadı

Sivas
K. Oskay

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 2/310
Karar No. 93

8 . V . 1957

Yüksek Reisliğe

Yozgad Mebusu Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu'nun, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir madde ve bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi Dahiliye ve Maliye encümenleri mazbatalarıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla teklif sahibi, Maliye Vekâleti, Emekli Sandığı ve Jandarma Umum Komandanlığı mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun teklifi, gerekçesinde yazılı mucip sebeplere istinaden jandarma muvazzaflık hizmetini ikmal ettikten sonra kendi arzuları ve âmirlerinin de müspet mütalâa ve muvafakatlerinin inzımanı suretiyle hizmetlerine devamları kabul olunan temditli er, onbaşı ve sınıf çavuşlarının da mesleke bağlılıklarını ve dolayısıyla istikballerinin teminat altına alınması bakımından emeklilikten istifade etmelerini istihdaf etmektedir.

Filhakika Emekli Kanununun 12 nci maddesiyle bekçi, odacı ve emsali hizmet erbabına tanınmış olan bu haktan, yıpratıcı vazifeler ifa eden tahditli jandarma mensuplarının mahrum bırakılmaları hakkaniyete ve hattâ kanunun ruhuna aykırı olduğundan kanun teklifini yerinde mütalâa eden encümenimiz maddelerin

müzakeresine geçmiş ve halen müstahdem olanlarla evvelce bu hizmetlerde bulunmuş olup bilâhara emekliliğe tâbi bir vazifeye geçmiş olanların bu hizmetlerde geçen on senesinin halen almakta oldukları aylık üzerinden borçlanmaları prensibini kabul etmiş ve madde bu esası ihtiva etmek üzere yeniden hazırlanarak kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reisvekili	Mazbata M.	Kâtip
Kırklareli	Zonguldak	Tokad
Ş. Bakay	S. Ataman	Ö. Sunar
Aydın	Bursa	Çankırı
Z. Uray	H. Köymen	T. Uygur
Çoruh	Çorum	Diyarbakır
Y. Gümüşel	Y. Gürsel	H. Turgut
Diyarbakır	Gaziantep	Giresun
M. H. Ünal	E. Cenani	M. Şener
İstanbul	İzmir	Kastamonu
N. Â. Sav	B. Bilgin	H. Dura
Kayseri	Ordu	Ordu
İ. Kirazoğlu	R. Aksoy	S. İşbakan
Tekirdağ	Van	Yozgad
Z. Erataman	K. Yörükoğlu	T. Alpay

YOZGAD MEBUSU ÖMER LÜTFİ ERZURUM-
LUOĞLU'NUN TEKLİFİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir ek ve bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki bir ek ve bir geçici madde eklenmiştir :

Ek madde — Jandarma uzatmalı er, onbaşı ve sınıf çavuşları emekli hakkından istifade ederler ve bunların emekli hak ve muameleleri 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda yazılı jandarma astsubaylarına ait hükümlerine göre yürütülür.

Emeklilik kesenekleri 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 15 ne maddesine göre özel kanunlarıyla halen aldıkları maaşları üzerinden % 5 kesilir ve kurumu bütçesinden de aynı miktarla birlikte Emekli Sandığına verilir.

Geçici madde — Halen müstahdem jandarma uzatmalı er, onbaşı ve sınıf çavuşları bu kanun hükümlerinden faydalanırlar.

Bunların ilk temdit tarihinden bu kanun meriyeti tarihine kadar geçen müddetlerinin tamamı ve evvelece jandarmada temditli olup da sonradan emekli hakkı tanınan Devlet hizmetlerine geçenlerin jandarma temditliliğinde geçen hizmetleri 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 65 ne maddesi uyarınca borçlandırılır.

Kanunun meriyeti tarihinden itibaren bir sene sonuna kadar kurumuna veya Emekli Sandığına vâkı müracaatleri üzerine borçlanma muamelesi Emekli Sandığına yapılır.

MADDE 2. — Bu kanun nesri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İeraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir ek ve bir geçici madde eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — Teklif sahibinin 1 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ek madde — Teklif sahibinin ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde — Halen müstahdem jandarma uzatmalı er, onbaşı ve sınıf çavuşları bu kanun hükümlerinden faydalanırlar.

Bunların ilk temdit tarihinden bu kanun meriyeti tarihine kadar geçen müddetin on yılı ve evvelece jandarmada temditli olup da sonradan emekli hakkı tanınan devlet hizmetlerine geçenlerin jandarma temditliğinde geçen hizmetleri 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 65 ne maddesi uyarınca borçlandırılır.

Kanunun meriyeti tarihinden itibaren altı ay sonuna kadar kurumuna veya emekli sandığına vâkı müracaatleri üzerine borçlanma muamelesi Emekli Sandığına yapılır.

MADDE 2. — Teklif sahibinin 2 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklif sahibinin 3 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir ek ve bir geçici madde eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — Dahiliye Encümeninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ek madde — Dahiliye Encümeninin ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde — Dahiliye Encümeninin geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Dahiliye Encümeninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Dahiliye Encümeninin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir ek ve bir geçici madde eklenmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki bir ek ve bir geçici madde eklenmiştir :

Ek madde — Jandarma uzatmalı er, onbaşı ve sınıf çavuşları emekli hakkından istifade ederler ve bunların emekli hak ve muameleleri 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda yazılı jandarma astsubaylarına ait hükümlere göre yürütülür.

Emeklilik kesenekleri 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 15 nci maddesine göre özel kanunları ile halen aldıkları maaşları üzerinden % 5 kesilir ve kurum bütçesinden de aynı miktarla birlikte Emekli Sandığına verilir.

Geçici madde — Ek maddede yazılı olanlarla bunlardan halen emeklilik hakkı tanınan başka vazifelerde bulunanların evvelce jandarmada ilk temdit tarihinden itibaren geçmiş hizmet müddetlerinden 10 senesi, 5434 sayılı Kanunun geçici 65 nci maddesindeki esaslar dairesinde ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına müracaat şartıyla borçlandırılır.

Ancak bu hükümden faydalanmak üzere müracaat edenlerin tahakkuk ettirilecek borçlarının hesabında müracaatte buldukları tarihlerdeki keseneğe tâbi aylık veya ücretleri tutarları esastır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İeraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

Ereğli Kömür İşletmeleri kanunu lâyihası ve Muvakkat Encümen mazbatasası (1/639)

T. C.
Başvekkâlet
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı: 71 - 540/738

14 . III . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İşletmeler Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 28.II.957 tarihinde kararlaştırılan Ereğli Kömür İşletmeleri kanun lâyihasının esbabı mucibesiyile birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Etibanka bağlı bir müessesede halinde idare edilmekte bulunan Ereğli Kömürleri İşletmesinin İktisadi Devlet Teşekkülü haline ifrağına mâtuf olan ilişik kanun lâyihasının mucip sebepleri şunlardır:

Etibank mahiyet, faaliyet ve idare tarzları itibariyle birbirlerinden farklı teknik, idari ve malî sistemlere ihtiyaç gösteren çok değişik sınaî ve iktisadi mevzuları kendi bünyesinde toplamış bir müessesedir. Asli kuruluş hedeflerinden birisi de büyük bir maden finansman müessesesi olmasına rağmen bu vaziyet Bankanın bu maksada göre lüzumu kadar semereli bir şekilde çalışmasına mâni olduğu gibi kendisine bağlı bu çeşitli müesseselerin de her birinin hususiyetlerine göre zaruri olan idari ve iktisadi istiklâlleri içinde inkişaflarını geciktirmektedir. Her ne kadar Bankaya bağlı muhtelif işletmeler kanunlarına göre kısmi bir muhtariyeti haiz iseler de faaliyetlerine ait bütün direktifler ancak Bankadan verilmekte ve müesseseler hakikatte Bankanın birer şubesi halinde idare edilmektedirler. Halbuki bu müesseselerin her biri memleketimizin ekonomik bünyesinde çok mühim birer mevki sahibidirler ve Devlet ve Hükümetin iktisadi politikasının başlı başına tahakkuk ve tanzim organlarıdır. Bu kadar ehemmiyetli müesseseleri kendi rolleriyle mütenasip salâhiyetlerle teşhiz etmek ve onları millî ekonomimizin içinde vazife ve mesuliyetleriyle karşı karşıya getirmek zarureti belirmiş bulunuyor.

Etibank'a bağlı müesseseleri tamamen müstakil birer İktisadi Devlet Teşekkülü haline getirirken aynı zamanda Bankaya da memleketin en büyük maden finansman müessesesi hüviyetini vermiş bulunacağız. Bu suretle sanayileşme hareketimizin Devlet sektörü rasyonel bir iş bölümüne kavuşacaktır. İstihsal faaliyetlerinin yanında maden finansman faaliyetleri ve her ikisinin arasında birbirlerini itmam eden ve destekliyen münasebetler manzumesi vücut bulmuş olacaktır.

Binaenaleyh ilişik kanun lâyihasının istihdaf ettiği maksadı, sadece Ereğli Kömürleri İşletmesi tesislerini bir iktisadi devlet teşekkülü haline getirmekten ibaret telâkki etmekten ziyade sanayileşme hareketlerimizin bir yeni safhasının tahakkuku olarak karşılamak yerinde olur. Burada bir noktaya da işaret etmek icabeder.

Etibanktan ayrılarak müstakil birer iktisadi devlet teşekkülü haline gelecek müesseselerle Banka arasındaki kredi münasebetleri tanzim edilirken memleketimiz için yepyeni sayılabilecek bir finansman sisteminin tatbikine de başlanmış bulunacaktır. Bu sistem sınaî müessese ile onu finan-

se eden banka arasında mevcut karşılıklı vazifeler dolayısıyla onları memleket ekonomisi içinde tam bir vahdet haline getirmektir. Filhakika Banka EKI yi muhakak surette finanse etmek mecburiyetindedir. Burada serbestisi yoktur. Buna mukabil EKI de, kefaleti olmadıkça bankadan başka bir yerden uzun vâdeli kredi talebinde bulunamaz. Bu suretle teşekküllerin daha verimli, daha mütakâmil daha rasyonel olmalarını temin eden murakabe yollarına çok tabî ve iktisadi yeni bir yol ilâve edilmiş bulunmaktadır. Teşekküle kredi temin eden malî müessese bu kredinin iktisadiliğini ve teşekkülün maksatları dâhilinde kullanılmasını kontrol etmek mevkiine getirilmiş olmaktadır.

Kanun lâyihasında İktisadi Teşekküllerimizin ihtisaslaşma prensibi etrafında temerküzüne doğru da bir adım atılmış bulunmaktadır.

Yukarda zikredilen maksatlarla hazırlanan kanun lâyihasının, 3, 7, 10, 11 ve 12 nci maddeleri her teşekkül kanununa 3460 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin icabı olarak konulması lâzımgelen hükümleri ihtiva etmektedir.

Lâyihanın birinci maddesine göre, «Ereğli Kömür İşletmeleri» 3460 sayılı Kanun hükümleriyle bu lâyiha hükümlerine tâbi olacaktır.

2 nci maddede EKI nin vazifeleri gösterilmiştir. Doğrudan doğruya 3241 ve 3867 numaralı kanunlarla Etibanka ve Ereğli Kömürleri İşletmesine devredilmiş bulunan Ereğli Kömür Havzası namıyla mâruf kömür madenlerini ve bunlara ait tesisleri ve demiryolunu işletmek teşekkülün başkalarına devredemeyeceği vazifeleri cümlesindedir. Teşekkül bunlar yanında her hangi bir şahıs gibi umumi mevzuat çerçevesi içinde Türkiye'de her neviden kömür aramak, işletmek ve bunun ticaretini yapmak hak ve salâhiyetlerine sahibolacaktır.

Kömürün ihtiyaç sahiplerine gecikmeden ulaştırılması meselesi zaman zaman ehemmiyet kespette olduğundan bu gibi vaziyetlere karşı tedbirli bulunulması gerekmektedir. Bu itibarla lâyihanın ikinci maddesinde karadan ve denizden kömür ve direk nakliyatı yapılabilmesi için EKI ye salâhiyet verilmesi derpiş olunmuştur.

Kömür, yalnız millî iktisadiyatımızda değil bütün dünya iktisadiyatında müstesna bir mevki işgal etmektedir. Kömür işletmeleri, gerek can ve mal emniyeti bakımından gerekse kömür servetinin ziyaa uğramadan çıkarılıp âzami tasarrufla kullanılması lâzımgelen bir madde olması işletme ve yatırım meseleleri üzerinde titizlikle ve zamanında durulması icabeden müesseselerdir. Bundan dolayı bütün devletler kömür işletmeleriyle daha yakından alâkalanmaktadırlar. Lâyihada kömür işletmeciliğinin bu hususiyetleri ehemmiyetle nazara alınmış ve malî hükümleri ihtiva eden 4, 5 ve 6 nci maddelerle iş ve finansman programlarına mütedair 8 ve 9 ncu ve idari hükümler bölümünde yer alan 10, 11 ve 14 nci maddelerine bundan evvel kurulan iki teşekkülün kanunlarındaki hükümlere nazaran farklı hükümler konulmuştur.

Havzanın faaliyet şartları merkezi Avrupa ve hattâ Amerika maden sanayiinde tatbik edilemekte olan direktoriyal veya kollegial idare sistemlerinin tatbikini lüzumlu gösterecek bir mahiyet arz etmesi ve bir umum müdürün mütenevvi teknik ve idari branşları lâyikiyle kavraması ve hattâ teferruatına kadar inerek isabetli karar ve tatbikatta bulunabilmesi imkânsızlığı karşısında bir «Müdürler Komitesi» kurulması muvafık bulunmuş ve bu maksatla (13) nci madde hazırlanmıştır.

Lâyihanın 15 nci maddesi, EKI nin elindeki tesisleri müessese haline getirmeden işletebilmesine imkân vermek maksadiyle konulmuştur.

Lâyihanın 16 nci maddesi EKI memur ve müstahdemlerinin rüşvet ve irtikâp suçlarından dolayı da cezalandırabilmek maksadiyle vaz'edilmiştir.

Lâyihanın muvakkat 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddeleri devir ve intikal hükümlerini ihtiva etmektedir.

Kanunun neşrinden sonra gerekli devirlerin ve hazırlıkların yapılabilmesi için bir müddete ihtiyaç vardır. Lâyihanın 17 nci maddesi bunu temin maksadiyle konulmuştur.

Lâyihanın 18 nci maddesi bu kanunun tatbikine İera Vekilleri Heyetinin memur edildiği hakkındaki hükmü ihtiva etmektedir.

T. B. M. M.

Muvakkat Encümeni

Esas No. 1/639

Karar No. 2

11. V. 1957

Yüksek Reisliğe

Ereğli Kömür İşletmeleri knunu lâyihası encümenimizde ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu :

Kömür mevzuunun yalnız kendi millî iktisadiyatımızda değil, dünyanın bugün içinde bulunduğu iktisadi, sınaî şartlar karşısında beynelmilel sahada işgal eylediği müstesna mevki, memleketimizde her sahada girişilen geniş çaptaki kalkınmanın bilhassa Türk iktisadi hayatındaki büyük tesiri göz önüne alınarak müzakere mevzuu olmuş ve Hükümet lâyihasının esbabı mucibesinde yer alan (iktisadi teşekküllerimizin ihtisaslaşma ve temerküzüne doğru bir adım atma) prensibine de tamamen uygun düşeceği kanaatine varılmıştır.

Bu noktai nazardan hareket eden komisyon Hükümet lâyihasını daha geniş ve şümüllü mânada kabul ederek, yalnız havzayı değil, Etibanktan ayrılan teşekkül içerisine havza ile birlikte Garp Linyitleri ve kömür tevzi müesseselerinin de alınması lâzımgeldiği prensibine varılmış ve bu maksatla yeni bir lâyiha hazırlamak üzere bir Su Komisyonu kurmuştur. Su Komisyonunun alâkalı vekâletlerin salâhiyetli mümessilleriyle beraber hazırladığı bu kanun lâyihası; altı bölümü ihtiva etmekte ve 18 asıl, yedi muvakkat maddeden ibaret bulunmaktadır.

Lâyihanın komisyonda yapılan son müzakeresinde : Ereğli Kömürleri İşletmesi Garp Linyitleri ve kömür tevzi müesseselerini içine alan kanun lâyihası (Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu kanun lâyihası) olarak isimlendirilmiştir. İsmine (Kurum) ibaresinin ilâvesiyle bu işletmenin bir teşekkül mahiyetinde bulunduğu açıklanmak istemiştir.

Birinci bölümünü teşkil eden iki maddede teşekkülün kuruluş ve vazifeleri gösterilmiştir. Birinci maddeye göre hükmi şahsiyeti haiz olmak üzere kurulan yeni müessese, müstakil bir İktisadi Devlet Teşekkülü olacak, 3460 sayılı Kanun ile bu kanun hükümleri dairesinde faaliyette bulunacak ve Türkiye Kömürleri İşletmesi Kurumu ismi ile anılacak, İşletmeler Vekâ-

letine bağlı olup merkezi Ankara olacaktır. Kısaltılmış ismi (T.K.İ.) remzi ile gösterilecek olan müessese yurt içinde ve dışında şubeler açabilecektir.

İkinci madde teşekkülün vazifelerini sınırlamaktadır. Hükümet lâyihasının ikinci maddesinin birinci fıkrasındaki (6309 sayılı Maden Kanunu hükümleri dairesinde) kaydının bu lâyihada bahsi geçen Maden Kanununun alâkalı maddelerinin ademitahtikine dair hüküm bulunmadığından keyfiyetin kanun tekniğine nazaran tasarıda mevcudiyeti hasiv olduğu için maddeden tayıy edilmiştir. Bu madde ile Türkiye'de taş kömürü, trüp, linyit gibi madenleri aramak ve işletmek bu nevi madenlerden kok, briket imal ve bileümle tâli maddeler istihsal etmek; 3241 ve 3867 sayılı kanunlar ile Ereğli Kömürleri İşletmesine verilen salâhiyetler ve 3473 sayılı Mahrukat Kanunu ile Etibank'a verilen vazifeler ile tavzif kılınmak. Bu faaliyetlerin gerektirdiği her nevi ticari muameleler ile kara ve deniz nakliyatı yapmak, aynı faaliyetler ile alâkalı tesisleri kurmak ve işletmek; keza bu faaliyetleriyle meşgul olmak üzere kurulmuş ve kurulacak anonim ve limitet şirketleri ödenmiş sermayesinin % 10 unu geçmemek üzere lüzum halinde iştirakte bulunmak.

İkinci bölümde: Müessesenin malî hükümleri tesbit olunmuştur. Bu kanun ile tevhidolunan üç teşekkülün nominal sermayesi 750 milyon Türk lirası olup, bu miktarın İera Vekilleri Heyeti kararıyla bir misline kadar artırılabileceği kabul edilmiş, 3 neü maddenin muhtelif fıkraları ile de bu sermayenin kaynakları gösterilmiştir.

Dördüncü madde ile kurulan müessesenin kredi ve bankacılık muamelelerinin bundan böyle, tamamen maden finansman işleriyle uğraşacak olan Etibank tarafından iera olunacağı; bununla beraber TKİ nin itibari sermayesinin yarısını geçmemek üzere tahvilli ve tahvilsiz uzun vâdeli istikrazları da yapabileceği kabul edilmiştir.

5, 6 ve 7 neî maddeler de yukardaki malî hükümlere mütenazır sevk olunmuştur.

Lâyihanın üçüncü bölümü; müessesenin iş ve finansman programlarını gösteren hükümleri muhtevidir. İş programlarının, idare ve işletme masraflarını muhtevî bütçe ve kadrolarının İşletmeler Vekâletinin tasdiğiyle tekemmül edeceği, müessesenin Etibanktan yapacağı istikraz ile tatbik edeceği yeni kömür arama, işletme ve kuracağı yeni tesisler ve amenajman işleri ve projeler üzerinde finansman bankası Etibank ile mutabakatını şart koşmakta ve bu hükümleri 8, 9 neu maddelerde vaz'edilmiş bulunmaktadır.

Dördüncü bölüm idari hükümleri ihtiva etmektedir. 10 neu madde ile bu müessese işlerinin biri Umum Müdür diğeri Etibank Teknik Umum Müdür Muavini olmak üzere beş kişilik bir İdare Meclisince yürütüleceği kabul edilmiş ve bu maddenin diğer fıkralarında İdare Meclisinin müntehap diğer üç âzasının seçim şartları, şekil ve müddetleri irae olunmuştur.

On birinci maddede kurulan müessesenin faaliyet şekli, vüsatı ve işin mahiyeti göz önüne alınarak İdare Meclisinin lüzumu halinde (müesseselerde) toplanabilme imkânı sağlanmıştır.

On ikinci madde; Umum Müdürü ve Muaviniyi beyan etmekte bunların haiz bulunmaları icabeden şartlar ile tâyinlerindeki usulü göstermektedir. Hükümet tasarısı ile ve Su Komisyonunun hazırladığı tasarıdaki 13 neu madde Almanya'da yeni kabul ve tatbik olunan bir sistem olup memleketimizde bugün tatbikinin güçlüğü ve bir tecrübe mahiyeti arz edeceği ve mevcut kanunlardaki tenazuru bozacağı düşüncesiyle komisyonca lâyihadan tamamen çıkarılmış ve 3460 sayılı Kanunun mevcut hükmün aynen 13 neu madde olarak kabul edilmiştir.

5 nei bölümde müteferrik hükümler yer almıştır. 15 nei madde kurulan müessesenin bütün tesislerini 3460 sayılı Kanunun 26 nei maddesi mucibince ayrı müesseseler haline getirmeden de idare edebileceğini; 16 nei madde bu müessese memurlarının 3460 sayılı Kanunun 43 neu maddesindeki hükümlere tâbi olduğunu ve rüşvet irtikâp gibi suçları halinde keza Türk Ceza Kanununun muvacehesinde Devlet memurları gibi muamele göreceklerini kabul etmiştir.

6 nei bölüm, muvakkat maddeleri ihtiva etmektedir.

Muvakkat 1 nei madde ile, teşekkül eden yeni müessese Ereğli Kömür İşletmeleri, Garp linyitleri ve kömür tevzi müesseselerinin mev-

cut, ikmal edilmiş ve edilmemiş tesis ve müesseseleri ve bunlara ait bîcümle hak ve menfaatler, mevcut ve matlûpları, taahhüt ve borçları, Etibankın elinde bulunan kömür madenlerine ait hak ve menfaatlara sahip kılınmakta. Muvakkat ikinci madde ile birinci maddede devrolunan kıymetlerin muvakkat 4 neu madde mucibince kurulacak devir heyetince kanunun meriyete girdiği tarihteki vaziyetlerine göre değerlendirilerek bir devir bilânçosunun tanzim olunacağı ve bu bilânçonun aktif ve pasiflerine ne gibi kıymetlerin geçirileceği ve ödenmiş sermayesinin ne şekilde meydana çıkacağı prensibi vaz'olunmuştur.

Muvakkat 3 neu maddede kurulan yeni müessese de birleştirilen Ereğli Kömürleri İşletmesi, Garp Linyitleri, Kömür Tevzi Müessesesine Etibank tarafından ödenen ceman 159 milyon liranın Etibankın ödenmiş sermayesinden indirileceği beyan olunmakta; muvakkat 4 neu maddede ise muvakkat 2 nei madde ile kurulacak devir heyetinin sureti teşekkülü heyet adedi, çalışma müddeti, yevmiye ve hareirahları ödeyecek makam tâyin olunmuştur.

Muvakkat 6 nei madde ise TKİ nin bünyesinde birleştirilen üç müessesede mevcut müstahdem, hizmetli ve işçilerin bütün hak ve vebeleriyle bu müesseseye maledileceklerini âmir bulunmaktadır.

17 nei madde kanunun neşrinden itibaren üç ay sonra meriyete gireceğini ve kanunun tatbikine İera Vekilleri Heyetinin memur bulunduğunu beyan etmektedir.

Hazırlanan yeni lâyiha mevcudun ittifakıyla kabul edildiğinden esbabı mucibesıyla birlikte Yüksek Meclise sevk edilmek üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Muvakkat En. Reisi
İstanbul
N. Â. Sav

Kâtip
Zonguldak
S. Başol
Giresun
T. İnaneç

İmzada bulunamadı

Samsun
Ş. Uluçay
İmzada bulunamda

Mazbata M.
Zonguldak
A. Yurdabayrak

Erzurum
S. Erduman
Mardin
A. Kalav

Zonguldak
H. Hilâlcî

Hü.

için lüzumlu işletme madde ve malzemelerini temin etmek maksadiyle her türlü tesis ve işletmeleri kurmak,

8. 3 ncu fıkra müstesna olmak üzere yukardaki fıkralarda yazılı işlerle meşgul olmak maksadiyle kurulmuş ve kurulacak anonim ve limitet şirketlere ödenmiş sermayesinin % 10 u geçmemek üzere lüzumu halinde iştirak etmek.

Bölüm : II.

Malî hükümler

MADDE 3. — EKI'nin sermayesi 700 milyon lira olup İcra Vekilleri Heyeti kararıyla bir misline kadar artırılabilir. Bu sermaye aşağıdaki kaynaklardan tereküb eder :

- a) Muvakkat 1 nci madde gereğince EKI'ye intikal edecek her çeşit kıymetler,
- b) 7 nci maddeye göre sermayeye eklenecek kârlar,
- c) Umumi bütçeden sermayeye mahsuben yapılacak tediyeler.

MADDE 4. — EKI'nin bankacılık muamelelerini Etibank yapar. EKI'nin uzun veya kısa vâdeli kredi ihtiyaçlarını aralarında akdedecekleri mukavele ile tâyin edilen esaslar ve hadler dâhilinde evvelâ Etibank temin eder.

EKI, Etibanktan temin edeceği krediler dışında diğer malî müesseselerden kısa vâdeli veya itibari sermayesinin yarısını geçmemek üzere tahvilli veya tahvilsiz uzun vâdeli istikrazlar da yapabilir.

3. VII. 1953 tarihli ve 6115 sayılı Kanununun 23 ncu maddesi EKI'nin Etibanktan yapacağı uzun vâdeli istikrazlara tatbik edilmez.

EKI, Etibankın muvafakati olmadıkça diğer bir bankaya tevdiatta bulunamaz.

MADDE 5. — Etibank, 9 neu maddede yazılı projelerin tatbiki için EKI'nin çıkaracağı tahvillere yapacağı uzun vâdeli istikrazlara kefalet eder.

MADDE 6. — EKI, kendi kurduğu müesseselerin dışında hakiki ve hükmi şahıslara ikraz yapamaz.

Muvakkat E.

temin etmek maksadiyle her türlü tesis ve işletmeleri kurmak,

G) C fıkrası müstesna olmak üzere yukardaki fıkralarda yazılı işlerle meşgul olmak maksadiyle kurulmuş ve kurulacak Anonim ve limitet şirketlere ödenmiş sermayesinin % 10 unu geçmemek üzere lüzumu halinde iştirak etmek.

Bölüm : II.

Malî hükümler

MADDE 3. — TKI'nin sermayesi 750 milyon lira olup İcra Vekilleri Heyeti kararıyla bu miktar bir misline kadar artırılabilir. Sermaye aşağıdaki kaynaklardan tereküb eder.

- a) Muvakkat 1 nci madde gereğince TKI'ye intikal edecek her çeşit kıymetler,
- b) 7 nci maddeye göre sermayeye eklenecek kârlar,
- c) Umumi bütçeden sermayeye mahsuben yapılacak tediyeler.

MADDE 4. — TKI'nin bankacılık ve kredi muamelelerini Etibank yapar.

TKI'nin uzun veya kısa vâdeli kredi ihtiyaçlarını aralarında akdedecekleri mukavele ile tâyin edilen esaslar ve hadler dâhilinde evvelâ Etibank temin eder.

TKI, Etibanktan temin edeceği krediler dışında diğer malî müesseselerden kısa vâdeli veya itibari sermayesinin yarısını geçmemek üzere tahvilli veya tahvilsiz uzun vâdeli istikrazlar da yapabilir.

6115 sayılı Kanununun 23 ncu maddesi TKI'nin Etibanktan yapacağı uzun vâdeli istikrazlara tatbik edilmez.

TKI, Etibankın muvafakati olmadıkça diğer bir bankaya tevdiatta bulunamaz.

MADDE 5. — Etibank, 9 neu maddede yazılı projelerin tatbikati için TKI'nin çıkaracağı tahvillere ve yapacağı uzun vâdeli istikrazlara kefalet eder.

MADDE 6. — TKI, kendi kurduğu müesseselerin dışında hakiki ve hükmi şahıslara ikraz yapamaz.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ereğli Kömür İşletmeleri kanun lâyihası

Bölüm : I.

Kuruluş ve vazifeler

MADDE 1. — Hükmi şahsiyeti haiz bulunmak ve bu kanunla 3460 sayılı Kanun hükümlerine tâbi olmak üzere, Ereğli Kömür İşletmeleri adı ile bir teşekkül kurulmuştur.

Bu kanunda «Ereğli Kömür İşletmeleri» EKI remzi ile ifade olunmuştur.

EKI, İşletmeler Vekâletine bağlı olup merkezi Ankara'dadır.

EKI, yurt içinde ve dışında şubeler açabilir ve temsilciler bulundurabilir.

MADDE 2. — EKI nin yapabileceği işler şunlardır :

1. Bu Havza'da 6309 sayılı maden Kanunu hükümleri dairesinde kömür madenleri aramak ve işletmek,

2. İstihâl edilecek kömürlerden kok, briket gibi diğer nevi kömürler ve bileümle tâli maddeler imâl ve istihsal etmek,

3. 11 Haziran 1937 tarihli ve 3241 sayılı Ereğli Şirketinden alınan liman, demiryolu ve madenlerle Kozlu ve Kilimli demiryollarının işletilmesi ve Havza'daki deniz işlerinin inhisar altına alınması ve 30 Mayıs 1940 tarihli ve 3867 sayılı Ereğli Kömür Havza'sındaki ocakların Devletçe işlettirilmesi hakkındaki kanunlarla Etibank'a ve Ereğli Kömürleri İşletmesine verilmiş veya devredilmiş bulunan madenleri, sınai tesisleri, liman ve demiryollarını ve ihdas edilmiş olan inhisarı ve Ereğli limanı ile Ereğli Armutçuk demiryolunu işletmek,

4. 22 . VI . 1938 tarihli ve 3473 sayılı mahrukut Kanunu ile Etibank'a verilen vazifeleri ifa etmek,

5. Yukardaki fıkralarda yazılı faaliyetlerin gerektirdiği her türlü ticari muamelelerle kara ve deniz nakliyat ve alım ve satım muamelelerini yapmak,

6. Yukardaki fıkralarda yazılı işlerle ilgili olmak üzere yeni tesis ve fabrikalar kurmak ve işletmek,

7. Yukardaki fıkralarda yazılı faaliyetler

MUVAKKAT ENCÜFENİN TADİLİ

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu kanun lâyihası

Bölüm : I.

Kuruluş ve vazifeler

MADDE 1. — Hükmi şahsiyeti haiz bulunmak ve bu kanunla 3460 sayılı Kanun hükümlerine tâbi olmak üzere «Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu» adıyla bir teşekkül kurulmuştur.

Bu kanunda «Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu» «TKİ» remzi ile ifade olunmuştur.

TKİ, İşletmeler Vekâletine bağlı olup merkezi Ankara'dadır.

TKİ, yurt içinde ve dışında şubeler açabilir ve temsilciler bulundurabilir.

MADDE 2. — TKİ nin yapabileceği işler şunlardır :

A) Türkiye'de taş kömürü, linyit, turp gibi kömür madenlerini aramak ve işletmek,

B) Yukardaki fıkrada yazılı maden kömürlerinden kok, briket gibi diğer nevi kömürler ve bileümle tâli maddeler imal ve istihsal etmek,

C) 11 Haziran 1937 tarihli ve 3241 sayılı Ereğli Şirketinden alınan liman, demiryolu ve madenlerle Kozlu ve Kilimli demiryollarının işletilmesi ve Havza'daki deniz işlerinin inhisar altına alınması ve 30 Mayıs 1940 tarihli ve 3867 sayılı Ereğli Kömür Havzasındaki ocakların Devletçe işlettirilmesi hakkındaki kanunlarla Etibank ve Ereğli kömürleri işletmesine verilmiş veya devredilmiş bulunan madenleri, sınai tesisleri, liman ve demiryollarını ve ihdas edilmiş olan inhisarı ve Ereğli limanı ile Ereğli Armutçuk demiryolunu işletmek,

D) 22 . VI . 1938 tarihli ve 3473 sayılı Mahrukut Kanunu ile Etibank'a verilen vazifeleri ifa etmek,

E) Yukardaki fıkralarda yazılı faaliyetlerin gerektirdiği her türlü ticari muamelelerle kara ve deniz nakliyat, alım ve satım muamelelerini yapmak,

F) Yukardaki fıkralarda yazılı işlerle ilgili olmak üzere yeni tesis ve fabrikalar kurmak ve işletmek,

G) Yukardaki fıkralarda yazılı faaliyetler için lüzumlu işletme madde ve malzemelerini

Hü.

MADDE 7. — EKİ'nin yıllık sâfi kârından 3460 sayılı Kanunun 42 nci maddesi ve 6212 sayılı Kanun hükümlerine göre gerekli tefrikler yapıldıktan sonra bakiye ödenmemiş sermayeye mahsubedilir. Sermaye tamamen ödendikten sonra kârlar sermayenin dörtte birine varıncaya kadar fevkalâde ihtiyat akçesi olarak tefrik olur.

Bölüm : III.

İş ve finansman programları

MADDE 8. — EKİ nin iş programları, idare ve işletme masraflarını ihtiva eden bütçe ve kadroları İşletmeler Vekâletinin tasdikıyla tekemmül eder.

EKİ, senelik finansman programını hesap yılı başlangıcından bir ay evvel Etibank'a gönderir.

MADDE 9. — EKİ nin Etibank'tan yapacağı istikraz ile tatbik edeceği yeni kömür arama ve işletmelerine ve kuracağı yeni fabrika ve tesislere ve yapacağı esaslı amenajman ve tevsilere ait projeler üzerinde bu banka ile mutabık kalması şarttır.

Bölüm : IV.

İdari hükümler

MADDE 10. — EKİ, biri Umum Müdür diğeri Etibank Umum Müdür Teknik Muavini olmak üzere beş kişilik bir İdare Meclisi tarafından idare olunur. Reis ile bir âza İşletmeler Vekilinin, bir âza Maliye Vekilinin inhası üzerine İcra Vekilleri Heyetince tâyin edilir.

Reis ve âzaların hizmet müddetleri üç yıldır. Müddeti bitenler yeniden tâyin edilebilirler. Müddetlerini doldurmadan ayrılanların yerine tâyin olunan âzalar ayrılanların müddetlerini tamamlarlar.

İdare Meclisi reis ve âzalarının, teşekkülün işgal mevzuları ile alâkalı teknik, malî ve iktisadi işlerden en az biri üzerinde tecrübe ve ehliyet sahibi olmaları şarttır.

Etibank Umum Müdür Muavinine EKİ İdare Meclisindeki vazifesinden dolayı 3460 sayılı Kanunun 6212 sayılı Kanunla değiştirilen 45 nci maddesinin (4) ncü bendi hükmü tatbik olunur.

Muvakkat E.

MADDE 7. — TKİ nin yıllık sâfi kârından 3460 sayılı Kanunun 42 nci maddesi ve 6212 sayılı Kanun hükümlerine göre gerekli tefrikler yapıldıktan sonra bakiye, ödenmemiş sermayeye mahsubedilir.

Sermaye tamamen ödendikten sonra kârlar sermayenin dörtte birine varıncaya kadar fevkalâde ihtiyat akçesi olarak tefrik olunur.

Bölüm : III.

İş ve finansman programları

MADDE 8. — TKİ nin iş programları, idare ve işletme masraflarını ihtiva eden bütçe ve kadroları İşletmeler Vekâletinin tasdikıyla tekemmül eder.

TKİ, senelik finansman programını hesap yılı başlangıcından bir ay evvel Etibanka gönderir.

MADDE 9. — TKİ nin Etibanktan yapacağı istikraz ile tatbik edeceği yeni kömür arama ve işletmelerine ve kuracağı yeni fabrika ve tesislere ve yapacağı esaslı amenajman ve tevsilere ait projeler üzerinde bu banka ile mutabık kalması şarttır.

Bölüm : IV.

İdari hükümler

MADDE 10. — TKİ, biri Umum Müdür, diğeri Etibank Umum Müdür teknik muavini olmak üzere beş kişilik bir idare meclisi tarafından idare olunur. Reis ile bir âza İşletmeler Vekilinin, bir âza Maliye Vekilinin inhası üzerine İcra Vekilleri Heyetince tâyin edilir.

Reis ve âzaların hizmet müddetleri üç yıldır. Müddeti bitenler yeniden tâyin edilebilirler. Müddetlerini doldurmadan ayrılanların yerine tâyin olunan âzalar ayrılanların müddetlerini tamamlarlar.

İdare Meclisi Reis ve âzalarının, teşekkülün işgal mevzuları ile alâkalı teknik, malî ve iktisadi işlerden en az biri üzerinde tecrübe ve ehliyet sahibi olmaları şarttır.

Etibank Umum Müdür Muavinine, TKİ İdare meclisindeki vazifesinden dolayı 3460 sayılı Kanunun 6212 sayılı Kanunla değiştirilen 45 nci maddesinin 4 ncü bendi hükmü tatbik olunur.

Hü.

MADDE 11. — İdare Meclisi en az ayda dört defa teşekkülün merkezinde evvelden tâyin edilen günlerde toplanır.

Bundan başka İdare Meclisi fevkalâde olarak âzadan iki zatın müzakere mevzuunu sarahaten gösteren müşterek yazılı takrirleri veya reisin daveti veya Umum Müdürlüğün yazılı teklifi üzerine de toplanır.

MADDE 12. — EKİ nin bir Umum Müdürü ile lüzumu kadar muavini bulunur. Umum Müdür ve muavinlerinin yüksek tahsil görmüş, teknik işlerle iştigal edecek muavinlerin ise yüksek mühendis olmaları şarttır.

MADDE 13. — Umum Müdürlük işleri, madden, sanayi, malî ve ticari ve sosyal branşların müdürlerinden terekübeden «Müdürler Komitesi» marifetiyle, kanunlar, nizamnameler hükümleriyle idare meclisi kararları dairesinde ve EKİ nin iştigal mevzuları icaplarına göre tedvir edilir.

Umum Müdür, Müdürler Komitesinin Reisi-dir. Müdürler Komitesi kararları ekseriyetle alınır ve lâzımülceradır. Ancak Umum Müdür idare merciinin verdiği kararları tatbik etmemek veya tehir etmek salâhiyetini haizdir. Bu takdirde, Umum Müdür, ihtilâfı mucip sebepleriyle birlikte ilk toplanacak idare meclisine arz edip bir karar almaya mecburdur.

MADDE 14. — 3612 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi EKİ memurlarına tatbik edilmez. Ancak müessese müdürlerinin tâyini İşletmeler Vekâletinin tasvibi ile tekenmül eder.

Bölüm : V.

Müteferrik hükümler

MADDE 15. — EKİ, bileümle tesislerini 3460 sayılı Kanunun 26 ncı madesi mucibince müessese haline getirmeden kendine bağlı teşebbüsler halinde de idare edebilir.

MADDE 16. — 3460 sayılı Kanunun 43 ncü maddesinde yazılı suçları işleyen EKİ veya mües-

Muvakkat E.

MADDE 11. — İdare meclisi en az ayda dört defa teşekkülün merkezinde evvelden tâyin edilen günlerde toplanır. Bu toplantılar lüzumu halinde müesseselerde de yapılabilir.

Bundan başka idare meclisi fevkalâde olarak âzadan iki zatın müzakere mevzuunu sarahaten gösteren müşterek yazılı takrirleri veya reisin daveti veya umum müdürlüğün yazılı teklifi üzerine de toplanır.

MADDE 12. — TKİnin bir Umum Müdürü ile lüzumu kadar muavini bulunur. Umum Müdür ve muavinlerinin yüksek tahsil görmüş, teknik işlerle iştigal edecek muavinlerin ise Yüksek Mühendis olmaları şarttır.

Umum Müdür muavinleri, Umum Müdürün inhası ve İşletmeler Vekilinin teklifi üzerine İera Vekilleri Heyetince tâyin olunurlar.

MADDE 13. — Umum Müdür, TKİnin bütün muamelelerini kanunlar ve nizamnameler hükümleri ile İdare Meclisi kararları dairesinde ve TKİnin iştigal mevzularının icaplarına göre tedvir eder.

MADDE 14. — 3612 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi TKİ memurlarına tatbik edilmez. Ancak müessese müdürlerinin tâyini İşletmeler Vekâletinin tasvibi ile tekenmül eder.

Bölüm : V.

Müteferrik hükümler

MADDE 15. — TKİ, bileümle tesislerini 3460 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi mucibince müessese haline getirmeden kendine bağlı teşebbüsler halinde idare edebilir.

MADDE 16. — 3460 sayılı Kanunun 43 ncü maddesinde yazılı suçları işleyen TKİ ve-

Hü.

seseleri memur ve müstahdemleri hakkında da aynı madde hükümleri tatbik edilir.

İrtikâp veya rüşvet suçlarını işleyen EKİ veya müesseseleri memur ve müstahdemleri Türk Ceza Kanunundaki Devlet memurlarına mütaallik cezalar ile cezalandırılırlar.

Bölüm : VI.

Muvakkat maddeler

MUVAKKAT MADDE 1. — Mahdut mesuliyetli Ereğli Kömürleri İşletmesinin bütün tesisleriyle bitmemiş veya başlangıç halinde bulunan ve henüz bu müessese hesabına intikal ettirilmemiş olan tesisler ve bütün bu tesislere ait bilecümle hak ve menfaatler, mevcut ve matluplar, taahhüt ve borçlar, birikmiş fonlar ve tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçları ve buna mütaallik diğer vecibeler ve Etibank'ın elinde bulunan kömür madenlerine mütaallik bilecümle hak ve menfaat ve vecibeler Ereğli Limanı ve Ereğli - Armutçuk demiryolu bütün tesisleriyle EKİ ye intikal eder.

MUVAKKAT MADDE 2. — Muvakkat 1 nci madde gereğince Nafia Vekâletinden ve Etibank'dan devredilen kıymetler muvakkat (5) nci maddede yazılı heyet tarafından kanunun meriyete girdiği tarihteki durumlarına göre değerlendirilerek bir devir bilançosu yapılır.

Defter kıymetleriyle yeni değerler arasındaki fark hiçbir suretle Etibank'ın hesaplarına geçirilemez ve herhangi bir vergi, ve resme tâbi tutulamaz.

Bu bilançoğu evvelâ 3 ncü madde mucibince EKİ ye tahsis edilen 700 milyon liralık itibari sermaye kaydı tesis edildikten sonra muvakkat 1 nci madde mucibince;

Aktife :

a) Menkul ve gayrimenkullerle haklar,

b) Bilecümle alacaklar,

Pasife :

a) Bilecümle borçlar,

b) Çürük alacaklarla vassıfını ve kıymetini kaybetmiş aynı mevcutlar için usulü dairesinde ayrılacak karşılıklar, müterakim amortismanlar, bilecümle ihtiyatlar ve diğer fonlar,

Birinci fıkra mucibince takdir ve tesbit edil-

Muvakkat E.

ya müesseseleri memur ve müstahdemleri hakkında da aynı madde hükümleri tatbik edilir.

İrtikâp veya rüşvet suçlarını işleyen TKİ veya müesseseleri memur ve müstahdemleri Türk Ceza Kanunundaki Devlet memurlarına mütaallik cezalar ile cezalandırılırlar.

Bölüm : VI.

Muvakkat maddeler

MUVAKKAT MADDE 1. — Mahdut mesuliyetli Ereğli Kömürleri ve Garp Linyitleri İşletmeleriyle Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesinin mevcut bütün tesisleri ile bitmemiş veya başlangıç halinde bulunan ve henüz bu müesseseler hesaplarına intikal ettirilmemiş olan tesisleri ve bütün bu tesislere ait bilecümle hak ve menfaatleri, mevcut ve matlupları, taahhüt ve borçları ve birikmiş fonları ve tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçları ve buna mütaallik diğer vecibeleri ile Etibankın elinde bulunan kömür madenlerine mütaallik bilecümle hak ve menfaat ve vecibeleri ile TKİ ye intikal eder.

MUVAKKAT MADDE 2. — Muvakkat 1 nci madde gereğince Etibanktan devredilen kıymetler muvakkat 5 nci maddede yazılı heyet tarafından kanunun meriyete girdiği tarihteki durumlarına göre değerlendirilerek bir devir bilançosu yapılır.

Defter kıymetleriyle yeni değerler arasındaki fark hiçbir suretle Etibankın hesaplarına geçirilmez ve herhangi bir vergi ve resme tâbi tutulmaz.

Bu bilançoğa evvelâ 3 ncü madde mucibince TKİ ye tahsis edilen 750 milyon liralık itibari sermaye kaydı tesis edildikten sonra muvakkat 1 nci madde mucibince aktife:

A) Menkul ve gayrimenkullerle haklar,

B) Bilecümle alacaklar,

Pasife :

A) Bilecümle borçlar,

B) Çürük alacaklarla vassıfını ve kıymetini kaybetmiş aynı mevcutlar için usulü dairesinde ayrılacak karşılıklar, müterakim amortismanlar, bilecümle ihtiyatlar ve diğer fonlar.

Birinci fıkra mucibince takdir ve tesbit edilmiş kıymetler üzerinden geçirilir.

Hü.

miş kıymetler üzerinden geçirilir. Devir bilânçosunda gösterilip kesin neticeleri sonradan anlaşılacak olan hesaplar, sonuçlarına göre devir bilânçosunun aktif ve pasifine kaydolunur.

Aktif veya pasif arasındaki fark EKI nin ödenmiş sermayesini teşkil eder.

MUVAKKAT MADDE 3. — Etibankın mahdut mesuliyetli Ereğli Kömürleri İşletmesine ödediği 126 milyon liralık sermaye, devir tarihi itibariyle Etibankın ödenmiş sermayesinden indirilir.

MUVAKKAT MADDE 4. — Muvakkat 2 nei maddede yazılı olduğu veçhile EKI ye devredilecek kıymetlerin takdiri ve devir bilânçosunun tanzimi muameleleri, Maliye, İşletmeler vekâletleriyle Umumi Murakabe Heyeti, Etibank ve EKI taraflarından seçilen birer üyeden müteşekkil bir heyet marifetiyle kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılır.

Heyet lüzumu kadar personel kullanabilir. Heyetin ücret ve masraflarıyla kullanacağı personelinin ücret ve masrafları EKI tarafından takdir ve tediye olunur.

MUVAKKAT MADDE 5. — Bu kanunun meriyete girdiği tarihten aynı yılın sonuna kadar olan müddet EKI nin ilk hesap devresidir.

MUVAKKAT MADDE 6. — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte mahdut mesuliyetli Ereğli Kömürleri İşletmesinde müstahdem bulunan bütün memur, hizmetli ve işçilerle bu işletmenin meşgul olduğu mevzularla ilgili olarak Etibank tarafından yaptırılan montaj ve inşaat işlerinde bu banka mensubu olarak çalışan memur, müstahdem ve işçiler bütün hakları ve vecibeleri mahfuz kalmak şartıyla EKI ye geçerler.

Muvakkat E.

Devir bilânçosunda gösterilip kesin neticeleri sonradan anlaşılacak olan hesaplar, neticelerine göre devir bilânçosunun aktif ve pasifine kaydolunur.

Aktif ve pasif arasındaki fark TKI nin ödenmiş sermayesini teşkil eder.

MUVAKKAT MADDE 3. — Etibankın, mahdut mesuliyetli Ereğli Kömürleri İşletmesine ödediği 126 milyon liralık sermaye ile mahdut mesuliyetli Garp Linyitleri İşletmesine ödediği 30 milyon liralık sermaye ve Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesine ödediği 3 milyon liralık sermaye devir tarihi itibariyle Etibankın ödenmiş sermayesinden indirilir.

MUVAKKAT MADDE 4. — Muvakkat 2 nei maddede yazılı olduğu veçhile TKI ye devredilecek kıymetlerin takdiri ve devir bilânçosunun tanzimi muameleleri Maliye ve İşletmeler Vekâletleriyle Umumi Murakabe Heyeti, Etibank ve TKI taraflarından seçilen birer üyeden müteşekkil üç heyet marifetiyle kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde yapılır.

Bu heyetlerden biri mahdut mesuliyetli Ereğli Kömürleri İşletmesi, diğeri Garp Linyitleri İşletmesi ve üçüncüsü Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi ile ilgili kıymet takdirlerini yapar. Devir bilânçosu her üç heyet tarafından müştereken tanzim edilir.

Heyetler lüzumu kadar personel kullanabilirler. Heyetlerin ücret ve masrafları ile kullanacağı personelin ücret ve masrafları TKI tarafından takdir ve tediye olunur.

MUVAKKAT MADDE 5. — Bu kanunun meriyete girdiği tarihten aynı yılın sonuna kadar olan müddet TKI nin ilk hesap devresidir.

MUVAKKAT MADDE 6. — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte mahdut mesuliyetli Ereğli Kömürleri İşletmesinde, Garp Linyitleri İşletmesinde ve Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesinde müstahdem bulunan bütün memur, hizmetli ve işçilerle bu işletmelerin meşgul olduğu mevzularla ilgili olarak Etibank tarafından yaptırılan montaj ve inşaat işlerinde bu banka mensubu olarak çalışan memur, müstahdem ve işçiler bütün hakları ve vecibeleri mahfuz kalmak şartıyla TKI ye geçerler.

Hü.

MUVAKKAT MADDE 7. — Bu kanunun tatbikatından mütevellit devirlerden İntikal Vergisi ve tescillerden her hangi bir hare ve resim alınmaz.

MADDE 17. — Bu kanun neşredildiği aydan sonraki 7 nei ayın başında meriyete girer. Aneak Eki'nin İdare Meclisi Reis ve âzalarıyle Umum Müdür ve muavinlerinin tâyinlerine ait Muameleler Kanununun meriyeti tarihinden itibaren hüküm ifade etmek üzere daha evvel yapılabilir.

MADDE 18. — Bu kanun hükümlerini İera-ya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

28 . II . 1957

Başvekil	Devlet Vekili
<i>A. Menderes</i>	<i>M. C. Bengü</i>
Devlet Vekili ve	
Millî Müdafaa V. V.	Devlet Vekili
<i>Ş. Ergin</i>	<i>E. Kalafat</i>
Devlet Vekili	Adliye Vekili
<i>C. Yardımcı</i>	<i>H. A. Göktürk</i>
Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
—————	<i>N. Gedik</i>
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
—————	<i>H. Polatkan</i>
	Nafia V. ve
Maarif Vekili	Hariciye V. V.
<i>A. Özel</i>	<i>E. Menderes</i>
İktisat ve Ticaret Vekili	Sıh. ve İç. Mv. Vekili
<i>A. Aker</i>	<i>N. Körez</i>
Güm. ve İnh. Vekili	Ziraat Vekili
<i>H. Hüsman</i>	<i>E. Budakoğlu</i>
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili
<i>A. Demirer</i>	<i>M. Tarhan</i>
İşletmeler Vekili	
<i>S. Ağaoğlu</i>	

Muvakkat E.

MUVAKKAT MADDE 7. — Hükümetin muvakkat 7 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17. — Bu kanun neşri tarihinden 3 ay sonra meriyete girer.

MADDE 18. — Hükümetin 18 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

